

XX СТОРІЧЧЯ

1900 – 1940 роки

1900 рік – У місті було 3350 будинків (з них 256 – з каменю). Населення – 15 304 осіб.

26 липня – Газета «Волинь» критикувала більшість вулиць Новограда-Волинського: «... из всех улиц 4-5 замощены. Большинство не подметаются, и нетрудно вообразить, какая пыль стоит в городе в настоящее время... Освещение на улицах крайне скудное».

27 грудня – Місто прощалося з Сергієм Аполлоновичем Уваровим, почесним громадянином Новограда-Волинського, Волинським Губернським предводителем дворянства, гофмейстером двору його Величності, який помер в ніч на 22 грудня.

1901 рік – Із 3450 будинків у місті 3094 були дерев'яні, 256 – кам'яні.

1903 рік, 6 травня – Засновано Городницький Свято-Георгіївський ставропігійний монастир.

15-17 травня – Відбулися урочистості з нагоди 100-річного ювілею 18-го Вологодського піхотного полку (парад військ, панахида по загиблих у боях, підняття і освячення нового георгіївського прапору, мітинг, ювілейні обіди, танцювальний бал).

Вересень – Відкрито земську лікарню на 20 ліжок (перший головний лікар – О.Ф. Проценко).

1904 рік – У місті створена соціал-демократична організація.

1905 рік – Засновано першу театральну трупу.

21 січня – Відбувся страйк і багатолюдна демонстрація (понад 300 осіб).

14 квітня – Відбулася багатолюдна демонстрація.

8 червня – Відбулася багатолюдна антиурядова демонстрація.

8 липня – На кладовищі відбувся антиурядовий мітинг під час похорону робітника, загиблого в цеху через відсутність охорони праці. Мітинг розігнали 2 роти солдат.

19 жовтня – У загальному страйку припинили роботу всі підприємства, крамниці. Відбулися демонстрації під гаслами «Пролетарії усіх країн, єднайтеся», «Геть самодержавство», «Хай живе демократична республіка».

Грудень – Загальний страйк перекинувся на села повіту.

1906-1907 роки – У місті розповсюджувалися листівки, що викривали антинародну політику царизму, та більшовицькі газети «Пролетарій» і «Соціал-демократ».

1907 рік – На базі кузні та ливарної майстерні створено механічний завод, який випускав соломорізки, плуги, борони, пічне литво (працювало 30 робітників).

1908 рік – Була зроблена спроба відкриття в місті публічної бібліотеки (ініціатори – 6 осіб, які внесли до казначейства 6 карбованців за її реєстрацію). Губернська влада, налякана подіями 1905-1908 років, не ризикнула дати дозвіл на відкриття громадської бібліотеки.

– У місті збудований та почав давати першу продукцію пивоварний завод. Власники – А.А. Балон, І.І. Сікора, О.В. Вольф.

23 березня – У місті народився Горбко Юрій Миколайович (1908-1942) – Герой Радянського Союзу (1940), командир ескадрильї 50-го швидкісного бомбардувального авіаційного полку.
1910 рік – Була зроблена спроба повернути Новограду-Волинському його історичну назву – Звягель (ґрунтова довідка за підписом Ореста Левицького, місцевого історика, на ім'я начальника Південно-Західного краю).

– 3 міста і повіту до США виїхало 670 осіб, проте через рік-два більшість повернулося додому.

– Міщани складали 80,4 % населення міста.

– Новоград-Волинська дума складалася з 35 осіб.

1911 рік – село Ново-Звягель на правому березі Случі (нині – район вул. Леваневського, Богуна і Житомирської за мостом) нараховувало 15 дворів із 124 мешканцями, належало дворянину Борису Сергійовичу Мезенцеву.

– «Зелена Гірка» – горбиста місцевість поблизу східної околиці міста, де на початку ХХ ст. стояла корчма. Тут було 2 двори з 15 мешканцями. Нині – в'їзд з боку Житомира, мікрорайон Зелені.

– Село Лубчиця (за 2 км на південний схід від міста) нараховувало 173 будинки із 866 мешканцями. Входило до складу маєтку Б.С. Мезенцева. Тут було однокласне сільське училище.

– Село Ржадківка (Жадківка) – нині район вул. Герцена, Дружби, Макаренка – нараховувало 169 дворів та 911 мешканців. Тут стояла церква Святого Георгія.

1 січня – Відкрито електро-театр «Люкс». Вартість квитка – 1 копійка.

21 травня – Запроваджено регулярний рух омнібусів між Новоградом-Волинським і Житомиром (час перебування в дорозі – 6 годин, вартість проїзду 1 карб. 50 коп.)

1912 рік – У місті проживало 20 955 мешканців, з них : 10 865 – євреї, 6 478 – українці, 2632 – поляки, 244 – росіяни, чехи та німці (останнім не було рівних у виготовленні ковбас та пива).

– Відкрито жіночу гімназію Є. Жуковської, чоловічу (будинок на вул. Урицького, де була станція юних техніків) і жіночу (будинок на вулиці І. Франка, де було швейне ательє військторгу) гімназії для дітей заможних батьків, а також прогімназію.

1913 рік – У місті проживало 21 317 осіб. Функціонувала лікарня на 60 ліжок (7 лікарів, 14 акушерок). За користування книгами в бібліотеці сплачували 6 карбованців на рік. Існував клуб любителів сценічного мистецтва і театр.

– На механічному заводі працювало 60 робітників, відкрито слюсарну та столярну майстерні.

– На базі прогімназії відкрито класичну гімназію.

– Побудовано металеві мости через Случ та Смолку.

6-7 червня – Відбувся страйк робітників столярних майстерень.

Липень – Відбувся страйк робітників шкіряного заводу, які домоглися скорочення робочого дня і підвищення заробітної плати.

19 липня (1 серпня) – У п'ятницю на першу годину ночі у грузинському містечку Сурамі відійшла у вічність Леся Українка.

1914 рік – Розпочалася перша світова імперіалістична війна. Бойові дії відбувалися у Східній Галичині. Новоград-Волинський став місцем дислокації військ.

– Збудовано залізничний вокзал.

1915 рік – У місті мешкало 22 809 жителів.

– Відбулося масове виселення волинських німців вглиб Російської імперії.

1915-1916 роки – Інтенсивно забудовувалася територія сучасного району «Морське», що активно використовувалася 18-м Вологодським Його Величності Короля Румунського піхотним полком для влаштування літніх таборів. До 1850-го року ця територія не входила до меж міста.

1916 рік, 10 березня – У місті народився Бурковський Анатолій Трохимович (1916-1985) – Герой Радянського Союзу (1945), командир батальйону 935-го стрілецького полку.

25 травня – Відкрито рух потягів через Новоград-Волинський між станціями Шепетівка і Коростень.

1916-1917 роки – У місті дислокувалися 5-й, 227-й, 264-й, 1-й запасний польовий госпіталь, підсилена хлібопекарня та інші військові частини.

1917 рік, 7 березня – У місті скасовано поліцію, замість неї організовано міліцію.

8 березня – Проголошено маніфест з приводу падіння самодержавства.

12 березня – На Базарній площі біля Собору відбувся великий мітинг на підтримку нової влади.

23 квітня – Вийшла постанова Російського Тимчасового уряду про створення земельних комітетів. Першими членами Новоград-Волинського повітового комітету від 20 волостей стали 20 осіб. Діяльність комітетів тривала до травня 1918 року.

Початок травня – Пройшла масова маніфестація місцевих євреїв на підтримку лютневої революції. Євреї вперше проявили згоду добровільно служити в армії.

Травень – Склалася загрозлива ситуація в повіті – відбувалися пограбування мирного населення озброєними дезертирами, самовільні захоплення земель, лісів і сінокосів.

1 травня – На площі перед залізничним вокзалом організовано незвичайну виставку. Кожна національна меншина міста створила композицію, де відобразила своє уявлення про майбутню республіку.

25 травня – Соціал-демократи провели в місті загальні збори. З доповіддю «Автономія України в федеративній Російській державі» виступив голова місцевого комітету УСДРП Борис Бабич.

7 червня – Пройшов мітинг солдат запасного полку під гаслом «Геть війну!».

18-19 червня – Відбувся страйк базарних торговців проти підвищення цін.

Початок липня – Відбувся страйк дружин поліцейських проти звільнення їх чоловіків від служби.

Липень – За розпорядженням губернського комісаріату в місті створено евакуаційний комітет з питань вивезення біженців з західних повітів Волинської губернії.

30 липня – Відбулася нарада кредитних кооперативів з 15 волостей, скликана Новоград-Волинською повітовою

продовольчою управою (прийнято рішення про розвиток у повіті кооперації для зняття соціальної напруги).

3 серпня – Пройшла демонстрація піхотних частин і трудящих міста на підтримку більшовиків.

Осінь – Почала зростати напруга між християнами та євреями, набула загрозливих масштабів антисемітська пропаганда.

8-15 жовтня – У Новограді-Волинському пройшов з'їзд залізничників Подільської дороги.

Листопад – У місті встановлено більшовицьку владу.

– Міська дума заснувала примирительну камеру у складі 6 членів та голови, яким було обрано місцевого лікаря Весельського – авторитетної людини в місті.

Грудень – Пройшла перша українська виборча кампанія у 445 виборчих дільницях повіту. На 8 дільницях міста Новограда-Волинського було зареєстровано 11 845 виборців, з яких участь у голосуванні взяло лише 3 205 осіб, або 27 % виборців міста.

– Троє делегатів від Новоград-Волинської ради взяли участь у роботі 1-го Всеукраїнського з'їзду рад.

1918 рік, 5-7 січня – Розгромлено маєток Мезенцева (перший погром у Новограді-Волинському). Розпочався рік погромів, грабунків та знищення міста.

19-20 січня – Відбувся великий погром у Новограді-Волинському. До Житомира направлено телеграму з проханням надіслати в місто броньовики для наведення порядку.

21 лютого – Новоград-Волинський захопили австро-німецькі війська.

Березень – На механічному заводі створено підпільну групу, яка керувала боротьбою проти загарбників.

7 липня – Селяни повіту виступили проти реквізиції хліба.

1918 рік – Відкрито чотирирічну школу для бідних єврейських дітей.

Листопад – Новоград-Волинський зайнятий військами Директорії.

1919 рік – Магістрат міста здійснив емісію марок вартістю 5, 10, 25 карбованців, надрукованих польською мовою.

21 квітня – Місто зайняли частини Червоної армії (Таращанський полк під проводом Боженка та Перша українська дивізія під проводом Щорса).

4 червня – У місті почав діяти червоноармійський клуб, 6 червня – театр.

Липень – Місто зайнято військами під проводом С. Петлюри.

Серпень – Трапилася велика пожежа внаслідок масованого обстрілу Червоної Армії з боку маєтка Мезенцева. Згорів майже весь центр міста, колишня ратуша (історична будівля XVI століття), та понад 1000 будинків.

Осінь – У місті пройшла епідемія червоного тифу і запалення легенів, 1200 осіб померло. 1500 осіб хворіли інфекційними хворобами, з'явилося чимало безпритульних.

23 вересня – Місто зайняли частини 44-ї дивізії Червоної армії.

21 жовтня – Волинський губернський комітет робітничо-селянської оборони додатково асигнував Новограду-Волинському 500 тис. карб. для відновлення народного господарства.

1920 рік – Відкрито робітничу амбулаторію. Земську лікарню, в якій працювали 5 лікарів і 3 фельдшера, перейменовано в першу радянську лікарню. В другій лікарні – 2 лікарі та 3 фельдшера.

– Побудовано меблеву фабрику і кінотеатр ім. Троцького, на сцені якого виступав місцевий борець-силач Ізот Руденко (?-1933), піднімаючи велику вагу (за один виступ до 30 тон).

20 квітня – Новоград-Волинський захопили польські інтервенти. Точилися запеклі бої між червоноармійцями і польською армією в районі хутора Конотоп – у заболоченій місцевості поблизу дороги на Баранівку.

Червень – Серед бійців І Кінної Армії – військовий кореспондент газети «Червоний кавалерист» Кирило Лютов (псевдонім майбутнього письменника Ісаака Еммануїловича Бабеля (1894-1940), який описав події того часу у збірнику оповідань під назвою «Конармія». Три оповідання у збірнику – «Перехід через Збруч», «Костьол у Новограді» та «Пан Аполек» описують події, які відбувалися в той час у Новограді-Волинському.

27 червня – У місто з боями увійшла І Кінна Армія під проводом С.М.Будьонного (1883-1973).

1 липня – Відновив роботу революційний комітет (ревком), який очолив Павло Семенович Рибалко (1894-1948), у подальшому відомий воєначальник, Маршал Радянського Союзу (1945), двічі Герой Радянського Союзу (1943, 1945), учасник боїв за визволення Житомирщини у роки Великої Вітчизняної війни.

18 липня – Повітовий партійний комітет розглянув питання про становище в місті й повіті та основні напрямки роботи активу.

20 грудня – У місті відбувся з'їзд голів волосних та сільських ревкомів.

24 грудня – Вийшов перший номер газети «Червоний Звягель» – попередниці газети «Лесин край», яка в різні часи мала назву «Соціалістичний наступ», «Соціалістичне Полісся», «Радянський патріот», «Будівник комунізму», «Радянський прапор».

1920-1924 роки – У дитячому будинку м. Новограда-Волинського виховувався Шостацький Григорій Миколайович (1908-1945) – Герой Радянського Союзу (1945, посмертно), командир 94-ї гвардійської стрілецької дивізії.

1920 роки, середина – Прорізано і забудовано провулок між вул. Шкільною (нині Шолом-Алейхема) і Шевченка, який пізніше названо вулицею Комсомольською.

1920 роки, друга половина – До міста приєднано село Ново-Звягель з колишнім маєтком Мезенцева та Зелена Гірка, що розташовані на правому березі Случі.

1920-1930 роки – Село Лубчиця було центром сільради.

1921 рік – У місті проживало 20 955 осіб, з них 10 865 – євреї.

- Створено педагогічний технікум ім. Т.Шевченка, який проіснував недовго. Відкрито єврейську трудову семирічну школу.

- Здійснена конфіскація електро-театру «Люкс» на користь держави і передача його на баланс повітової народної освіти.

- У повіті тривав збір продовольства для робітників Донбасу та голодуючого Поволжя (5-8 тисяч пудів хліба в день) .

- Для дітей-сиріт з Поволжя відкрився дитячий будинок.

- На базі невеличкої винокурні створено спиртзавод.

- Відбудовано міську електростанцію.

22 січня – Проведено урочисте відкриття комсомольського клубу з читальнею.

10 лютого – Відбувся повітовий з'їзд агрономів.

19-20 лютого – Пройшов повітовий з'їзд лікарів.

18 березня – За Ризьким мирним договором між Росією і Польщею західні землі Волинської губернії відійшли до Польщі. Новоград-Волинський став прикордонним містом.

25 березня – Встановлено кордон між Польщею і СРСР.

15 квітня – Відбувся повітовий з'їзд рад, який обрав 26 делегатів на губернський з'їзд рад.

8 травня – На Волині почало свою діяльність Товариство Червоного Хреста.

27 червня – Наказом № 25 виконкому повітової ради у місті перейменовано 19 вулиць, дві площі та один провулок. Так, Медовий провулок у центрі міста перейменовано на вулицю Лесі Українки (вперше у місті увічнено ім'я славетної землячки), центральні вулиці Садова та Соборна перейменовані на вулицю І.Франка та Т.Шевченка, перейменовано: Полонську – на Червоноармійську, Корецьку – на вулицю Леніна, Житомирську – на Міжнародну, Рибаківу – на вулицю Урицького, Велику Звіринську – на вулицю Володарського, Велику Суслівську – на Свердлова, Томарівську – на вулицю Рози Люксембург, Сінну площу – на площу III-го Інтернаціоналу, Велику Гутинську – на Радянську, Завадську – на вулицю Карла Лібкнехта, Кінну площу (знаходилася перед автовокзалом) перейменували на Червону площу.

Вересень – Розпочали роботу 3-річні вищі педагогічні курси, при яких діяла зразкова базова школа.

3 вересня – На кошти, виділені народним комісаріатом шляхів сполучення, заснована залізнична початкова школа (зруйнована фашистами в 1943 році, відбудована у 1947 році).

5 вересня – На Червоній (Кінній) площі відбувся парад військ частин Новоград-Волинського гарнізону, який приймав М.В. Фрунзе (1885-1925).

1922 рік – У місті після подій громадянської війни мешкало 12 858 жителів.

– Тривав ремонт мосту через Случ.

– Відкрито 4 школи ліквідації неписьменності (учнів випускали тричі на рік).

27 березня – У місті народився Сирагов Павло Іванович (1922-) – Герой Радянського Союзу (1945) – заступник командира батальйону 199-го гвардійського стрілецького полку.

2 вересня – За погодженням з більшовицькою губернською владою, у місті відкрито повну середню семирічну німецьку трудову школу № 4 з педагогічним нахилом (серед випускників 20-х років – відомі німецькі літератори Ернст Кончак (1903-79) та Герберт Генке).

13 жовтня – Президія політичного виконавчого комітету прийняла рішення про взяття шефства трудящих міста над 131-м Таращанським полком, що дислокувався в Новограді-Волинському (протягом року зібрано понад 300 пар білизни).

Грудень – Працівники підприємств і установ перерахували у фонд допомоги політичним в'язням Польщі (Луцька) половину місячної зарплати.

30 грудня – Утворено Союз Радянських Соціалістичних Республік (СРСР). Перший з'їзд Рад СРСР ухвалив Декларацію і Угоду про створення СРСР.

1923 рік – У місті існувало 28 вулиць та 8 провулків, які освітлені тільки в центрі міста.

– У місті діяли 2 чавуноливарні заводи, спиртзавод, пивзавод, друкарня та ряд інших підприємств.

– У місті діяло 6 трудових шкіл, в яких 45 вчителів навчали 1450 дітей. Відкрито професійно-технічну школу.

7 березня – Відбувся II Пленум губернського виконавчого комітету. Проведено адміністративний поділ Волині. У складі Волинської губернії утворено 3 округи: Житомирський – 14 районів, Коростенський – 11, Шепетівський – 14. Новоград-Волинський став центром однойменного району. У місті проживало 10 400 мешканців. Почав діяти виконавчий комітет Новоград-Волинської районної ради робітничих, селянських і червоноармійських депутатів (5 відділів).

Червень – Тривав збір коштів на будівництво повітряного флоту.

1924 рік – 1-а та 2-а лікарні з'єднані в одну на 90 ліжок.

– Чоловіча та жіноча гімназії перетворені в єдині трудові школи із 7-річною освітою.

31 січня – На II з'їзді Рад СРСР прийнята Конституція СРСР.

1924-1927 роки – Працювала сільськогосподарська школа.

1925 рік – Ліквідований адміністративно-територіальний поділ на губернії.

– Засновано робітничий клуб, який став центром масово-політичної роботи.

– Відновлено будівництво залізничної магістралі від Гришина (населений пункт Донецької обл.) до Рівного, розпочате у 1914 році. Роботи в районі міста вела спеціально сформована 118-а військова дільниця.

1926 рік – Організовано відділ охорони здоров'я. Почала діяти дитяча консультація.

1926-1928 роки – Діяв педагогічний технікум, при якому були 1-місячні літні курси підвищення кваліфікації вчителів.

1927 рік – Націоналізований механічний завод перетворено в металообробний завод.

– Відкрилася поліклініка, протитуберкульозний та шкіряно-венерологічний диспансери.

– Південне передмістя Плетенка увійшло до складу села Смолка. У 1930 роках нараховувалося 75 дворів (нині – вулиця 50 років Жовтня).

– Побудовано нове протипожежне депо з високою каланчею на вул. Міжнародній (нині – вул. Соборності), перебудоване у 1970 роках.

– У районі нинішнього заводу антибіотиків побудовано шахтний колодязь і водонапірну башту (перше джерело водопостачання міста, до того часу воду розвозили водовози).

1928 рік – Розпочалося будівництво гідроелектростанції (ГЕС) на вулиці Волі (на базі колишнього млина І. І. Селіванова) з гідротурбіною потужністю 120 кВт.

– На вул. І Франка (навпроти ЗОШ № 2) побудовано двоповерховий житловий будинок для робітників партійного активу.

– Введено в дію маслозавод (знаходився між сучасними вулицями Шевченка і Войкова).

– Відкриті: перший в районі рентгенологічний кабінет Червоного Хреста, дитячі ясла (одні – постійні, двоє – сезонних), одна кімната для безпритульних.

Літо – Новоград-Волинський відвідала матір Лесі Українки – Олена Пчілка разом із дочкою Ольгою Косач-Кривинюк.

Вересень – Відкрито школу у с. Смолка.

1929 рік – Перший п'ятирічний план розвитку народного господарства України ухвалено на XI Всеукраїнському з'їзді Рад.

– Готель на вул. Леніна передано в управління міському комунальному господарству. Колишній приватний сад Тучинського націоналізовано і реорганізовано в міський парк відпочинку; на місці колишнього пустиря на вул. III-го Інтернаціоналу (нині вул. Ю.Ковальського) силами громадськості впорядковано сквер і встановлено пам'ятник Леніну.

1929-1939 роки – У місті дислокувався 131-й Таращанський полк, розформований у травні 1946 року.

1930 рік – Механічний завод перейменовано в Новоград-Волинський державний машинобудівний завод ім. Сталіна, який випускав плуги, молотарки, соломорізки, обладнання для ДОТів та нескладне обладнання для автозаводів.

– На Случі побудовано електростанцію на 120 кВт.

– Проходив збір коштів на будівництво дирижаблю ім. Правди з оголошенням у газеті суми коштів та прізвищ.

– Ліквідований адміністративно-територіальний поділ на округи. Відтепер Житомирський, Новоград-Волинський та Шепетівський райони підпорядковані безпосередньо Києву.

30 січня – Вийшла постанова ЦК ВКП(б) про заходи щодо ліквідації куркульських господарств у районах суцільної колективізації.

Липень – Вийшла постанова ЦК ВКП(б) про обов'язкове загальне навчання.

20 вересня – Розпочався призов молоді 1908 року народження до лав Червоної Армії.

Жовтень – Проходив місячник чистоти, під час якого йшла перевірка санітарного стану шкіл, їдалень, житлових будинків, подвір'їв, продовольчих магазинів, ринків тощо.

4 жовтня – У Києві на 82 році життя відійшла у вічність Ольга Петрівна Косач (Олена Пчілка).

16 жовтня – Сільськогосподарський технікум оголосив набір учнів на базі 7 класів, більшість студентів забезпечувалася житлом та стипендією.

1 листопада – Новоград-Волинський філіал Червоного Хреста відкрив річні курси медсестер, на які приймалися жінки віком до 35 років і освітою за 4 роки та ті, хто закінчив гуртки першої медичної допомоги.

6 листопада – У театрі ім. Дзержинського відбувся Пленум міської Ради разом із партійними та військовими організаціями. Відбувся вечір молоді.

7 листопада – 3 нагоди річниці Жовтневої революції відбулися парад військових частин та демонстрація, ввечері – комсомольський карнавал.

8 листопада – У міському парку пройшли стрілецькі та фізкультурні змагання.

1 грудня – Відбулася жіноча райконференція, в якій взяли участь понад 350 жінок-делегаток.

1930 роки – Зведено «круглий будинок» на розі вулиць Радянської та І. Франка, фундаментом слугували надгробні плити з християнського кладовища.

– У селі Смолка (Цмовка) нараховувалося 85 дворів. На хуторі Мочихвіст – болотяна місцевість на північно-західній околиці міста поблизу дороги на Коростень було 20 дворів (нині – західна частина Коростенської вулиці).

1930-1935 роки – Тривало примусове виселення заможних селян до Сибіру, Уралу, Архангельської області, Карелії та Комі АРСР.

1932 рік – У медичному технікумі навчалось 300 студентів.

– Міська торгівля стала державною (відділення Волиньторгу).

– Кінотеатр на вул. Дзержинського переобладнали у меблеву фабрику «Стандарт» (виготовлення конторських столів, карнизів, етажерок).

2 лютого – Вийшла постанова ВУЦВК про утворення областей. Утворено Київську область, до якої увійшла більша частина сучасної Житомирщини.

Весна – Для дислокації в місті прибула 14-а кавалерійська дивізія ім. Пархоменка, якою командував Леонід Григорович Петровський (1902-1941), та де з 1919 до 1938 проходив службу

Єрмоєнко Андрій Іванович (1892-1970) – воєначальник, Маршал Радянського Союзу (1955), Герой Радянського Союзу (1944). Колишня садиба Мезенцева перейшла у розпорядження військових.

– Розпочався голод в Україні.

7 серпня – Вийшов закон про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та про зміцнення суспільної власності: крадіжка державного колгоспного майна каралася розстрілом або тюремним ув'язненням строком не менше 10 років (народна назва закону – «закон про п'ять колосків»).

10 жовтня – Відбувся пуск ДніпроГЕСу.

6 грудня – Вийшла постанова РНК УРСР і ЦК КП(б)У про занесення на «чорну дошку» сіл, які злісно саботують хлібозаготівлю. Вимагалось до цих сіл не лише припинити поставку товарів, а й вивезти з магазинів наявні, заборонити торгівлю, провести стягнення кредитів. Таким чином, такі села фактично опинилися в кільці блокади й були приречені на вимирання.

15 грудня – Вийшла постанова ЦК КП(б)У про заборону завезення й продажу промислових товарів у районах, де заготівля хліба залишалася незадовільною.

31 грудня – Введена єдина паспортна система в УРСР і обов'язковий запис паспортів (прописки).

1932-1933 роки – Побудовано хлібозавод № 1 на вул. Куйбишева (випікав 40 т хліба на добу).

1932, лютий -1940 роки – Тривало будівництво Новоград-Волинського укріпленого району № 7, який входив до складу «Лінії Сталіна». Паралельно йшла розбудова військових містечок: казарм для особового складу, житлових будинків керівного складу, стаєнь, їдальні, крамниці, лазні, прального комбінату, Будинку Червоної

Армії, шпиталю, школи, дитячого садку, водокачки з водогінною, каналізаційною системами та очисними спорудами; полігонів: навчальних полів, стрільбищ, танкодрому; доріг, мостів, ліній зв'язку та інших об'єктів і споруд. Для прикордонних військ були побудовані: комендатура, застави, складські приміщення, прикордонне обладнання, лінії зв'язку та сигналізації, спостережні вишки, прикордонні смуги стеження та ін. Будівництво відбувалось з 1932 до 1939 року – перша черга, 1940 рік – друга черга.

1933 рік – Відбувався масовий голод в Україні.

– Кінно-поштова станція передана в управління Наркомату оборони.

10 березня – Вийшла постанова уряду УРСР про організацію в Україні державних університетів замість інститутів народної освіти.

24 травня – Відкрита Новоград-Волинська дитяча комуна № 2, заснована Медведєвим Дмитром Миколайовичем (1898-1954) – Героєм Радянського Союзу (1944), командиром партизанського диверсійного загону «Переможці», радянським письменником, автором роману «Сильні духом».

1934 рік – У місті відкрито кінотеатр німої проекції на 180 місць.

– Вулицею Леніна прокладено головний водогін для водопостачання міста.

1935 рік – У ніч на 23 червня за розпорядженням міської влади підірвано безцінну пам'ятку архітектури XIX століття – соборну церкву в ім'я Преображення Господня, в якій хрестили Лесю Українку, її сестру Ольгу та брата Михайла.

3 серпня – Орган окружного і міського комітетів КП(б)У та окружного виконкому – міськрайонна газета «Соціалістичний

наступ» стала виходити під назвою «Соціалістичне Полісся» форматом «Правди» на двох шпальтах.

1 вересня – Відчинила двері новозбудована середня школа № 7. Перший випуск відбувся у 1938 році. (З цього випуску – Катерина Брайко, яка служила в жіночому полку Марини Раскової, була нічною льотчицею).

1935-1937 роки – У Новограді-Волинському сформована 12-а танкова бригада.

1935-1939 роки – У приміщенні кінно-поштової станції розташовувався штаб 45-ої стрілецької дивізії, формування якої тривало з 1935 до 1938 року.

1936 рік – На охорону здоров'я населення міста витрачено 2 140 тисяч карбованців.

– На Случі добудували дизельну електростанцію потужністю 660 кВт. Електрифіковані основні підприємства, установи, вулиці .

– Міський кінотеатр переобладнано у звуковий.

– Засновано трирічну школу медсестер і акушерок, яка діяла до 1966 року.

– Розпочався рух новою залізничною колією Новоград-Волинський –Житомир.

1 вересня – У середній школі № 3 відбувся великий мітинг під гаслом «Іспанським патріотам – свободу!»

1936-1937 роки – При будівництві моста через Случ в районі пивзаводу варварські зруйновано кладовище в селі Лубчиця – могильні плити використовувались як будівельний матеріал.

– Йшло будівництво річкового водогону довжиною до 8 км.

– Прорізано нову вулицю Кірова довжиною 1,5 км.

1936-1938 роки – Тривало масове виселення до Казахстану сімей польської та німецької національностей.

1937 рік – Збудовано нове приміщення для Новоград-Волинської залізничної школи № 40 (нині – ЗОШ № 9). Її учнями були Вересант Опанасюк, Павло Юношев, Галина і Сергій Вашеви, Слава Переходюк, Лідія Боброва – народні месники-підпільники в часи окупації міста під час Великої Вітчизняної війни.

– У день медичного працівника на правому березі річки Случ введено в експлуатацію військовий шпиталь № 412. У 1941 році працівники шпиталю приймали перших поранених.

– У місті діяло 14 промислових підприємств (1350 робітників). Найбільше підприємство – машинобудівний завод. Здано в експлуатацію водогінну мережу довжиною 8 км. Побудовано міський стадіон. У місті з'явилося радіо. До війни існувало 1800 радіоточок, 200 телефонів.

25-30 січня – Відбувся надзвичайний XIV Всеукраїнський з'їзд рад; прийнята нова Конституція УРСР.

22 вересня – Утворено Житомирську область, до складу якої увійшли 29 районів Київської та Винницької областей з населенням близько 1,7 млн. осіб.

1937-1938 роки – Тривали часи «великого терору», відбувалися масові репресії.

1938 рік – На вулиці Міжнародній (К. Маркса – Соборності) побудовано триповерховий 32-квартирний будинок (у ньому нині – центральна дитяча бібліотека та аптека «555»).

24 квітня – Впроваджено вивчення російської мови в усіх школах України.

1 серпня – У Будинку Червоної Армії відбувся загальноміський вечір, присвячений пам'яті Лесі Українки.

1938-1940 роки – Збудовано два дитячі садки (крім 6 існуючих). Працювало 9 шкіл (понад 3 тис. учнів). Діяло 5 клубів, будинок культури, кінотеатр, театр ім. Шевченка, 7 бібліотек (книжний фонд понад 18 тис. книжок).

1939 рік – Населення міста за переписом складало 23,7 тис. осіб.

– Побудовано міську комунальну лазню.

– Побудовано об'їзд центру міста вулицями Кірова та Пушкіна. До 1939 року шлях від Києва до Бреста пролягав через центр.

1940 рік – Побудовано хлібозавод із сухарно-кондитерським цехом на вул. Радянській.

– Відкрито Палац піонерів.

18 квітня – Відбулися урочистості на хлібозаводі з нагоди вручення колективу перехідного Червоного Прапора за I-е місце у Всесоюзному конкурсі підприємств харчової промисловості.

Травень – Відбулася районна виставка предметів широкого вжитку, вироблених у Новоград-Волинському районі.

1940 рік, листопад - 1941 рік, червень – У місті проходив службу К.К. Рокоссовський (1896-1968), майбутній Маршал Радянського Союзу (1944), Маршал Польщі (1949), двічі Герой Радянського Союзу (1944, 1945), який на той час формував і командував 9-м механізованим корпусом, штаб якого знаходився у Новограді-Волинському.

= 1941 рік =

2 квітня – Школі № 1 присвоєно ім'я Лесі Українки.

14 травня – Учні школи № 1 ім. Лесі Українки на чолі із директором Борисом Григоровичем Станевичем були в Києві на гостині у сестер Лесі Українки та запросили їх відвідати Новоград-Волинський влітку.

2 червня – За останнім передвоєним планом оборони державного кордону Київським Особливим військовим округом (КОВО) від 2 червня 1941 р. Новоград-Волинський належав до четвертого тилового рубежу. На випадок війни планом передбачалося ведення бойових дій західніше від міста. Отже, Новоград-Волинський мав тільки приймати хворих та поранених 5-ої армії в місцевий шпиталь.

22 червня – Фашистська Німеччина напала на СРСР, розпочалася Велика Вітчизняна війна.

25 червня – Голова Президії Верховної ради УРСР М. С. Гречуха провів у Новограді-Волинському спеціальну нараду із секретарями обкомів Західних областей України щодо організації партизанського та підпільного руху на тимчасово окупованих територіях. Нарада відбулася в будинку на вул. Волі, 22, (будинок зберігся до цього часу).

6 липня – Зірвано спробу противника з ходу оволодіти Новоградом-Волинським.

7 липня – Німецьким військам за підтримки авіації та артилерії вдалося заволодіти ДОТами на західній околиці міста. Місто, охоплене пожежею, безперервно бомбила німецька авіація.

8 липня – Увечері Новоград-Волинський укріпрайон було прорвано на більшій частині фронту, і 3-й німецький моторкорпус попрямував на Житомир. Місто окуповано німецькими загарбниками.

14 липня – У бою за місто загинув червоноармієць Олексій Петряков. До цього часу, незважаючи на те, що місто було вже захоплено ворогом, команди декількох ДОТів продовжували опір.

Липень – Партизанський загін на чолі з командиром – капітаном прикордонних військ Чеховим Омеляном Карповичем здійснив диверсійний напад на будинок поміщика Мезенцева під час фашистського балу. Будинок підпалено та обстріляно, були жертви серед учасників балу.

Липень-серпень – На територіях шкіл № 2 та № 5 утворено концентраційний табір № 201 для радянських військовополонених, який існував до кінця 1943 року. Через щоденні розстріли, катівні досліди, голод та хвороби у таборі загинуло біля 30 тисяч військовополонених.

Вересень – Здійснена перша диверсія проти «нового порядку» – І.Мамоновим та М.Витковим спалена яйцебаза.

1 вересня – Сформована 30-та (пізніше гвардійська Новоград-Волинська Червонопрапорна ордена Суворова) танкова дивізія.

20 вересня – Фашисти розстріляли понад 3 200 жителів міста на вул. Герцена у колишньому тирі. Протягом серпня-вересня розстріляно понад 5 тисяч мирних жителів єврейської національності.

Жовтень – На конспіративній квартирі на вул. Ярунській відбулось засідання патріотів, сформований підпільний комітет, який очолив боротьбу проти фашистських окупантів у місті і районі. Комітет, до складу якого увійшли Ніколаєв Микола Миколайович, Пастухов Лев Миколайович, Колесник Василь Олексійович, Громов Михайло Миколайович, Дубов Пилип Іванович, Іщенко Ілля Павлович,

Бондарчук Костянтин Миколайович, Гапончук Кузьма Юхимович, Мякишев Костянтин Петрович, очолив Лянгус Михайло Іванович.

= 1942 рік =

Січень – До складу підпільного комітету були введені Левченко Василь Семенович, Гордєєв Микола Петрович, Штепін Петро Петрович.

13 лютого – Почалося примусове вивезення українського населення на роботу до Німеччини. Всього з України за роки окупації було вивезено понад 2 млн. осіб, з Новограда-Волинського – згідно з архівними списками – 1753 особи, повернулися в рідні місця після закінчення війни – 1346 осіб, доля 407 осіб невідома).

Весна – Підпільники мали понад 100 автоматів, багато патронів, гранат і переправляли їх до партизанського загону.

Березень – У місті стояла словацька частина, у складі якої виявилось чимало антифашистів. Завдяки їх допомозі вдалося врятувати від смерті та відправки до Німеччини багато молоді.

Березень-квітень – Під керівництвом М.М. Ніколаєва (помертньо – Почесний громадянин Новограда-Волинського) налагоджено випуск друкованих листівок «Червоний партизан» (за матеріалами, які одержували підпільники, слухаючи радіоприймач).

Травень – У міській підпільній організації діяло 126 активних членів (52 з них не дожили до визволення міста).

Травень-червень – Створено партизанський загін «Перший Волинський», який складався з 36 осіб. Командир М.П. Гордєєв, комісар Л.М. Пастухов.

10 червня – Заарештовано К.П. М'якішева, потім М.П. Ковалю (членів підпільного комітету). Після жорстоких катувань обох страчено.

22 червня – До програми радіопередач радіостанції «Радянська Україна», що звучали о 1-й годині ночі, включено вірші Лесі Українки «Дивлюсь я на яснії зорі», «Стояла я і слухала весну», «Хотіла б я піснею стати», які були адресовані партизанам і підпільникам.

Липень – Підпільники О.Ільченко та Ф.Стрельцов здійснили підпал заводу ім. Сталіна (нині завод сільгоспмашин), згорів механічний цех.

5 жовтня – У Житомирі страчено М.М. Ніколаєва, редактора підпільної газети «Червоний партизан». За час існування підпільної друкарні було випущено 4100 листівок.

Листопад – Сформований партизанський загін ім. 25-річчя Радянської України у кількості 100 осіб. З листопада 1942 до січня 1943 до партизанських загонів відправлено 297 осіб, 11 кулеметів, 200 гвинтівок, 300 гранат, 45000 патронів.

= 1943 рік =

7 січня – У приміщенні міської аптеки (біля пожежної частини) проведено нараду підпільників, на якій вирішено відправити М.І. Лянгуся до партизанського загону (фашисти встановили за ним нагляд). Очолювати підпільну організацію доручено В.С.Левченку та І.І.Неустроеву.

31 січня – На Сінній площі (нині – Сквер Слави) фашисти повісили групу підпільників, серед них – М. Громов, О. Александров, П. Штепін, В. Петровський, П. Крюков, В. Левченко.

Січень-лютий – На території в'язниці розстріляні родини підпільників (у тому числі жінки і діти). Усього за період окупації в міській в'язниці гестапо і поліцією було закатовано біля 7 200 осіб.

Березень-травень – Сформовані партизанські загони ім.Чапаєва (командир М.П.Гордєєв), ім.Хрущова (командир З.І.Кириленко),

ім.Молотова (командир К.А.Ареф'єв, Герой Радянського Союзу), у яких воювали понад 200 жителів міста Новограда-Волинського.

30 липня – Радіостанція «Радянська Україна» транслювала велику літературну передачу «До тебе, Україна» з нагоди 30- річчя від дня смерті Лесі Українки.

11 вересня – Під час каральної операції у двох будинках на вул. Перекопській живцем спалені родини Михальчуків, Опанасюків, Нестеруків та Вересант Панасюк – партизанський зв'язковий. Разом загинули 12 осіб, серед них 6 дітей від 7 до 15 років.

23 грудня – Розстріляні підпільники – батько і донька Микита та Лідія Боброви.

Грудень 1942 – травень 1944 – Диверсійний взвод партизанського загону ім. 25-річчя Радянської України під проводом Трохимчука Степана Дмитровича, що діяв на залізниці Новоград-Волинський – Шепетівка, підірвав 12 фашистських ешелонів. За бойову відмінність і вміле проведення диверсій на комунікаціях супротивника С.Д.Трофімчук був нагороджений орденом Червоного Прапора, двома орденами Вітчизняної війни і партизанською медаллю.

= 1944 рік =

3 січня – 13-а армія під командуванням генерал-лейтенанта О.О. Пухова визволила Новоград-Волинський. З цієї нагоди у Москві відбувся салют 12-ма артилерійськими залпами з 124 гармат. 13-ти військовим з'єднанням, частинам, які відзначилися в боях за визволення міста, присвоєно почесне найменування «Новоград-Волинських», 318 радянських воїнів отримали високі урядові нагороди.

Січень – Для налагодження мирного життя в місті і селах району до роботи приступили голова райвиконкому В.Г. Школяренко (почесний громадянин міста Новограда-Волинського), заступники

голови Ф.С. Колодій, М.І. Лянкус, зав. райвно Є.Д. Скороход, зав.райземвідділом І.П. Краснов та інші.

Січень – Відновили роботу 70 підприємств та установ міста.

4 січня – Розпочато роботи з розмінування та очищення вулиць, ремонту моста силами військових частин на чолі із начальником гарнізону генерал-майором П.С. Ільїним ((1901-1976) почесний громадянин м. Новограда-Волинського (1969) та комендантом міста підполковником М.К. Сидоровим (по смертно – почесний громадянин міста Новограда-Волинського).

– Відновив роботу машинобудівний завод. Почав працювати радіовузол на 500 радіоточок.

15 січня – Відновлено шкільні заняття в будинках, які збереглися. Вечірня школа № 3 оголосила про набір учнів в 4-10 класи.

– У боях під Рівно загинув підполковник Сидоров Микола Костянтинович, заступник командира 20-ої мотострілецької бригади. Похований у Новограді-Волинському на військовому кладовищі.

22 січня – Залізнична станція Новоград-Волинський прийняла перший потяг з Житомира. Відновився регулярний рух ешелонів, що йшли на фронт.

Січень 1944 – листопад 1946 – У місті дислокувалося 42 військові шпиталі.

Лютий – Жителі міста і району зібрали понад 22 тис. центнерів хліба у фонд оборони та 2 млн крб. на побудову танкової колони «Колгоспник України», за що одержали подяку від Верховного Головнокомандуючого.

13 лютого – У нерівному бою під Рівно загинув Борис Огородніков – юний розвідник партизанського загону А.М. Грабчака (1910-1973) – Героя Радянського Союзу (1945).

Березень – Військовий шпиталь № 412 на чолі з полковником медичної служби Михайлом Яковичем Берковським повернувся до Новограда-Волинського на постійне місце дислокації.

I квартал – Відремонтовані залізничні колії, відбудовані мости та службові приміщення залізниці.

1 червня – Почав функціонувати дитячий туберкульозний диспансер на 50 місць.

5 вересня – Міська рада депутатів трудящих видала постанову «Про правила поведінки населення і обов'язки адміністрації під час повітряного нападу противника і підготовку населення до протиповітряної оборони».

Жовтень – Відкрився санаторій на 75 дітей фронтовиків – інвалідів війни.

1 жовтня – Розпочато заняття у 2-річному ремісничому училищі № 4.

24 листопада – Створено Новоград-Волинське ремонтно-будівельне управління. Перший керівник – учасник партизанського руху П.П. Вакуленко, який працював на цій посаді до 1970 року.

5 грудня – Виданий наказ № 140 штабу МППО «Про виконання режиму світломаскування у місті», яким встановлено початок світломаскування з 18-00 години. Згідно з суворими законами воєнного часу за порушення наказу призначався штраф до 3 тис. крб. або позбавлення волі на строк від 6 місяців.

9-10 грудня – Відбулася VI сесія Новоград-Волинської ради депутатів трудящих, на який йшлося про роботу міського

комунального господарства. Відзначено, що на повну потужність працює 15-ти кілометрова водогінна мережа, електростанція, асенізаційний обоз, міська лазня, готель, перукарня.

15 грудня – У кінотеатрі відбувся концерт артистів Московської естради.

3 1944 року – У Будинку культури ім. Щорса працював професійний драматичний театр, який було закрито у 1948 році.

1944 – 1945 роки – У місті відбудовано 13 340 кв. м житлової площі, міська лікарня на 200 ліжок. Житловий фонд міста нараховував 1345 будинків, 13 з них 2-поверхові, два 3-поверхові, один – 4-поверховий, решта – 1-поверхові, 3848 приватних будинків, з яких лише 8 із цегли, решта – дерев'яні. Водогоном охоплено лише 0,3%, електроенергією 25,2% житлового фонду.

= 1945 рік =

Щомісячно з 1 по 5 число – Контрольно-облікове бюро проводило прикріплення до магазинів та їдалень хлібних та продовольчих карток трудящих.

29 січня – Почав працювати дитячий садок для дітей фронтовиків.

Квітень – У місті відбувся перший випуск курсів медсестер Червоного Хреста.

24 квітня – Розпочався місячник з благоустрою міста. Розбито новий сквер на вул. К. Маркса (навпроти готелю «Полісся»).

25 квітня – Під час переправи через річку Одер загинув командир 287-ої стрілецької дивізії, яка визволяла місто в січні 1944 року, генерал-майор Йосип Миколайович Панкратов (1897-1945) – командир 287 стрілецької дивізії, почесний громадянин міста Новограда-Волинського – посмертно). За його заповітом похований у Новограді-Волинському. Могила знаходиться у міському парку.

24 травня – Підписаний заключний акт комісії з розслідування фашистських злочинів в період тимчасової окупації Новограда-Волинського з липня 1941 р. по грудень 1944 р. За цей час в місті загинуло понад 44 тисяч осіб, з них біля 30 тисяч військовополонених і 14 тисяч цивільного населення.

Червень – Розпочато ремонт міської лікарні за допомогою шефів – колективу лісобазы та пожежної частини.

23 червня – Розпочалися заняття на 3-х місячних курсах медсестер для подальшої їх роботи в сільських амбулаторіях області.

10-15 липня – Проїшла районна учнівська спартакіада з різних видів спорту.

24 липня – Трудящі міста на залізничному вокзалі зустрічали ешелон з військовими. Повернулася на постійне місце дислокації 30-а Гвардійська Червонопрапорна ордена Суворова танкова дивізія.

Осінь – Закінчено обладнання Будинку піонерів.

Жовтень – Для відкриття театрального сезону 1945-46 років до Новограда-Волинського прибули на постійну роботу провідні актори з Київських театрів.

4 жовтня – Трудящі міста і району відзначили першу річницю визволення України від фашистських загарбників.

1945 рік – Затверджений перехід на 8-ми годинний робочий день.

1941-1945 рр. – 4760 новоград-волинців воювали на фронтах Великої Вітчизняної війни, з них 2980 полягли смертю хоробрих, 2578 нагороджено бойовими орденами та медалями, 7 чоловік удостоєні високого звання Героя Радянського Союзу.

= 1946 рік =

23 січня – Газета «Радянський патріот» повідомляла про налагодження культурного життя в місті: працюють кінотеатр, драматичний театр, бібліотека, міський парткабінет, 6 шкіл.

11 квітня – На машинобудівному заводі ім. Сталіна освоєно новий процес виробництва свердлувальних та токарно-полірувальних верстатів, налагоджене пічне литво.

14 квітня – У кінотеатрі відбувся літературний вечір-зустріч з київським письменником Львом Горенштейном.

5 червня – Відкрито першу бібліотеку для дітей (знаходилася тоді на вул. К. Маркса, 19, навпроти пожежної частини).

9 червня – У вечірній школі робітничої молоді успішно пройшли іспити. 148 учнів після двох років навчання в ремісничому училищі № 4 набули кваліфікацію слюсаря, коваля, столяра.

10 липня – Автотранспортна контора на вул. Пушкінській відкрила пасажирське сполучення між Новоградом-Волинським і Житомиром 2 рази на тиждень – у середу та п'ятницю; час відправлення з Новограда-Волинського о 8-00 годині ранку.

Серпень – У дитячому туберкульозному санаторії лікувалося 75 дітей, було своє допоміжне господарство – 4 корови, 3 свині та 17 поросят.

7 серпня – Новоград-Волинський відділ кінофікації нагороджений Перехідним Червоним Прапором Міністерства кінофікації УРСР та грошовою премією. Начальник – Уріс Георгій Мордкович (1911-1972), заслужений працівник культури України (1969).

8 серпня – На вул. Міжнародній (нині – Соборності) відкрито міську касу для попереднього продажу пасажирських квитків на поїзди.

15 серпня – Відкрито перший міський автобусний маршрут (один рейс на добу по вул. Леніна до залізничного вокзалу).

21 серпня – У місті діяв один телефон для загального користування.

29 серпня – У місті діяв Будинок дитини, в якому знаходилися діти віком від 1 до 4 років, більшість – сироти та напівсироти.

14 вересня – Міській бібліотеці (з 1957 року – районна) присвоєно ім'я Лесі Українки.

2 жовтня – Між Новоградом-Волинським і Житомиром автобус курсував вже чотири рази на тиждень.

16 жовтня – На маслозаводі із відходів некорисних жирів, які залишалися після виготовлення маслопродукції, було налагоджено випуск господарського мила.

19-20 жовтня – У міському кінотеатрі відбулася районна комсомольська конференція.

29 жовтня – Проходила районна конференція медпрацівників.

1 листопада – Газета «Радянський патріот» повідомила про роботу промислових підприємств міста. Завод ім. Сталіна став випускати більше товарів широкого вжитку. Пивзавод випускав морс. Маслозавод – морозиво, кисло-молочні продукти, кефір, рулет, жирний сир. М'ясокомбінат випустив 3266 кг господарського мила та 100 кг клею. В артілі ім. Петровського працював бляшаний цех. Промкомбінат випускав відра, копаниці, цвяхи, мило, вірьовки, бочкотару.

7 листопада – У газеті «Радянський патріот» директор хлібозаводу І. Шульга розповів про роботи щодо будівництва приміщень заводу на вул. Радянській, на місці частково зруйнованого приміщення колишньої меблевої фабрики.

24 листопада – Артіль ім. Петровського зобов'язалася випускати до 2 000 шт. щіток на місяць, налагодити виробництво саней та матраців. Тут працював цех мінеральної води та ковбасний цех, із залишків виробництва якого робили котлети, пиріжки та інші вироби.

21 грудня – Створено одну з перших в області музичних шкіл, першим директором якої призначено В.М. Дубовицького. Одним із фундаторів-засновників школи був композитор-аматор Панас Юхимович Човгань.

1946 рік – Проведено капітальний ремонт залізничного вокзалу (відремонтовано дах, підлогу), відведено кімнати для матері і дитини та для офіцерського складу Червоної Армії.

– У приміщенні на вул. К.Маркса (нині – Соборності), 19 відкрита перша бібліотека для дітей (з 1971 року – розташована на вул. Пархоменка, 40).

= 1947 рік =

19 травня – Виконавчий комітет міської ради депутатів трудящих затвердив дозвіл на відкриття школи № 8 на вул. Пархоменка, 24.

25 травня – Відбулося спортивне свято, присвячене відкриттю нового стадіону.

5 червня – Колектив машинобудівного заводу ім. Сталіна одержав вітальну телеграму від Міністра місцевої промисловості УРСР з нагоди дострокового виконання піврічного плану.

3 22 червня – Тиждень у місті і районі тривали гастролі Бердичівського музично-драматичного театру.

4 липня – На м'ясокомбінаті відкрито новий цех з випуску лікувальних препаратів «Гематоген» та «Аварин».

10 липня – Виконавчий комітет затвердив генеральний план устрою міста. Вирішено на привокзальній площі розбити невеликий парк та підібрати відповідне місце для розміщення ринку.

19 липня – На Случі проводилися обласні змагання з плавання. На дистанції 1000 метрів переміг наш земляк Подорванов (2 хв. 6 сек.), друге та третє місця також за новоградцями.

23 липня – Розпочалися гастролі Новоград-Волинського драматичного театру містами Житомирської області (Черняхів, Коростишів, Радомишль, Брусилів).

1 вересня – У новому 1947-1948 навчальному році у середній школі № 3 відкрито ще один клас – 11-й, призначений для підготовки кваліфікованих вчителів початкових класів для роботи в селах району. Крім загальноосвітніх дисциплін учні вивчали психологію, логіку, основи педагогіки.

14 грудня – Скасовано карткову систему на продовольчі і промислові товари. Проведено грошову реформу, що призвело до зростання цін в три рази порівняно з довоєнними, в той час, як зарплата підвищилася лише наполовину.

30 грудня – Перша сесія другого скликання міської ради депутатів трудящих обрала виконком у складі 11 осіб. Головою виконкому обрано Довгопята Трохима Львовича (Почесний громадянин м. Новограда-Волинського), заступником голови – Остапчука Степана Андрійовича, секретарем Морванюка Григора Степановича.

= 1948 рік =

9 січня – На машинобудівному заводі ім. Сталіна закінчено відбудову зруйнованого механічного цеху, газогенераторної станції, змонтовано електричний підйомний кран у ливарному цеху, встановлено вагранку.

11 січня – Розпочато роботи з будівництва паротурбінної електростанції, завезено устаткування першої черги (директор Я. Мільруд).

14 січня – При міській поліклініці на вул. Радянській, 21 відкрито онкологічний профілакторій для попередження ракових захворювань у жінок.

21 січня – Районний комітет Червоного Хреста оголосив набір у школу медичних сестер слухачів з освітою не нижче 7 класів з терміном навчання 1,5 роки.

26-27 січня – Відбулася перша міська партійна конференція.

15 лютого – Житомирська обласна вагоноремонтна майстерня відкрила цех з нікелювання предметів широкого вжитку та хірургічних інструментів на вул. Міжнародній, 7.

= 1949 рік =

1 січня – М'ясокомбінат випускав понад 40 видів продукції (директор М. Лобко).

9 січня – Пройшла січнева нарада вчителів району. Найкраща успішність виявлена у міській школі № 1 – 94,7%.

23 січня – У ливарному цеху (начальник цеху М. Гончарук) машинобудівного заводу виготовлено токарні верстати. Раніше їх доводилося завозити з Харківського заводу запасних частин.

Лютий – Створено театральну трупу при Будинку культури (режисер В. Дубовицький).

7 лютого – Понад 60 учнів шкіл міста займалися у танцювальному гуртку в міському Палаці піонерів під керівництвом М. Тучинського.

23 лютого – Для поліпшення торгівлі канцелярськими приладами та книгами під магазин виділено нове приміщення на вул. Леніна.

31 березня – Знижено ціни на товари масового споживання.

= 1950 рік =

Початок 1950 року – Машинобудівний завод виготовляв деталі для Каховського гідровузла.

5 лютого – У Будинку культури пройшла перша вистава у постановці драмколектива (режисер В.Дубовицький).

Весна – На площі біля сучасного автовокзалу закладено сквер (до наших часів не зберігся).

3 березня – Відбулося зниження державних роздрібних цін на продовольчі і промислові товари (хліб житній на 25,9 %, булки, бублики – на 30 %, м'ясо – від 24 до 30 %, риба – від 10 до 30 %, чорна, червона ікра – на 30 %, товари широкого вжитку від 20 до 40 %).

26 березня – На вулицях міста висаджено 7 000 дерев.

28 березня – У Будинку культури пройшов огляд дитячої художньої самодіяльності.

26 квітня – Учні школи № 5 впорядкували територію міського саду, протягом 3-х днів висадили 1 200 дерев, очистили від сміття 400 м доріжок.

– Колектив Ленінградського гастрольного бюро показав учням шкіл міста декілька вистав.

Травень – Розпочали роботу курси сандружинниць при міському комітеті Червоного Хреста (без відриву від виробництва).

11 травня – У залізничній школі № 35 артисти Московського державного театру ляльок влаштували виставу «Мишко-шибеник» і театралізований концерт із загадками та музичною вікториною.

19 травня – Учні СШ № 3 впорядкували сквер на вулиці Міжнародній (нині – Соборності) – висаджено 300 дерев, очищено 810 кв м доріжок. Розпочато роботи з облаштування міського парку.

23 червня – Школярів СШ № 1 ім. Лесі Українки запросили до Києва учні київської школи № 13, діти відвідали музеї, зоопарк.

15 липня – Драматичний колектив Будинку культури показав виставу В.Собка «За другим фронтом» (режисер В. Дубовицький).

16 липня – У Будинку культури відбулася вистава московського театру ім. Ленінського комсомолу

19 листопада – На 3791 книгу поповнився книжковий фонд бібліотеки ім. Лесі Українки (понад 1 000 читачів, книжковий фонд 11 387 книг)

20 грудня – У місті відбувся великий новорічний ярмарок. Газета «Радянський патріот» повідомила, що значно підвищився рівень життя, вже понад 20 колгоспників мають власні велосипеди.

= 1951 рік =

Лютий – У СШ № 3 збудовано оранжерею і парники.

25 лютого – У Будинку культури відбулися урочисті збори, присвячені 80-річчю з дня народження Лесі Українки. Серед присутніх – відомі українські поети М. Рильський, А. Малишко.

21 березня – Понад 500 піонерів зібралося на міський зліт, присвячений боротьбі за мир.

1 квітня – Відбувся міжрайонний зліт юних авіамоделістів, присвячений 126-річчю від дня народження творця першого літака О. Можайського. Кращим авіамоделістам вручено премії.

23 квітня – У Новограді-Волинському пройшов зліт молодих залізничників Південно-Західної залізниці.

25 травня – Організовано та проведено загальноміське піонерське вогнище з нагоди закінчення навчального року.

1 червня – Пройшли гастролі Бердичівського драматичного театру.

10 червня – Відбувся обласний огляд фізкультурних організацій, в якому взяли участь спортсмени м. Новограда-Волинського.

24 червня – Відкрився піонерський табір на 86 дітей у с. Несолонь. За літо оздоровлено 300 піонерів.

– У Будинку культури пройшов звітний концерт музичної школи з нагоди її 5-річчя.

15 липня – Відбулося велике авіаційне свято з катанням на літаках кращих авіамоделістів.

18 липня – У Будинку культури з успіхом пройшла презентація опери М. Лисенка «Наталка-Полтавка» у постановці міського драмколективу у супроводі оркестру народних інструментів під керівництвом Фельдмана.

3 серпня – Колективу залізничної станції «Новоград-Волинський» вручено перехідний Червоний прапор за успіхи у Всесоюзному соціалістичному змаганні – І-е місце на Південно-Західній залізниці.

22 вересня – Урочисто відкрито новий кінотеатр ім. Щорса на 500 місць з читацьким залом, кімнатами для відпочинку з настільними іграми та танцювальним залом.

25 вересня – Містом почав курсувати новий комфортабельний автобус «ЗІС -155».

Жовтень – Організовано духовий оркестр в артілі інвалідів ім. Петровського.

3 жовтня – У СШ № 3 відбувся вечір зустрічі 3-х поколінь.

6 жовтня – Завідувачу педагогічним кабінетом міського відділу освіти Герасимчуку Роману Яковичу присвоєно звання «Заслужений вчитель УРСР» (46 років професійної діяльності, починаючи з 1905 року).

19 листопада – У місті розпочалися гастролі київського російського драматичного театру п'єсою В. Собка «Життя починається знову».

9 грудня – У Будинку культури ім. Щорса відбувся вечір з питань виховної роботи серед жінок.

1951 рік – Засновник скрипальської школи у місті Леонід Ананійович Варчин (1923-1992) розпочав роботу у Новоград-Волинській музичній школі.

= 1952 рік =

6 лютого – Відбувся Пленум міського комітету Червоного Хреста (голова Гольфарб).

24 лютого – Вперше у місті проведено День медичного працівника у Будинку культури ім. Щорса.

3 березня – У Будинку культури та всіх школах міста і району пройшли вечори, присвячені 100-річчю з дня смерті М.В. Гоголя.

8 березня – На честь Міжнародного Жіночого дня пройшли змагання зі стрільби з малокаліберної гвинтівки серед 13 жіночих команд міста.

20 березня – За здобуті успіхи у справі налагодження гурткової роботи перехідний Червоний прапор обласного відділу культосвітніх установ вручено Будинку культури ім. Щорса (директор Б.Г. Шарварко – у майбутньому народний артист України, почесний громадянин м. Новограда-Волинського) та почесну грамоту драмколективу за постанову опери «Запорожець за Дунаєм».

23 березня – У газеті «Радянський патріот» піднято важливе питання: де придбати лампове скло?

26-29 березня – У місті проходив огляд дитячої художньої самодіяльності. Відзначено колективи середніх шкіл №№ 5, 3, 7, 2, серед семирічних – школу № 1, драмгурток якої поставив дитячу оперу.

Квітень – При міській дитячій технічній станції створено гурток юних фотолюбителів, який відвідувало 20 учнів. Фотолабораторію обладнано своїми силами.

– У Будинку культури ім. Щорса працюють 9 гуртків, серед них: струнний оркестр, вокальний гурток, хор (понад 100 учасників), аматорські театральні колективи: український драматичний колектив, який нещодавно поставив п'єсу М. Кропивницького «Дай серцю волю – заведе в неволю» та російський драматичний колектив, який поставив п'єсу Я. Галана «Під золотим орлом», інші колективи.

13 квітня – У місті проведено шкільну математичну олімпіаду.

20 квітня – Для кращого обслуговування населення міський птахокомбінат виготовив 6 нових добре обладнаних лотків для морозива.

26 квітня – Вперше у місті відбулися змагання на особисту першість з фехтування. Кращими були учні залізничної школи № 35.

1 травня – Відбулося офіційне відкриття міського парку культури і відпочинку.

22 травня – При міських школах створено піонерські літні табори.

1 червня – У місті і районі проведено суботник та недільник щодо заготівлі торфу.

2 липня – Розпочалися гастролі Курського державного обласного театру ім. Пушкіна.

7 липня – У парку відкрився літній театр на 700 місць з добре обладнаною естрадою і апаратурою для демонстрації кінофільмів.

18 липня – Будівельники і монтажники електростанції достроково змонтували і ввели в дію додаткові енергетичні потужності для повного забезпечення потреб міста електроенергією.

20 липня – На водній станції відбулися змагання з плавання на дистанцію у 100 та 400 м серед учнів шкіл.

27 липня – На підприємствах та установах міста пройшли трудові вахти на честь відкриття Волго-Донського судноплавного каналу.

29 липня – При повному аншлагу оперетами «Вільний вітер» І. Дунаєвського та «Сильва» І. Кальмана розпочалися гастролі Житомирської обласної філармонії.

12 серпня – У соціалістичному змаганні за дострокове виконання річного плану перемогла бригада з виготовлення жіночого одягу швейного цеху промислової артілі «Змичка» (бригада Ейсмонт).

13 серпня – У літньому театрі розпочалися гастролі Чернівецької обласної філармонії.

– Достроково відремонтовано одну з найбільших шкіл міста № 2. Завезено паливо на весь зимовий період.

7 вересня – Пройшов святковий парад учнів та велике свято на міському стадіоні з нагоди початку нового навчального року.

18 вересня – Відбулася вистава артистів 1-го циркового колективу Московського циркового об'єднання.

25 вересня – Міське автопідприємство отримало два нових автобуси «ЗІС-155». Містом курсують вже три комфортабельні пасажирські автобуси .

26 вересня – Міський піонерський клуб отримав комплект музичних інструментів для домрового оркестру (художній керівник Фельдман).

30 вересня – 12 освітянських установ – школи №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, дитячі садки №№ 1, 2, 3 та Будинок піонерів – об'єдналися в міську профспілку працівників освіти і науки.

5 жовтня – Робітники спиртзаводу та Новоград-Волинського млина достроково виконали річний план.

25 жовтня – При міському лікувальному об'єднанні створено хоровий колектив із 40 лікарів та медпрацівників.

7 листопада – До 35-ої річниці Жовтня у Будинку культури виступив зведений хор (понад 200 осіб). Драмколектив показав п'єсу В. Собка «За другим фронтом».

23 листопада – У новозбудованому приміщенні артілі інвалідів ім. Петровського відкрито павільйон для швейної та взуттєвої майстерень.

19 грудня – У місті виступали заслужений артист УРСР, лауреат Сталінської премії Юрій Тимошенко та лауреат Всесоюзного конкурсу артистів естради Юхим Березин (Тарапунька і Штепсель).

= 1953 рік =

15 липня – Створено міську дитячу бібліотеку № 2 (у 1980 реорганізована у центральну дитячу бібліотеку).

31 жовтня – У місті почало діяти авіаційно-технічне військово-морське училище. Першим командиром військового училища був генерал-майор Єнікеєв.

= 1954 рік =

7 лютого – Відбулися міські змагання лижників (22 команди) на дистанцію в 10 та 5 км.

10 лютого – У місті виступав державний народний хор (худ. керівник Г. Верьовка).

28 лютого – У Будинку культури ім. Щорса відбувся зліт юних натуралістів міста і району за ініціативою міського комітету комсомолу.

10 березня – При піонерському клубі пройшли змагання авіамоделістів.

23 березня – Відбулися урочисті проводи комсомольців на цілину.

25 березня – У місті виступав Станіславський ансамбль гуцульської пісні і танцю.

27 березня – Пройшли гастролі Волинського народного хору.

30 березня – Відбувся ранок міських піонерів, присвячений 300-річчю возз'єднання України з Росією.

1 квітня – Відкрито автобусне сполучення Новоград-Волинський – Ємільчино.

– Державні роздрібні ціни на продовольчі і промислові товари знижені від 5 до 30 %.

3 квітня – У Будинку культури відбулася вистава міського театру «Назар Стодоля».

– У школі № 2 пройшов вечір молодих вчителів та старших піонервожатих.

7 квітня – Пройшов міський турнір на першість з шахів серед дівчат.

21 квітня – Промислова артіль ім. XIX з'їзду КПРС відкрила художню майстерню та майстерню з ремонту радіоприймачів, побутових електроприладів і панчіх капронових.

1 червня – Відбувся вечір музичної школи (1946 рік – 60 учнів та 5 вчителів, 1954 рік – 191 учень та 15 вчителів).

6 червня – У місті проходили гастролі російського драматичного театру Білорусії.

21 червня – У Будинку культури ім. Щорса пройшла вистава місцевого російського драматичного колективу «Весілля з приданим».

25-27 червня – У місті проходили гастролі Бердичівського українського драматичного театру.

27 червня – Випускні вечори в школах міста. 36 робітників і службовців закінчили середню вечірню школу робітничої молоді.

26 червня – На вулиці Шевченка відкрито новий продовольчий магазин (в народі – магазин Бейна).

3 липня – У місті пройшли гастролі Рівненського державного ансамблю пісні і танцю «Українське Полісся», створеного в 1945 році .

23 липня – У Будинку культури ім. Щорса відбулася вистава Московського драматичного театру центрального Будинку культури залізничників.

1 серпня – На міському стадіоні відбувся футбольний матч між збіркою Новограда-Волинського та командою «Динамо» м. Луцька.

13 серпня – Головним виставковим комітетом Всесоюзної сільськогосподарської виставки затверджені як учасники виставки 1954 року гуртки юних натуралістів шкіл № 2 та № 3, гурток юних техніків школи № 2 став кандидатом в учасники виставки.

14 вересня – У міському відділі освіти вперше за післявоєнні роки влаштована виставка робіт дітей дошкільного віку (малюнки, аплікація, ліпка, вирізання).

19 вересня – Відбувся футбольний матч між командами «Торпедо» (Київ) та збіркою Новограда-Волинського.

– Відбувся міськрайонний зліт юних натуралістів.

26 вересня – Відбувся футбольний матч між командою майстрів київського «Динамо» (дублюючий склад) та збірної Новограда-Волинського.

28 вересня – Розпочалися гастролі Мінського державного театру оперети.

30 вересня – Команда майстрів класу Б «Хімік» (Москва) зустрілася на футбольному полі зі збіркою командою Новограда-Волинського.

5 листопада – На вул. Ярунській відкрився новий магазин продовольчих товарів.

24 листопада – У Будинку культури ім. Щорса пройшла зустріч з Героєм Радянського Союзу (1945) Козачком Миколою Аврамовичем (1926-?) – уродженцем с. Наталіївка Новоград-Волинського району.

1954 рік – Машинобудівний завод випускав пожежні гідранти, зернонавантажувачі та інше обладнання.

– У цехах промислової артілі та промислового комбінату успішно виконувалися замовлення населення на пошиття нових костюмів, пальто з бостону, габардину, коверкоту.

= 1955 рік =

3 січня – Комсомольці школи № 3 звернулися із закликом до усіх школярів міста і району включитися в роботу щодо збору місцевих добрив (попіл, пташиний послід, виготовлення торфо-перегнійних горщиків).

11 січня – Відбулися урочисті проводи представників молоді міста на цілинні землі.

30 березня – У Будинку культури пройшов концерт Волинського українського народного хору.

8 квітня – Відбулася нарада громадських контролерів разом із представниками торговельних організацій міста.

10 квітня – Понад 400 домогосподарок зішлося на збори, присвячені кампанії щодо збирання підписів під зверненням Всесвітньої ради миру.

1-3 травня – Трудящі міста і району придбали кількасот патефонів та ручних годинників.

15 травня – Уперше на вулицях міста з'явився автомобіль ГАЗ «Волга».

22 травня – На стадіоні відбулася товариська зустріч з футболу між командою майстрів класу А «Шахтар» (м. Сталіно) та збірною Новограда-Волинського (рахунок 1:3).

27 травня – Автопарк отримав новий комфортабельний автобус «ЗІС-155» (7 таких автобусів вже курсують за маршрутом Новоград-Волинський – Київ).

15 червня – Відбулося відкриття літнього піонерського табору для оздоровлення дітей у с. Чижівка на березі річки Случ.

26 червня – У дитячому будинку відбулося свято, присвячене закінченню навчального року. Члени шефської комісії вручили випускникам іменні подарунки, відбувся концерт за участю шефів та вихованців дитячого будинку.

– У міському парку пройшло велике Свято молоді.

4 липня – Група комсомольців міста (11 осіб) виїхала за закликом працювати на шахти Донбасу.

6 липня – На реалізаційній базі «Заготзерно» Міністерства заготівель СРСР відкрито 2 асфальтовані майданчики на 400 кв. м кожний.

8 липня – Лісозавод розпочав виробництво якісного покрівельного матеріалу – фінської стружки.

3 серпня – Відбувся випуск 2-річних курсів медичних сестер при Новоград-Волинському райкомі Товариства Червоного Хреста.

14 серпня – 6 моделей сільськогосподарських машин, виготовлених школярами міста, представлено на республіканський конкурс

моделювання сільськогосподарського машинобудування (привідна віялка, електротрактор, причіпні тракторні граблі, парникова сіялка).

– Заплановано збільшити житловий фонд міста на 100 нових індивідуальних будинків до кінця року. У районі міської лікарні прорізано нову вулицю – Переяславську. Йшла забудова вул. Генерала Панкратова.

26 серпня – У Зеленому театрі відбувся концерт Молодечненського ансамблю пісні і танцю з Білорусії.

Вересень – Проходили недільники: учні 5-10 класів шкіл міста допомагали колгоспам збирати картоплю.

2 вересня – Дитяча бібліотека № 2 провела у Зеленому театрі читацьку конференцію за повістю Валентина Катаєва «Син полку» .

7 вересня – З нагоди початку нового навчального року проведено загальноміські шкільні змагання з плавання на водній станції (6 – 10 класи), естафета 4х100.

8 вересня – При клубі залізничників створено хоровий гурток.

25 вересня – На ринку відкрито новий книжковий магазин Житомирського облкниготоргу.

2 жовтня – У дитячому будинку влаштована виставка досягнень вихованців (капуста – 8-9 кг головка, муляжі птахів та звірів).

5 жовтня – Новоград-Волинська контора «Заготскот» закінчила будівництво нового адміністративного будинку, в якому крім контори розміщені клуб і кімната для відпочинку робочих.

7 жовтня – На пивоварному заводі достроково здано до експлуатації нову парову котельню.

15 жовтня – Громадськість міста відзначила 70-річчя від дня народження і 50-річчя педагогічної діяльності заслуженого учителя Української РСР Романа Яковича Герасимчука, одного із найстаріших представників народної освіти.

7 листопада – Здано в експлуатацію новий 2-поверховий будинок для робітників будівельної дільниці Кам'яного кар'єру.

18 листопада – У Будинку культури ім. Щорса відбувся звіт художньої самодіяльності міського відділу міліції.

7 грудня – Пройшов міськрайонний семінар піонерських вожатих з питання організації та проведення Нового року.

18 грудня – За рік у місті з'явилися вулиці Переяславська, Ворошилова, Енгельса. Площа житла збільшилася на 8 тисяч кв. м.

= 1956 рік =

Січень – Відкрито Ржатківську бібліотеку № 8 на вул. Макаренка (нині – філія № 1 централізованої бібліотечної системи).

Лютий – Відбулися гастролі Московського цирку.

1 лютого – У центрі міста, на вулиці Леніна, відкрито новий магазин спорттоварів.

7 лютого – У Будинку піонерів пройшов зліт (понад 200 піонерів) ланкових і голів загонів з питання збору попелу і металобрухту, озеленення міста.

10 лютого – Відбулася районна конференція Товариства Червоного Хреста (голова І. Григорович).

11 лютого – Пройшло засідання наукового товариства лікарів (голова – лікар М. Замоштин).

25 лютого – Біля будинку № 8 на вул. Володарського пройшов мітинг, присвячений 85-річчю від дня народження Лесі Українки. На будинку встановлено меморіальну дошку з написом : «В цьому будинку 25 лютого у 1871 році народилася видатна українська поетеса Леся Українка». На будинку школи № 1 ім. Лесі Українки також встановлена меморіальна дошка. Ввечері в Будинку культури ім. Щорса з нагоди річниці від дня народження поетеси відбулося урочисте засідання та концерт.

9 березня – У Будинку культури пройшов тематичний вечір, присвячений Т.Г Шевченку.

11 березня – Пройшов міський шаховий турнір вчителів.

– Місцеві театральні аматори показали п'єсу І. Карпенка-Карого «Максим Боруля» (режисер Г. Рацько).

28 березня – Міська фотографія тресту «Укрфото» після ремонту розпочала прийом заявок на виготовлення всіх видів фотознімків та шкільних випускних віньєток і групових знімків.

29 березня – У Будинку культури проходила виставка учнівських робіт (картини, вишивки, макети підводних човнів, літаків, електростанцій тощо).

1 квітня – У Будинку піонерів відбулася зустріч з письменником Володимиром Виговським для обговорення його повісті «Вогонь юного серця».

21-22 квітня – Відбулися міські змагання зі спортивної гімнастики та стрільців.

2 травня – Пройшла міська естафета на приз газети «Радянський патріот» (маршрут: вулиці Леніна – Пушкіна – Кірова – К. Маркса).

6 травня – У місті нараховувалося 1910 радіоточок, радіофікація тривала.

29 травня – У Будинку культури відбулися урочисті проводи добровольців на роботу у шахтах Донбасу.

30 травня – Розпочалися іспити у школі робітничої молоді.

Червень – У міській лікарні встановлено новий діагностичний апарат – флюорограф для рентгенівських знімків.

1 червня – Введені місячні проїзні квитки на міських автобусних маршрутах.

13 червня – На стадіоні відбулася зустріч футболістів Новограда-Волинського і Рівного (рахунок 4:4).

22 червня – Пройшли гастролі Житомирського обласного драмтеатру.

26 червня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку відбувся вечір випускників шкіл (взяли участь понад 500 осіб).

27 червня – Відбулися гастролі Липецького драматичного театру.

Липень – Став до ладу новий виноробний цех у харчовому комбінаті.

– Новоград-Волинське лісництво організувало збір коренів бересклету для виробництва гутаперчі.

4 липня – Міський промкомбінат відкрив новий цех з випуску жіночих хусток з багатокольоровим забарвленням за методом шовкографії. Вийшла перша партія.

6 липня – У дитячій бібліотеці відкрилася виставка «Вивчай рідний край».

8 липня – Працівниками лікарні організовано роботи з благоустрою території лікарні. Висаджені молоді дерева, розбиті клумби.

– На спиртозаводі освоєно новий технологічний процес безперервного виробництва спирту.

19 липня – Ввечері на вул. Радянській засвітилися вуличні електричні ліхтарі.

29 липня – Відбувся перший випуск слухачів республіканських 6-ти місячних курсів баяністів, диригентів, хормейстерів (всього 45 осіб), які було організовано при Будинку культури для подальшої роботи випускників у сільських клубах.

11 вересня – Колектив електростанції висадив на подвір'ї понад 120 фруктових дерев (вишні, абрикоси, яблуні).

19 вересня – Учні школи № 6 висадили дерева на вул. Островського та Урицького.

– На стадіоні відбувся матч (клубна команда «Динамо» Києва та команда Новограда-Волинського, рахунок 5:1).

30 вересня – Організована зустріч учасників мотопробігу Варшава – Київ у рамках місячника радянсько-польської дружби.

7 листопада – Будинок культури відкрив зимовий сезон виставою С. Гулака-Артемівського «Запорожець за Дунаєм» (директор Борис Шарварко).

1956 рік – У місті збудовано:

- на машинобудівному заводі – 2-поверховий корпус заводууправління з клубним приміщенням та медпунктом на нижньому поверсі;
- у міському харчовому комбінаті – велике зерносховище з механізмами для подачі зерна;
- на кар'єрі – два 2-поверхових житлові будинки;

- на залізничній станції – 8-квартирний житловий будинок для працівників;
- понад 500 індивідуальних будинків.
 - Яйцебаза заготовила і відправила промисловим центрам країни 43 вагони яєць.
 - У державному секторі електрифіковано житлової площі на 94,1 %

= 1957 рік =

3 січня – Окружною комісією з опікунства організована та проведена новорічна ялинка у дитячому будинку.

13 лютого – У Будинку культури ім. Щорса відбувся вечір молодих виборців (присутні 350 осіб).

20 лютого – Український драматичний колектив Будинку культури показав драму М. Кропивницького «Невільник» (у головних ролях Н Холод, О. Диняк, Б. Меленевський).

Березень – У місті та районі нараховувалося 2530 багатодітних матерів (з них 51 – мати-героїня).

6 березня – Відкрито новий дитячий садок кар'єроуправління.

22 березня – Відбулося засідання оргкомітету з питань проведення святкування 700-річчя Новограда-Волинського. З метою організації виставки та видання брошури, присвячених ювілею міста, у місцевій газеті було опубліковано «Звернення до жителів Новоград-Волинщини» з проханням поділитися спогадами про історію міста.

31 березня – У Будинку культури створено молодіжний драматичний колектив.

1 квітня – Відкрився постійний рух вантажних автопоїздів Новоград-Волинський – Житомир – Новоград-Волинський для перевезення

вантажів вагою більше 100 кг від підприємств, установ та окремих громадян.

3 квітня – Харчовий комбінат відкрив новий цех з виробництва ковбасних виробів. За місяць виготовлялося 3,5 т ковбас різних сортів: «Ростовська», «Московська», «Столична»; шинка, зельц тощо).

12 квітня – Здано до експлуатації 8-квартирний житловий будинок для робітників машинобудівного заводу.

12-21 квітня – Пройшла міська декада театрального мистецтва Будинку культури, присвячена закриттю зимового сезону. Драматичними колективами було поставлено 10 вистав, серед яких – «Сватання на Гончарівці», «Майська ніч», «Весілля в Малинівці» тощо.

1 травня – На стадіоні відбулася товариська зустріч між збірними командами Луцьку і Новограда-Волинського, рахунок 3:3.

13 травня – Розпочалися гастролі Московського обласного театру драми.

– Міський відділ народної освіти та комітет Червоного Хреста провели огляд шкільних санітарних постів (оцінювалася швидкість і чіткість у виконанні вимог щодо надання швидкої допомоги «потерпілим», переможець – санпост школи № 1).

19 травня – Колектив цеху художнього друку промислового комбінату налагодив випуск українських рушників з орнаментом, нанесеним методом хімічного витравлювання.

25-27 травня – У Києві пройшов перший 3-денний фестиваль молоді України. У перший день Хрещатиком проїхала машина з емблемою 700-річчя Новограда-Волинського. Культармійці Новограда-Волинського завоювали II-е місце. Очолював комітет фестивалю Гнат Юра, до складу комітету входив директор

Новоград-Волинського Будинку культури Борис Георгійович Шарварко (народний артист УРСР з 1984 року).

8 червня – Учні 8-10 класів школи № 7 здійснили багатоденний похід за маршрутом : Новоград-Волинський – Київ – Ворзель – Городянка – Малин – Коростень – Новоград-Волинський. Під час походу учні збирали історичний матеріал.

7 липня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку виступав оркестр Житомирської обласної філармонії. У програмі виступу – популярна класична музика. Ведучий розповідав історію написання кожного твору і коментував музичні терміни (вальс Хачатуряна до драми Лермонтова «Маскарад», музика Бізе до опери «Кармен», «Закарпатські ескізи» Гомоляки, пісні у виконанні солістів).

12 липня – Відбувся творчий звіт учасників художньої самодіяльності Будинку культури у Москві. На Всесоюзній сільськогосподарській виставці новоград-волинці показали виставу «Сватання на Гончарівці» Квітки-Основ'яненка і театралізований монтаж агіткультбригади.

28 липня – У Москві розпочався VI Всесвітній фестиваль молоді і студентів. 17 представників міста і району були делегатами фестивалю.

25 серпня – Новоград-Волинська база «Заготзерно» провела набір громадян для роботи на пунктах «Заготзерно» Акмолинської області на цілинних землях.

28 серпня – Перед корпусами машинобудівного заводу встановлено велику кам'яну вазу – на честь 700 річчя Новограда-Волинського та скульптурну композицію, що символізувала дружбу народів.

Вересень – Міська команда товариства «Буревісник» посіла 1-е місце у розіграші Кубка області з футболу, всі ігри команда провела без поразок і стала чемпіоном області з футболу 1957 року.

8 вересня – Вперше у місті випущено міську телефонну книгу зі списком абонентів.

Жовтень – Колектив промислової артілі «Мебльовик» виготовляв одинарні шафи, стільці, письмові столи, етажерки та віконні карнизи.

6 жовтня – Пройшли проводи молоді на новобудови Донбасу і Казахстану, Павлодарський алюмінієвий комбінат.

11 листопада – На розі вул. Кірова (нині – Житомирська) та Пушкіна здано новий 2-поверховий будинок міжрайонної майстерні капітального ремонту моторів.

30 грудня – Відбувся Новорічний бал-маскарад з атракціонами, іграми та розвагами у великій залі. У малій залі Будинку культури ім. Щорса грала радіола, працювали два Діди Морози.

=1958 рік =

Січень – У місті відкрита дитяча спортивна школа (директор В. Зозулевич).

15 січня – Міський комітет партії та газета «Радянський патріот» провели велику нараду робочих і сільських кореспондентів та редакторів стінних газет.

11 січня – У Будинку культури ім. Щорса відбувся комсомольсько-молодіжний вечір «Бережи честь рідного міста».

29 січня – При Будинку культури створено творчу літературну секцію, мета якої представлення власних творів, організація збору фольклору, проведення зустрічей з письменниками і поетами. Керівник – директор школи № 1 ім. Лесі Українки Борис Станевич).

Лютий – Проведено значне поповнення бібліотек міста новою літературою (бібліотеці ім. Лесі Українки – на 100 тис. крб., машинобудівного заводу – на 5 тис. крб.).

– Підприємства і установи міста допомагали у зборі добрива і вивезення у села району понад 600 т гною.

7 лютого – Після капітального ремонту відкрито велику залу в кінотеатрі ім. Щорса.

8 лютого – Цех шиття жіночого одягу міського промкомбінату освоїв новий вид жіночої вишитої блузки.

9 лютого – У Будинку культури ім. Щорса відбулися урочистості з нагоди присудження колективу диплому 1-ого ступеня у республіканському огляді культурно-освітніх закладів. При Будинку культури діяли драматичний, хоровий, вокальний, хореографічний колективи та оркестр народних інструментів, курси шоферів, стенографії, крою та шитва, художньої вишивки, машинопису, кіно-радіосправи, фехтування.

19 лютого – У раймазі відбулася велика виставка шовкових тканин – понад 100 зразків Московської, Тбіліської фабрик, Маргеланського комбінату. Використовувалися пересувні манекени, що дало можливість побачити, як виглядає тканина у готовому одязі.

13 лютого – Відбувся великий мітинг з нагоди нагородження комсомолу України орденом Леніна.

27 лютого – Пройшла зустріч трудящих міста і району з кандидатом у депутати Верховної Ради СРСР, видатним українським поетом М.Т. Рильським.

9 березня – Автопідприємство отримало нові автобуси ПАЗ-651, два вантажних та два легкових таксі. Відкриті нові міські автобусні маршрути до лікарні та м'ясокомбінату,.

7 березня – У Будинку культури ім. Щорса уперше проведено вечір дівчат.

7 квітня – Відбулася обласна наукова конференція медичних сестер.

24 квітня – Розпочалася традиційна театральна декада драмколективу Будинку культури ім. Щорса з показом вистав «Юність батьків», «Шельменко-денщик», «Наталка-Полтавка», «Сватання на Гончарівці», «Безталанна», «Запорожець за Дунаєм» (всього 10 вистав).

Травень – Школа № 7 мала парники та 2 га землі під вишні, яблука, груші, сливи, абрикоси, смородину. Учні привезли з Всесоюзної сільгоспвиставки в 1957 році три Почесні грамоти за досягнення. При школі діяла кролеферма.

9 травня – У місті на усіх вулицях висаджувалися фруктові та декоративні дерева на всіх вулицях.

11 травня – Відбулася перша конференція новоствореного Товариства поширення політичних і наукових знань.

28 травня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку відбувся концерт Державного ансамблю пісні і танцю Аджарської АРСР.

4 червня – Указом Президії Верховної Ради Української РСР у Житомирській області утворено Новоград-Волинський район і ліквідовано Ярунський.

– У Зеленому театрі міського парку культури і відпочинку виступав хор української пісні Харківської державної філармонії.

7-15 червня – У Зеленому театрі пройшли гастролі Мінського державного театру оперети. Новоград-волинці побачили «Сільва» І. Кальмана, «Весела вдова» Ф. Легара та інші постанови.

8-16 червня – У місті перебувала краєзнавча експедиція, яка йшла місцями боїв 1-ої Кінної Армії і 8-ої дивізії Червоного козацтва.

28 червня - 6 липня – Пройшло Свято музичної весни за участю гостей з братніх республік і соціалістичних країн. Відбувся концерт негритянської пісні, вечір жінок і дівчат, комсомольсько-молодіжне весілля.

2 липня – Розпочалася «Перша музична весна» (голова оргкомітету – голова міськвиконкому Любов Назаренко). На стадіоні зведений хор виконав пісню місцевого композитора Опанаса Човганя про Героя Соціалістичної Праці Фросину Саух. Відбулися показові виступи велосипедистів, мотоциклістів, фехтувальників, борців, футболістів. Виступали українські хороводи, зведений духовий оркестр. На відкритому кузові автомашини були показані фрагменти з балету «Лебедине озеро». У парку відпочинку – велике вогнище – вечір дружби народів з представниками Грузії, Молдови. Відбувся факельний хід містом.

– Організовано зустрічі з місцевими композиторами С. Івановим, Б.Станевичем, О. Афонічкіним. На відкритих естрадах пройшли виступи колективів художньої самодіяльності.

– На Случі було організовано катання на човнах з баянами. На березі грав духовий оркестр, водилися хороводи, пускалися вінки по воді. Відбувся святковий феєрверк.

3 липня – У Будинку культури ім. Щорса відбувся вечір жінок та дівчат, організована виставка художньої вишивки.

5 липня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку відбувся вечір-зустріч з ветеранами партії Олександром Миколайовичем Большаковим (пізніше – Почесним громадянином Новограда-Волинського), Федором Гнатовичем Дмитренком, Захаром Григоровичем Щербаковим, присвячений 40-річчю КПРС.

6 липня – Відбувся товариський матч з футболу між міською командою і командою «Локомотив» (Київ) з рахунком 4 : 3.

– У Зеленому театрі парку культури і відпочинку пройшов естрадний концерт «Угорські мелодії».

10 липня – На відкритій естраді перед кількома тисячами трудящих міста і району виступив ансамбль пісні і танцю з Чехословаччини.

11 липня – Відкрито майстерню з ремонту та індопошиву дитячого взуття на вул. К Маркса (нині – Соборності), 16.

12 липня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку в рамках гастролей Україною виступив Львівський вокально-хореографічний ансамбль «Галичина».

13 липня – На вул. Рози Люксембург (нині – Замкова) відкрито міська філія комбінату глухонімих УТОГ.

12 липня – У місті побувала група учнів із Москви та Києва, яка брала участь в експедиції місцями, пов'язаними з життям і діяльністю радянського письменника М. Островського.

27 липня – На честь Дня військово-морського флоту на Случі відбулися змагання пловців, шлюпкові гонки, змагання на значок «Юний моряк».

– У Будинку культури ім. Щорса пройшов вечір для від'їжджаючих на цілину.

Серпень – На вул. К. Маркса (нині – Соборності) будувався 2-поверховий будинок, в якому на першому поверсі планувалося розташувати великий бакалейно-гастрономічний відділ, а на другому – 4 квартири для жителів міста.

1 серпня – Колектив електростанції перейшов на 7-ми годинний робочий день.

3 серпня – Після 4-х місяців освоєння нового виду продукції на заводі сільгоспмашин державна комісія прийняла самохідні зернонавантажувачі.

10 серпня – У Зеленому театрі відбувся концерт Поліського молодіжного ансамблю «Льонок» (м. Житомир).

13 серпня – У Зеленому театрі відбувся великий естрадний концерт за участю двічі лауреата VI Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві народного артиста Чечено-Інгушської АРСР Махмуда Есенбаєва (перший представник своєї республіки, який обрав шлях артиста балету).

19 серпня – Цех з переробки плодів артілі ім. 40-річчя Жовтня випустив соки з ягід нового врожаю (за місяць – 20 т вишневого, 40 т яблучного, яблучної пасти, ситра із свіжих соків).

28 серпня – Артіль «Жовтень» з індопошиву дитячого одягу освоїла пошив дитячих пальт та костюмчиків.

7 вересня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку відбулося свято першокласників, які пройшли урочистою ходою вулицями міста.

25 жовтня – У Будинку культури ім. Щорса виставами «Банкіри» у постановці Київського театру ім. І Франка за участю Наталії Ужвій та «Езоп» Московського обласного театру драми розпочався осінньо-зимовий сезон.

18 листопада – У Будинку культури ім. Щорса відбувся концерт Чорноморського ансамблю пісні і танцю.

13 листопада – У Будинку культури ім. Щорса відбувся концерт ансамблю народного танцю Башкирії.

Листопад – На базі міжрайонної майстерні з ремонту автомобілів і тракторів створено ремонтний завод.

9 грудня – Газета «Радянський патріот» повідомляла, що у місті діяли чотири вечірні школи.

25 грудня – У Будинку культури ім. Щорса відкрито кабінет передового досвіду (досягнення підприємств, колгоспів).

= 1959 рік =

4 січня – Відкрилася нова аптека № 29 на вул. К. Маркса (нині – Соборності). Першою завідувачкою призначена Крупович Софія Гнатівна, ветеран радянсько-фінської та Великої Вітчизняної воєн.)

15 січня – Розпочався Всесоюзний перепис населення.

24 січня – Пройшов республіканський суботник зі збирання металобрухту.

Лютий – До складу міста включені село Лубчиця і хутір Лідівка.

13 березня – Підприємство громадського харчування почало відпускати додому обіди із знижкою 10%. Напрокат видавалися судки для страв.

9 квітня – У Будинку культури ім. Щорса відбувся концерт Волинського хору.

11 квітня – У Будинку культури ім. Щорса відбувся концерт Ленінградського циганського ансамблю народної пісні і танцю.

26 квітня – Відкрито новий бакалійно-гастрономічний магазин на розі вулиць Червоноармійської та К. Маркса (Соборності).

1 травня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку пройшов виступ колективів Херсонської державної філармонії.

7 травня – Відбулося міське Свято піонерії.

8 травня – У Будинку культури ім. Щорса і міському парку культури і відпочинку пройшли урочистості, присвячені VII Всесвітньому фестивалю молоді і студентів, який відбувся у м. Москві. Зустріч з учасником фестивалю Олександром Большаковим.

13 травня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку відбувся концерт ансамблю пісні і танцю донських козаків.

25 травня – Організований та проведений звіт Палацу піонерів про роботу. На той час у Палаці працювало 17 гуртків, які відвідували понад 600 школярів.

13 червня – Вирушив у похід загін II Всесоюзної експедиції піонерів і школярів (керівник – вчитель СШ № 3 Іван Дядя) за маршрутом – Новоград-Волинський – Гоща – Острог – Вілія – Шепетівка – Полонне – Полінка – Баранівка – Новоград-Волинський. У Жабориці відвідали будинок, де зупинялася Леся Українка, розмовляли з місцевим жителем Низовцем, який пам'ятав Лесю.

15 червня – У Будинку культури ім. Щорса пройшла зустріч населення з дільничними лікарями (звіт, запитання, пропозиції тощо)

26 червня – У Будинку культури ім. Щорса відбувся конкурс на кращий фотознімок. Пройшла спартакіада, присвячена Дню повітряного флоту – змагання мотоциклістів, велосипедистів на заміських шосейних шляхах, стрільців, легкоатлетів на стадіоні, пловців на річці Случ.

9 серпня – У промисловому комбінаті створено духовий оркестр.

22 серпня – Будинок культури ім. Щорса оголосив набір на курси баяністів, хормейстерів, диригентів духових оркестрів.

30 серпня – У місті пройшли гастролі Київського циркового об'єднання.

8-9 вересня – Відбулися гастролі Дніпропетровського ансамблю оперети.

12 вересня – Відкрито новий маршрут міського автобусного сполучення «М'ясокомбінат – міська лікарня».

22 вересня – Відкрито два нових магазини на вул. Яруньська і Радянська.

25 вересня – У Будинку культури ім. Щорса пройшла виставка робіт народних умільців – художників, скульпторів, різб'ярів по дереву, металу і кості, вишивальниць, мереживниць, килимниць.

9 жовтня – Відкрито нові автобусні маршрути до сіл району: Суємці, Соколів, Несолонь та Колодянка.

26 жовтня – Заснована автошкола ДТСААФ.

– Комбінат комунальних підприємств відкрив при міській лазні нову механізовану пральню.

– У Будинку культури ім. Щорса організовано та проведено міське свято до Дня вчителя.

7 листопада – Міський осінньо-зимовий театральний сезон відкритий концертом Українського державного академічного хору «Трембіта».

26 листопада – У Будинку культури ім. Щорса відбувся концерт народної артистки СРСР Тамари Ханум.

27 листопада – Організована екскурсія вчителів міста у Київ з відвідуванням музеїв, підприємств, театру.

11 грудня – У Будинку культури ім. Щорса пройшли гастролі Житомирського обласного музично-драматичного театру.

Грудень – У Будинку культури ім. Щорса відбувся перший концерт новостворених аматорських колективів міської лікарні (понад 80 осіб учасників).

1959 рік – Колегією Міністерства культури УРСР аматорському театру Будинку культури ім. Щорса присвоєно звання «народний».

– У Будинку культури ім. Щорса створено ансамбль пісні і танцю «Полісся».

= 1960 рік =

На 1 січня – Водогін охоплював 35,6% міста.

1 січня – У магазинах зніжено ціни на сірники, гас, сіль, господарське і туалетне мило, текстильну, шкіряну і металеву галантерею та інші товари народного вжитку на 7%.

8 січня – У приміщенні Палацу піонерів відбулися міські змагання фехтувальників на рапірах серед учнів міських шкіл.

Лютий – Кондитерський цех промислової артілі ім. 40 річчя Жовтня перейшов у нове приміщення і освоїв випуск карамелі «Барбарис», «Дюшес», «Прозора» та «М'ятна».

19 лютого – У Будинку культури ім. Щорса відкрито меморіальну кімнату Лесі Українки.

Літо – Заасфальтовано вул. К.Маркса (нині – Соборності), Шевченка, Радянську, Червоноармійську.

Вересень – Кінотеатр ім. Щорса обладнано апаратурою, що надало можливість показу кінофільмів широкоекранного формату.

15 вересня – Розпочали пошукову роботу слідопити СШ № 9 під керівництвом заступника директора Миколи Даниловича Якимчука. Результатом їх роботи було створення музею Бойової слави школи.

19 жовтня – У Палаці піонерів відкрився перший у місті дитячий кінотеатр (показ фільмів тричі на тиждень, спецуроки з окремих дисциплін).

1960 рік – До складу міста увійшли села Смолка, Ржатківка і район гранітного кар'єру.

– Побудовані приміщення заводу продтоварів та багатоповерхові будинки на вул. Волі, III Інтернаціоналу, К. Маркса.

– Містом курсувало вже 13 автобусів.

1960 роки – Авіаційно-технічне військово-морське училище перетворено на 54-у військово-авіаційну школу механіків (ВАШМ).

= 1961 рік =

12 січня – У Кремлевському театрі (м. Москва) пройшли виступи народного театру з виставою «Лісова пісня» за драмою-феєрією Лесі Українки (режисер Петро Сурай).

10 квітня – Працівники дитячої консультації провели у Будинку культури ім. Щорса вечір відзначення 25 дітей міста, які народилися з початку нового року.

23 квітня – Здано в експлуатацію новий цегельний завод цілорічної дії (потужністю 8 млн шт. цегли на рік)

12 квітня – Місто раділо з нагоди польоту у космос Юрія Гагаріна.

2 травня – Декілька тисяч спортсменів міста і району взяло участь у традиційній легкоатлетичній естафеті на приз міськрайонної газети «Радянський патріот».

22 червня – В Іванівському лісі відбувся II міський зліт юних туристів-краєзнавців (начальник штабу І.Дядя).

8 липня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку пройшов концерт популярної симфонічної музики у виконанні симфонічного оркестру Запорізької обласної філармонії.

13 липня – На Всесвітньому форумі молоді у Москві виступав ансамбль пісні і танцю «Полісся» Будинку культури ім. Щорса.

3 серпня – На базі кінотеатру ім. Щорса проходив обласний семінар директорів кімережі.

13 жовтня – На кордоні СРСР та Чехословаччини завершено будівництво нафтопроводу «Дружба», частина якого проходить поблизу Новограда-Волинського.

19 жовтня – Відбувся перший випуск продукції заводу кормових антибіотиків (в середині XIX століття – невеличка винокурня, з 1921 р. – спиртозавод, нині – ВАТ «Біоветфарм»).

13 жовтня – У ході соціалістичного змагання всі підприємства міста виконали план на 100-130%.

3 грудня – На обласному огляді художньої самодіяльності колектив міської лікарні підкорив глядачів і журі. З 12 номерів 8 було відібрано на заключний концерт.

5 грудня – При Будинку культури ім. Щорса відкрито вечірню безкоштовну музичну школу на громадських засадах (теорія, диригування, фортепіано, скрипка, баян, духові інструменти) із 3-річним терміном навчання. Заняття відбувалися по 5-6 уроків щотижня. Школа готувала керівників художньої самодіяльності, що створювалися у трудових колективах міста.

= 1962 рік =

10 лютого – На вул. К. Маркса (нині Соборності) відкрито 2-поверхове ательє мод комбінату побутового обслуговування (цехи індпошиву, художньої вишивки, фарбування).

11 лютого – Здано 3-поверховий будинок зв'язку у центрі міста, підключено 700 телефонів.

18 березня – Місто голосувало за кандидата в депутати Верховної Ради СРСР М.Т. Рильського.

4 квітня – У Будинку культури ім. Щорса відбувся вечір молоді, присвячений XIV з'їзду комсомолу.

4 червня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку з концертом виступив знаменитий скрипаль Валерій Климов (учень Давида Ойстраха). Відбулася його зустріч з вчителем музичної школи – засновником міської скрипальської школи Леонідом Ананійовичем Варчиним у школі.

10 червня – У будинку № 82 на вулиці К. Маркса (Соборності) відкрито щоденну піонерську кімнату на громадських засадах.

7 червня – Проведено Свято Івана Купала на Случі (караван човнів, прикрашених квітами, музика, співи).

3 12 червня – У Будинку культури ім. Щорса виставка червоних прапорів, організована Київським історичним музеєм (від 1905 р до Великої Вітчизняної війни).

5 липня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку відбувся великий концерт, присвячений 158-ій річниці з дня народження М. І. Глинки за участю зведеного духового оркестру.

9 липня – З успіхом пройшла прем'єра комедії В. Шахнюка «Саранчуки» в постановці народного театру Будинку культури ім. Щорса (режисер Яків Горілий).

9 серпня – Авіамоделісти гуртка Палацу піонерів здобули нагороди в Республіканських змаганнях у Чернігові. Восьмикласник СШ № 3 Олександр Горбуненко виборов звання чемпіона України.

12 серпня – Здано в експлуатацію приміщення міського комітету комуністичної партії.

Вересень – Відбулося впорядкування та асфальтування вул. Леніна (нині – Шевченка), І. Франка, Кірова (нині – Житомирська), Дзержинського (нині – Лесі Українки).

7 вересня – Сесія міської ради прийняла рішення про соціалістичне змагання серед жителів міста на звання «Будинок комуністичного побуту».

9 вересня – Для популяризації роботи гуртків Палацу піонерів у Будинку культури ім. Щорса проведений День відкритих дверей Палацу піонерів. За день до гуртків записалося понад 400 школярів.

19 вересня – Відкрився новий ринок, під який на вул. Войкова виділено площу в 5,5 га, та готель на 20 місць. На вул. Войкова прокладено бруківку, проведено озеленення.

7 вересня – На вул. Шевченка відкрито прокатний пункт і майстерню з лудіння молочного посуду.

13 вересня – Всесоюзне радіо транслувало концерт народного ансамблю пісні і танцю «Полісся».

9 жовтня – Відбулося велике міськрайонне Свято урожаю. Святково прикрашені колони пройшли вулицями міста на стадіон «Авангард». Четверо юнаків у костюмах космонавтів спустилися з вертольоту мотузковою драбиною та зачитали привітання. Імпровізована ракета розсипала тисячі різнокольорових листівок. Відбулися урочисті проводи на пенсію трудівників міста і села. Режисер свята – Б.Г. Шарварко.

30 грудня – Підписаний Указ Президії ВР УРСР «Про віднесення в підпорядкування обласних (промислових) рад депутатів трудящих міських поселень УРСР», в якому було наголошено, що до відання обласного центру віднесено місто Новоград-Волинський з його населеними пунктами: Баранівкою, Биківкою, Броницькою Гутою, Городницею, Довбишем, Кам'яним Бродом.

= 1963 рік =

9 лютого – Відбулася наукова конференція медичних працівників міста.

25 лютого – У будинку, де народилася Леся Українка, на вул. К.Маркса (нині – Соборності) відкрито музей-бібліотеку. Територія біля будинку впорядкована, встановлене скульптурне погруддя поетеси (автор Валентина Дяченко). На будинку встановлено меморіальну дошку роботи Галини Кальченко.

У школі № 1 ім. Лесі Українки відкрито кімнату-музей поетеси.

20 березня – У міському промисловому комбінаті відкрито курси баяністів (понад 20 осіб займалися 3 рази на тиждень зі щомісячними академічними концертами).

7 березня – Сироробний завод випустив першу партію зеленого сиру (як приправа до супів, борщів, бутербродів – цінний білковий продукт з обезжиреного молока з добавками трави траганелі, яка має специфічний запах) .

23 березня – Оголошено міський конкурс на кращу стінну газету.

5 червня – У місті став до ладу телевізійний ретранслятор.

1 серпня – У шести меморіальних кімнатах Лесиної оселі відкрито першу музейну експозицію. Народний театр Будинку культури ім. Щорса виїхав з постановою «Лісова пісня» за драмою-феєрією Лесі Українки до грузинського міста Сурамі.

1963 рік – 50 роковини від дня смерті Лесі Українки.

– Здано в експлуатацію приміщення школи-інтернату.

= 1964 рік =

9 березня – У Будинку культури ім. Щорса з нагоди 150-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка урочистий вечір.

30 березня – У Будинку культури ім. Щорса відбувся урочистий вечір, присвячений Міжнародному Дню театру. Народний театр показав виставу «Шельменко-денщик» Г. Квітки-Основ'яненка .

7 червня – Організовано і проведено свято вулиці К. Маркса (нині – Соборності). У програмі – концерт учнів музичної школи та середньої школи № 3, лекція (за ініціативи будинкокомітету).

20 червня – Відбувся перший випуск школи-інтернату.

9 липня – Відкрито водолікарню.

1964 рік – Здано в експлуатацію плодоовочевий комбінат.

– Відкрито 3-поверховий універмаг у центрі міста.

= 1965 рік =

I квартал – На базі промислового комбінату створено швейну фабрику.

– Реконструйовано варильне відділення пивзаводу (потужність 500 тисяч декалітрів на рік)

Квітень – На місці братських могил у дворі колишньої в'язниці закладено яблуневий сад.

12 квітня – На машинобудівному заводі відкрито нову їдальню на 100 посадочних місць.

20 квітня – Самодіяльний театр Будинку офіцерів показав спектакль про Рихарда Зорге «Прес-аташе в Токіо» за драмою М. Макляревського та К. Рапопорта (режисер Є.І.Халова)

27 квітня – У Будинку культури ім. Щорса відбулася міськрайонна конференція жінок (87 жіночих рад на підприємствах і колгоспах). Обрано новий склад жіночої ради на чолі із О.О. Ігнатієвою.

7 травня – З нагоди 20-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні відкритий пам'ятний знак «Обеліск Слави» у Сквері Слави в центрі міста.

На Будинку зв'язку встановлено меморіально-інформаційну дошку з іменами зв'язківців – жителів Новограда-Волинського, які загинули у роки Великої Вітчизняної війни.

9 червня – Місто відвідала делегація з Хашурського району Грузії.

19 червня – У місті встановлені перші телефони-автомати.

7 вересня – На розі вулиць Кірова (нині – Житомирська) і Волі став до ладу новий гастроном «Світанок» на 15 робочих місць.

Жовтень – На заводі сільгоспмашин розпочався випуск модернізованої кормодробарки «Українка», яка за своїми конструктивними даними з успіхом конкурувала із зарубіжними машинами цього класу.

= 1966 рік =

9 лютого – Пройшло свято книги на підприємстві «Сільгосптехніка» (виступ місцевих поетів з літстудії «Зорі над Случчю»).

24 травня – Відкрито сільське професійно-технічне училище (СПТУ) № 7.

Липень – Відбувалася реконструкція стадіону «Авангард».

1 серпня – Організована і проведена зустріч колишніх партизан, що діяли під час війни на Житомирщині.

12 серпня – Газета «Радянський прапор» вмістила оголошення, що оперна студія Будинку культури ім. Щорса оголосила конкурс на ролі Оксани (сопрано) і Одарки (сопрано) в опері «Запорожець за Дунаєм».

23 серпня – На консервному заводі введена у дію нова томатна лінія. За три дні перероблено 80 тон помідорів, випущено 10 тон високоякісної томатної пасты.

12 вересня – Перед працівниками Новоград-Волинського об'єднання «Сільгосптехніка» виступили артисти Житомирської обласної філармонії.

На 24 вересня – Продукція заводу сільгоспмашин експортувалася до 10 країн світу.

15 жовтня – Здано новий житловий будинок з 4-ма магазинами та перукарнею на 1-му поверсі на вулиці Леніна (нині – Шевченка).

Жовтень – Прокладено новий міський каналізаційний колектор на вул. Радянській

Листопад – Став до ладу м'ясокомбінат, один з найпотужніших в Україні.

– Відкрито плавальний басейн «Золота рибка» на вул. К. Маркса.

– Першу продукцію видав каменедробильний завод

1966 рік – На маслозаводі налагодили випуск дріжджового масла для районів Крайньої Півночі.

= 1967 рік =

11 лютого – Відкрито нове приміщення автовокзалу на вул. Леніна (нині – Шевченка).

14 березня – У Жовтневому Палаці культури в Києві народний театр Новоград-Волинського Будинку культури ім. Щорса виставою «Щорс» відкрив заключний концерт Всеукраїнського фестивалю самодіяльних мистецтв.

7 серпня – Здано в експлуатацію новий магазин «Ювілейний» на вул. Шевченка.

10-12 серпня – У Зеленому театрі парку культури і відпочинку відбулися гастролі Житомирського музично-драматичного театру (вистави «Майська ніч», «Коли мертві оживають»).

Травень-вересень – Заасфальтовано вулиці Тельмана, Войкова, Чехова, Лесі Українки, Котляревського.

Липень – Здано 5-поверхові житлові будинки за адресами: вул. Леніна (нині – Шевченка), 1 та вул. Шевченка, 5.

15 серпня – Через місто пройшла мотоестафета Дружби за маршрутом Житомир – Рівне. Відбувся мітинг з виступом голови міської Ради Л.І. Назаренко (згодом – Почесна громадянка Новограда-Волинського).

26 серпня – У Будинку культури ім. Щорса вітали ювілярів (капелі бандуристів Городницького фарфорового заводу, яка була створена у 1937 році, виповнилося 30 років).

3 10 вересня – Магазин книготоргу оформлював передплату на твори М.Гоголя, К. Симонова, С. Єсеніна, Л. Кассиля та на дитячу енциклопедію.

7 вересня – У Києві на Республіканському фестивалі молоді виступав народний ансамбль пісні і танцю «Полісся» Будинку культури ім. Щорса.

15 жовтня – Відкрився магазин «Промінь» на Житомирському шосе.

Листопад – Будинки в центрі міста підключено до каналізаційного колектора.

1967 рік – Збудовано та здано в експлуатацію 14 житлових будинків на 334 квартири, 108 індивідуальних будинків, автовокзал, магазин, ресторан, кафе, відкрилася станція переливання крові.

= 1968 рік =

15 березня – Вперше у місті проведено огляд-конкурс учнівської хореографічної самодіяльності.

26 березня – Організована і проведена зустріч трудівників міста з учасниками тижня української літератури і мистецтва Борисом Теном, Степаном Олійником.

29 травня – У Будинку культури ім. Щорса відкрито щотижневу школу бального танцю.

10 серпня – Відбулося велике свято на стадіоні «Авангард», присвячене Дню фізкультурника (показові виступи майстрів кінного спорту).

27 серпня – Новоград-волинці зустрічали посланців братньої Грузії – друзів по соціалістичному змагання з Хашурського району

28 жовтня – Відкрито пам'ятний знак «Вершник», встановлений на честь 50-річчя комсомолу – героям громадянської війни 20-х років від комсомольців 60-х.

Листопад – На заводі продовольчих товарів здано в експлуатацію нову поточну лінію з випуску безалкогольних напоїв.

= 1969 рік =

3 січня – Відбулися урочистості з нагоди 25-річчя визволення міста від фашистських загарбників. Звання «Почесний громадянин міста Новограда-Волинського» присвоєно визволителям В.Л. Якуніну, Ф.В. Кисельникову та М.Я. Нісневичу.

– У міському парку культури і відпочинку з нагоди 25-річчя визволення міста встановлено пам'ятний знак «Гармата» на честь військових з'єднань, які визволяли місто від фашистських загарбників,.

15 лютого – У кінотеатрі ім. Щорса проходив народний кінофестиваль за участю відомих акторів, сценаристів, операторів кіно.

7 березня – Пройшла міськрайонна нарада-семінар робітничих та селянських кореспондентів.

4 березня – На вул. Леніна (нині – Шевченка) урочисто відкрито універмаг «Супутник» на 22 секції, де працювало понад 100 продавців.

11 травня – Здано в експлуатацію Будинок культури заводу сільгоспмашин на вул. Леніна (нині – Шевченка).

16 травня – У рамках декади грузинської літератури в Україні до Новограда – Волинського завітала група грузинських поетів і письменників у супроводі поетів і письменників України Олеся Гончара, Миколи Олійника, Любомира Дмитерка.

12 липня – Відкрито сучасну робітничу їдальню на авторемонтному заводі.

7 вересня – Відбулося загальноміське свято (демонстрація, мітинг, святковий концерт), присвячене Дню освіти.

8 жовтня – На виїзді з міста у бік Житомира відкрито пам'ятний знак на честь 25-річчя визволення України від фашистських загарбників.

Жовтень – На базі заводу сільгоспмашин відкрито філію Київського індустріального технікуму.

1969 рік – Розпочато будівництво інженерного корпусу машинобудівного заводу.

= 1970 рік =

12 лютого – Відкрився новий 2-поверховий дитячий садок-ясла № 8 на вул. Лесі Українки.

25 лютого – Здано в експлуатацію приміщення СШ № 6 на 976 учнів.

1 березня – Відбулося перше загальноміське Свято зустрічі весни.

4-10 травня – У кінотеатрі ім. Щорса пройшов фестиваль кінофільмів, присвячений 25-річчю Перемоги, демонструвалися кінофільми «Посол Радянського Союзу», «Весна на Одері», «Зустріч на Ельбі», «Розвідники» та ін.

8 травня – Присвоєно звання «Почесний громадянин Новограда-Волинського» колишньому підпільнику Іванову Герману Івановичу та директору авторемонтного заводу, колишньому визволителю міста Малькову Федору Микитовичу.

11 червня – Здано в експлуатацію 98-квартирний будинок на вул. Леніна з аптекою (навпроти універмагу «Супутник»).

16 червня – З комедією «Циганський характер» народний театр Будинку культури ім. Щорса виступив в Барановському районі. Режисер вистави – Петро Сурай.

7 червня – Здано в експлуатацію новий Будинок одягу «Силует» у центрі міста.

8 червня – Введено в дію адміністративний корпус автотранспортного підприємства (АТП) 05062.

24 жовтня – У Будинку офіцерів пройшла науково-теоретична конференція, організована Київським міжобласним відділенням українського театрального товариства, обласним відділом культури до 100-річчя від дня народження Лесі Українки. Народний театр Будинку культури ім. Щорса (режисер П.І. Сурай) показав виставу за драмою-феєрією Лесі Українки «Лісова пісня».

22 листопада – У Києві помер академік Б.С. Лисін, який народився в Новограді-Волинському. Похований на Байковому кладовищі.

28 листопада – Вручено ключі від квартир мешканцям новозбудованого 100-квартирного будинку на вул. Пушкіна.

30 грудня – Став до ладу льонозавод.

= 1971 рік =

1971 рік – Рік 100-річчя від дня народження Косач-Квітки Лариси Петрівни – великої української поетеси Лесі Українки.

22 лютого – У будинку, де народилася Леся Українка, відкрито державний літературно-меморіальний музей поетеси – філія Житомирського обласного державного краєзнавчого музею. Серед присутніх гостей, які прибули на святкування 100-річного ювілею Лесі Українки, письменники Олесь Гончар, Анатолій Сафонов, Юрій Косач – племінник Лесі Українки.

20 квітня – Відкрито магазин «Салон меблів».

27 серпня – Здано в експлуатацію новий інженерно-лабораторний корпус заводу сільгоспмашин.

22 вересня – Закінчено спорудження 10 км нових електrolіній в районах вулиць Чапаєва і Дружби, достроково здано в експлуатацію новий потужний трансформатор.

9 жовтня – Отримали ключі від квартир мешканці новозбудованого будинку на вул. Шевченка, перший поверх якого віддано для розміщення агентства «Союздрук» та відділення пошти.

2 листопада – У місті розпочалися Дні Російської федерації.

= 1972 рік =

Лютий – Засновано премію ім. Лесі Українки. Першими її отримали поет Микола Сингаївський, народна артистка СРСР Ада Роговцева та заслужена артистка УРСР Валерія Заклунна.

Квітень – Відбувся перший випуск (46 осіб) Новоград-Волинського філіалу Київського індустріального технікуму на базі заводу сільгоспмашин.

– Відбулося новосілля машинобудівників – здано в експлуатацію багатопверховий будинок на вул. Леніна (нині – Шевченка) навпроти магазину «Супутник».

12 квітня – Вперше у місті проведено Всесоюзну комсомольську військово-патріотичну гру «Орлятко».

26 квітня – У Будинку офіцерів відбулася теоретична конференція ветеранів війни за участю П.С. Ільїна – почесного громадянина міста, колишнього командира 20-ої мотострілкової бригади, яка визволяла Новоград-Волинський від фашистських загарбників, автора книги «Героический рейд 20-ой».

18 червня – У селі Олександрівка відкрито піонерський табір «Молода Гвардія» (начальник табору – В.Л. Дідковський, пізніше – Почесний громадянин Новограда-Волинського).

12 червня – Проведено семінар голів та членів жіночих рад промислових підприємств, установ, колгоспів району.

29 червня – Для 1418 випускників у школах міста пройшли випускні вечори.

9 липня – Розпочалися гастролі Харківського державного академічного російського драматичного театру ім. Пушкіна.

12 липня – Відкрито нове приміщення міського Палацу культури ім. Щорса (директор Меленевський Борис Олександрович (1928-2001) заслужений працівник культури України (1999). Відбувся урочистий мітинг трудящих міста і району, присвячений відкриттю фестивалю самодіяльного мистецтва. Серед гостей – заступник Голови Ради Міністрів УРСР – П.Т. Тронько.

2 вересня – У новозбудованому міському Палаці культури ім. Щорса пройшло свято «День освіти» для старшокласників.

3 вересня – Розпочалися гастролі Житомирського обласного музично-драматичного театру.

Грудень – Здано новий корпус меблевої фабрики.

1972 рік – У приміщенні палацу культури ім. Щорса відкрито читальний зал, який у 1974 році реформований у бібліотеку № 2 для дорослих, з 1981 року – міська центральна бібліотека.

= 1973 рік =

Лютий – Пройшла зустріч у клубі веселих і винахідливих (КВВ) між командами машинобудівників та працівниками змiшторгу (ведучий Володимир Дідковський).

12 лютого – У місті виступав Волзький народний хор.

18-25 лютого – На відзначення річниці від дня народження Лесі Українки проведено «Лесин тиждень».

18 березня – Відбувся виступ Черкаського державного народного хору (художній керівник Анатолій Пашкевич, чий творчий шлях у велике мистецтво розпочався в Новограді-Волинському).

Квітень – Замінені пам'ятники на братських могилах мирних жителів на вул. Леваневського та Герцена, на місцях масових розстрілів серпня-вересня 1941 року.

23 квітня – Створено міську шляхово-експлуатаційну дільницю.

Травень – Введено в експлуатацію нове приміщення Будинку рад.

8 травня – У Сквері Слави, на місці страти членів Новоград-Волинської підпільної організації, відкрито пам'ятний знак на честь партизан і підпільників, які загинули під час окупації міста фашистами.

7 липня – На стадіоні «Авангард» пройшло велике свято тваринників.

З 18 липня – Оперою Дж. Верді «Травіата» розпочалися гастролі Харківського державного театру опери і балету.

Серпень – В Очаківському районі Миколаївської області пройшли гастролі народного театру Палацу культури ім. Щорса.

12 серпня – Народний ансамбль пісні і танцю «Полісся» представляв Україну на святі народних талантів у Москві (директор Палацу культури ім. Щорса В.Л. Дідковський) разом з аматорськими колективами з Києва і Тернополя.

12 жовтня – У Палаці культури ім. Щорса проведено перше засідання новоствореного клубу правового виховання молоді «Щит і меч» (голова клубу – Савич Тетяна Миколаївна, секретар комісії у справах неповнолітніх).

23 листопада – У Палаці культури ім. Щорса відбувся вечір «Мати солдата», організований новоствореним жіночим клубом «Подруги».

= 1974 рік =

Січень – Відкрито новий міський автобусний маршрут вулицею Чехова.

16 лютого – У Палаці культури ім. Щорса відбулося урочисте вручення паспортів 16-ти річним школярам.

Березень – На Всесоюзному огляді самодіяльних оркестрів народних інструментів і хорів народної пісні в Москві два колективи Новограда-Волинського представляли Україну – народний оркестр українських народних інструментів – керівник Семен Іванов (1928-1995), заслужений працівник культури УРСР (1973), диригент В'ячеслав Глушичко, скрипаль Семен Лондон та танцювальний дует Георгія та Надії Гончаруків (танці «Криниця» і «Жартівливий танок»). Виконувалися пісні на слова Юрія Ковальського, музику Семена Іванова. Вів програму Володимир Дідковський.

5 червня – Відбувся 25-ий випуск музичної школи.

4 листопада – Відбувся перший виступ дитячого ансамблю сучасного танцю «Гусарики», на базі якого згодом утворився народний дитячий хореографічний ансамбль «Веселка» – керівник Гончарук Надія Дмитрівна (1951-2003), заслужений працівник культури України (1997).

1974 рік – За рішенням сесії міської ради після перезахоронення загиблих у роки Великої Вітчизняної війни відкрито військове меморіальне кладовище.

– Меблева фабрика увійшла до об'єднання «Житомирдерев».

– Проведено капітальний ремонт вулиць Гагаріна, Р. Люксембург (нині – Замкова), III-го Інтернаціоналу (нині – Юрія Ковальського).

= 1975 рік =

10 січня – У Палаці культури ім. Щорса проведений вечір з нагоди урочистого вручення паспортів нового зразка передовикам виробництва, ветеранам праці.

12 січня – Відкрито нову робітничу їдальню на 70 місць на заводі кормових антибіотиків.

– Відбулася звітно-виборна конференція міської ради Товариства винахідників і раціоналізаторів.

8 березня – Жіночий клуб «Подруги» провів вечір до Дня 8 Березня.

10 березня – Пройшов заключний концерт фестивалю самодіяльної художньої творчості трудящих міста. Кращим визнано хор каменедробильного заводу.

20 березня – На зльоті наставників, який відбувся у Палаці культури ім. Щорса, обрано міську раду наставників.

Квітень – У місті створено товариство любителів книги, в якому у 1983 році нараховувалося понад 5 тисяч осіб, об'єднаних у 80 первинних організацій.

30 квітня – Першу продукцію видав завод металовиробів.

Травень: На відзначення 30-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні на приміщеннях хлібозаводу, управління водоканалу, заводу кормових антибіотиків, управління торгівлі, заводу сільгоспмашин відкриті меморіально-інформаційні дошки з переліком прізвищ працівників цих підприємств, які загинули в роки війни.

Упорядковані братські могили: мирних жителів на вул. Чехова, 4 та підпільників Мякишева і Коваля на вул. Леніна (нині – Шевченка).

Відкриті меморіальні дошки на пам'ятних будинках :

- в якому відбулося перше засідання міського підпільного комітету (вул. Лянгуса),
- школи № 3, де навчався Герой Радянського Союзу А.Т. Бурковський (вул К. Маркса),
- школи № 2, де навчався Герой Радянського Союзу П.І..Сирагов (вул. І. Франка),
- де народився Герой Радянського Союзу Ю.М. Горбко (вул. К. Лібкнехта),
- в'язниці та будинку, де відбулася нарада секретарів обкомів партії західних областей України (вул. Волі).

7 травня – На території середньої школи № 9 відкрито пам'ятний знак учням і вчителям школи, що загинули під час Великої Вітчизняної війни. Кошти на спорудження знаку зароблені учнями роботою в колгоспі та здачею металобрухту.

9 травня – На честь 30-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війни відкрито музей Бойової Слави у міському Палаці культури ім. Щорса.

– На вул. Кірова (нині – вул. Житомирська) біля мосту через річку Случ відкрито пам'ятний знак на честь льотчиків, які загинули під час війни, – на постаменті у вигляді високої стріли встановлено літак МІГ-19А.

11-14 вересня – У місті на гастролях працювала трупа Київського театру ім. І. Франка (вистави за участю народної артистки СРСР, лауреата Державної премії СРСР Наталі Ужвій).

12 вересня – Наказом № 157 Міністерства машинобудування для тваринництва і кормовиробництва СРСР створено Новоград-Волинський машинобудівний технікум. З цього часу він існує як самостійна структура.

= 1976 рік =

19 лютого – Започатковано «Плеяду паростків Лесиного краю» в літературно-меморіальному музеї Лесі Українки (завідувачка Римська Віра Омелянівна, заслужений працівник культури України з 1989 року).

Лютий – Делегація з Новограда-Волинського вперше відвідала Сурамі.

27 лютого – Відбулися урочисті збори, присвячені 105-річчю від дня народження Лесі Українки.

Квітень – Магазин «Дитячий світ» зустрів перших покупців.

18 квітня – Відкрито художньо-оформлювальну майстерню на вул. К. Маркса (нині – Соборності).

27 травня – Рішенням виконкому міської ради депутатів трудящих вул. Північну перейменовано на вул. Генерала Ільїна.

Липень – Новоград-Волинський посів II місце у Республіканському соціалістичному змаганні з благоустрою серед міст III категорії.

10 липня – У міському парку культури і відпочинку пройшло свято книги, під час якого відбулися зустрічі з письменниками Житомирщини, книжковий ярмарок.

3 серпня – Колективу заводу кормових антибіотиків надійшла урядова телеграма з вітанням із перемогою у Всесоюзному соціалістичному змаганні за підсумками II кварталу 1976 року та відзначенням грошовою премією.

19 вересня – Відбулася виставка-конкурс квітів серед школярів міста.

24 вересня – Пройшла 5-а звітно-виборна конференція міського осередку Товариства охорони пам'ятників історії і культури.

22 жовтня – 3 нагоди свого 30-річчя міська дитяча музична школа підготувала та провела у Палаці культури ім. Щорса великий концерт-звіт, в якому взяли участь вчителі та учні школи.

12 листопада – Гостями міста стали артисти Московського центрального театру Радянської Армії Ніна Сазонова, Федір Чеханков, Борис Січкін.

27 грудня – У Палаці культури ім. Щорса відбулася зустріч трудящих міста з лектором Всесоюзного товариства «Знання» (м. Москва), колишнім працівником космодрому «Байконур», учасником запуску космічних кораблів, у т.ч. і Ю. Гагаріна, лауреатом Ленінської премії, кандидатом технічних наук Михайлом Федоровичем Журавльовим.

= 1977 рік =

9 травня – Відбулося відкриття пам'ятного знаку на честь екіпажу танка КВ «Безпощадний» та танкістів 23-ої гвардійської танкової дивізії, що загинули у період Великої Вітчизняної війни (автори О. Кулешов, М. Яковлев). На урочистостях були присутні представники Міністерства оборони СРСР, ветерани 23-ої гвардійської танкової дивізії, дочка Маршала Радянського Союзу Г.К. Жукова Маргарита Георгіївна.

Травень – Відкрито пам'ятні дошки :

- на місці, де розміщувався польовий штаб 1-ої Кінної армії (площа Лесі Українки, на будинку, де знаходиться РАГС),
- на місці будинку, у якому розміщувався повітовий ревком (вул. Радянська, 3);

меморіальні дошки на пам'ятних будинках:

- в якому у 1932-1938 роках жив Герой Радянського Союзу (1944), Маршал Радянського Союзу (1955), депутат Верховної Ради УРСР від м. Новограда-Волинського (1936) А.І. Єрьоменко (1892-1970) на вул. Фрунзе, 1;
- в якому у 1940-1941 роках жив двічі Герой Радянського Союзу, Маршал Радянського Союзу, Маршал Польщі (1949) К.К. Рокоссовський на вул. Леваневського, 9;
- в якому у 1933-1935 роках працював Герой Радянського Союзу Д.М. Медведєв;
- в якому розміщувався штаб військового гарнізону, де проходили службу Маршали Радянського Союзу А.І. Єрьоменко та К.К. Рокоссовський.

Пізніше А.І. Єрьоменку, К.К. Рокоссовському та Д.М. Медведєву посмертно присвоєно звання «Почесний громадянин міста Новограда-Волинського».

27 липня – У Палаці культури ім. Щорса відбувся вечір радянсько-болгарської дружби за участю делегації з Михайловградського округу Народної Республіки Болгарії.

23-29 липня – Тривав тиждень Михайловградського округу на Житомирщині.

Серпень – Вчителі міста відвідали Болгарію.

3 листопада – Біля будинку Рад на честь 60-річчя Жовтневої революції відкрито пам'ятник В.І. Леніну (скульптор О.Олійник, архітектори Є. Черкасов та О.Дунаєв).

Грудень – Здано в експлуатацію житлові будинки: 75-квартирний на вул. Воровського, 79-квартирний на вул. Дзержинського (нині – Лесі Українки).

9 грудня – Відбувся науково-теоретичний семінар інспекторів дитячих кімнат на громадських засадах та громадських вихователів з питань роботи з неповнолітніми.

= 1978 рік =

22 лютого - 1 березня – у місті тривав «Лесин тиждень», присвячений дню народження Лесі Українки.

12 квітня – На честь 60-річного ювілею радянської пожежної охорони в Палаці культури відбулися урочисті збори.

16-25 травня – Тривали дні болгарської культури в місті.

22 травня – Розпочалися гастролі аматорського народного оркестру народних інструментів Палацу культури в Болгарії (керівник С.Д Іванов).

22 вересня – До міста з дружнім візитом прибула партійна делегація Тарнувського воєводства Польської Народної Республіки.

= 1979 рік =

15 січня – Міністр культури СРСР І. Б. Мироненко вручив завідувачу музеєм Бойової Слави Загрівому Юхиму Никаноровичу (пізніше – кавалеру ордена «Звггель») диплом про присвоєння музею звання «народний».

30 січня - 2 лютого – Тривали гастролі Київського державного академічного українського театру ім. І. Франка з ведучими артистами театру у головних ролях.

5 серпня – Школярі, що проживали на території будинкоуправлінь № 1 та № 2 взяли участь в спартакіаді «Юність» (шахісти, стрільці) у складі дворових команд.

10 серпня – Інформаційно-обчислюваний центр відзначив новосілля у новому будинку на вул. Островського.

1 вересня – Урочисто введено в експлуатацію навчальний корпус та гуртожиток машинобудівного технікуму (директор І.Ф. Дзюбенко).

1979 рік – Здані в експлуатацію: пішохідний міст у районі водно-рятувальної станції, гуртожиток СПТУ № 7, житловий будинок на вул. Пушкіна.

– У місті з'явилися перші дискотеки для молоді.

= 1980 рік =

Січень – Універсальні кормодробарки заводу сільгоспмашин експортувалися до Болгарії, Угорщини, Польщі, Куби, Індії, Афганістану, Кенії, Сирії, Алжиру, Гвінеї, Монголії, Лаосу.

9 березня – Відбулося загальноміське свято «Здраствуй, Весно!».

12 березня – У Палаці культури ім. Щорса проведено урочисте свято допризовників за участю Героя Радянського Союзу (1945) Філософова Олександра Олександровича (1924-1984) та секретаря міського комітету комуністичної партії Ринки Анатолія Андрійовича (пізніше – Почесних громадян міста Новограда-Волинського).

8 травня – Відкрито меморіальну дошку на пам'ятному будинку друкарні, в якому працював підпільник К.П. Мякишев (вул. Радянська, 22)

Червень – Народний театр міського Палацу культури відзначив 30-річчя присвоєння йому звання «народний».

13 липня – У редакції газети «Радянський прапор» відбулася зустріч із факелonosцями XII Олімпійських ігор у Москві (лікар Микола Голояд, працівник управління торгівлі Йосип Хусід, випускниця СШ № 3 ім. Мічуріна Алла Юрга).

Серпень – Створено Новоград-Волинське бюро подорожей та екскурсій.

8 вересня – На заводі сільгоспмашин став до ладу ковальсько-зварювальний цех.

24 вересня – У Палаці культури ім. Щорса урочисто відзначено 50-річчя газети «Радянський прапор».

10 жовтня – Відбулися перші заняття в народному університеті книголюбів при Палаці культури ім. Щорса.

5 листопада – Через газету «Радянський прапор» зі словом до 18-ти річних звернувся почесний громадянин Новограда-Волинського, один із визволителів міста від фашистських загарбників Федір Якович Кисельников, почесний громадянин міста Новограда-Волинського.

12-14 листопада – Юнаки 10-х класів СШ № 9 побували у Бресті. Поїздку для них організували шефи-машинобудівники в нагороду за сумлінну працю під час виробничої практики на заводі.

2 грудня – У кінотеатрі ім. Щорса почав діяти кінолекторій для допризовної молоді «Захисник Батьківщини».

1980 рік – Здано в експлуатацію приміщення нової поліклініки на щоденний прийом 800 хворих.

– У районі Смолка відкрито пункт видачі книг центральної бібліотеки, який у 1982 році реформовано у бібліотеку-філію № 3.

= 1981 рік =

Січень – Усі бібліотеки міста об'єднані у міську централізовану бібліотечну систему. Директором призначена О.Т.Сугак.

12 лютого – У Палаці культури ім. Щорса відбувся урочистий вечір, присвячений 110-й річниці від дня народження Лесі Українки.

12 березня – Проведено урочисте вручення паспортів 16-ти річним студентам машинобудівного технікуму у Будинку культури заводу сільгоспмашин (директор І.Ф. Дзюбенко).

1-2 квітня – Тривав огляд художньої самодіяльності творчих колективів міста і району.

10 червня – Серед школярів міста проведено конкурс кмітливих з географії, астрономії, військово-патріотичної підготовки, охорони навколишнього середовища.

24 червня – У міському комітеті партії вручено високі урядові нагороди 23 трудівникам міста і району.

27 червня – На вул. Дружби відкрито новий магазин.

9 серпня – У місто з концертною програмою завітав вокально-інструментальний ансамбль «Черемош» з Буковини та сестри Софія та Аурика Ротару.

7 серпня – Організована зустріч учасників 2-тисячкілометрового легкоатлетичного пробігу марафонців України та Ленінграду «Від Путівля до Карпат», присвяченого 40-річчю партизанського руху на Україні.

28 серпня – Школа № 3 ім. Мічуріна після капітального ремонту підготовлена до прийняття учнів.

1-3 вересня – У місті перебувала партійна делегація Михайловградського округу Болгарії.

12 грудня – Указом Президії Верховної Ради Української РСР міськрайонну газету «Радянський прапор» нагороджено Почесною грамотою Президії ВР УРСР.

1981 рік – Здано нове приміщення СШ № 4 на 1176 учнів.

= 1982 рік =

Лютий – Завершено будівництво сироробного комбінату (з переробкою 170 т молока на добу, випуском 8 т вершкового масла, 5 т твердого сиру).

– За ініціативи ветерана війни Миколи Андрійовича Калюжного створено хор ветеранів при Будинку офіцерів (художній керівник – В.Я. Глушичко, колишній військовий диригент, ветеран війни).

12 квітня – У Палаці культури ім. Щорса пройшов фестиваль-конкурс комсомольсько-молодіжної пісні, присвячений XIX з'їзду комсомолу.

12 травня – Розпочався велопробіг членів міського туристичного клубу «Романтик» за маршрутом Новоград-Волинський – Копище – Мозир – Гомель (керівник клубу Ліхолат Овсій Михайлович).

7 травня – Члени педагогічного загону «Факел», створеного на заводі сільгоспмашин, разом з піонерами СШ № 9 провели операцію «Світанок» пам'яті загиблих у Великій Вітчизняній війні.

Червень – Здано в експлуатацію 5 нових будинків на вул. Пушкіна.

3 червня – Відбувся великий заключний концерт фестивалю художньої самодіяльності «Травнева веселка», присвячений 60-річчю утворення СРСР та 725-річчя з першої літописної згадки про Звягель.

12 серпня – Із Новограда-Волинського стартував велопробіг через Рівне – Хмельницький – Тернопіль до Львова (команда з Москви за 8 днів пододала 427 км).

Вересень – Новоград-Волинське бюро подорожей та екскурсій до 725-річчя міста організувало для школярів 1-10 класів екскурсії «З

чого починається Батьківщина», «Дорожня азбука», «Вони відстояли наше місто», «Пам'ять зобов'язує» та інші.

6-9 вересня – Проведені традиційні збори-семінар старших піонервожатих міста і району.

12 жовтня – Місто відзначало 725-річчя від першої літописної згадки про Звягель.

Грудень – Здано в експлуатацію 9-ти поверховий будинок на площі Лесі Українки.

5 грудня – У Палаці культури ім. Щорса пройшли творчі зустрічі з народною артисткою УРСР, артисткою Київського театру ім. Лесі Українки Валерією Заклунною.

2 грудня – Відкрито нову аптеку № 217 (завідувачка Т.Р. Сахненко).

1982 рік – У місті і районі тривала акція перерахування коштів у Фонд Миру.

1982-1983 роки – У машинобудівному технікумі зведено суспільно-побутовий корпус з актовим залом, їдальнею та спортзалом.

= 1983 рік =

12 лютого – У Палаці культури ім. Щорса відбувся великий концерт хору ветеранів (серед учасників – Людмила Шардіна, колишня радистка авіаполку штурмової авіації; Євгенія Халова, фронтова медсестра; Антоніна Шеленіна, медсестра партизанського з'єднання С.Ф. Малікова та інші учасниці Великої Вітчизняної війни).

7 березня – Виповнилося 50 років Товариству глухонімих. Для членів міського осередку Товариства акторами з м. Рівного була

показана вистава за п'єсою А. Софронова «Строк давності» (із сурдоперекладом).

6 травня – У Палаці культури ім. Щорса пройшла нарада активістів преси, з відзначенням кращих дописувачів грамотами, цінними подарунками.

27 травня – У Будинку офіцерів пройшов усний журнал «Жінки світу в боротьбі за мир і роззброєння» за участю ветеранів війни А.А.Шеленіної, Є.І. Халової, К.З. Лис.

4 липня – До міста прибуло на навчально-тренувальні збори 45 учнів – вихованців баскетбольної школи № 1 м. Архангельська.

19 вересня – Відбулося урочисте відкриття дитячого комбінату № 16 (завідувачка Пашківська Ванда Олександрівна, згодом – заслужений працівник освіти України, кавалер ордена «Звязель»)

1 грудня – У міському комітеті комуністичної партії відбулася чергова зустріч ветеранів війни і праці з партійним активом міста і району.

= 1984 рік =

3 січня – Традиційно відбулися урочистості, присвячені 40-й річниці визволення міста. Серед присутніх: Ф.Я. Кисельников, почесний громадянин міста Новограда-Волинського, Квітинський В'ячеслав Антонович (1920-?), колишній підпільник і партизан, член підпільної організації м. Новограда-Волинського, Герой Радянського Союзу (1945) та інші.

12 лютого – У Палаці культури ім. Щорса пройшло чергове засідання клубу «Старшокласник» за темою «Світ навколо тебе».

19 лютого – Відбувся зліт дружинників міста і району.

28 лютого – Відбувся виступ Державного заслуженого академічного ансамблю танцю УРСР ім. Павла Вірського з нагоди річниці від дня народження Лесі Українки.

31 березня – Пройшов виступ Державного заслуженого академічного українського народного хору ім. Григорія Верьовки.

Квітень – Здано в експлуатацію два дитячих садки на вул. Гоголя і Урицького.

1 квітня – У міськрайонному територіальному медичному об'єднанні (ТМО) введено нову послугу для населення – запис до лікаря за телефонним дзвінком.

5-6 квітня – Тривав традиційний турнір з волейболу на приз Полянського Степана Івановича (1913-1943) – Героя Радянського Союзу (1940), уродженця с. Майстрів Новоград-Волинського району, почесного громадянина міста Новограда-Волинського. У турнірі взяли участь 14 команд з учбових закладів міста і району.

3 квітня – У побутовому комбінаті проведено конкурс молодих майстрів (швачки, перукарі, фотографи).

9 квітня - 9 травня – Тривала Вахта пам'яті, присвячена 40-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

7 травня – Старшокласники СШ № 7 висадили 320 дерев вздовж Житомирського шосе від в'їзду у місто.

9 травня – Педагоги та учні СШ № 7 провели тематичний вечір «Роки, опалені війною» на агітаційному майданчику на вул. Рокоссовського.

4 червня – У місті проведено Свято книги (лекція, виставка-продаж літератури на міському стадіоні, лотерея та народні кіоски на підприємствах).

19 червня – На базі ремонтно-механічного заводу відбулася науково-практична конференція «Бригада – важлива ланка в системі ефективного господарювання».

3-6 липня – Тривали гастролі Київського Державного ордена Леніна академічного українського драматичного театру ім. І. Франка.

12 липня – Вперше у місті розпочалися заняття з аеробіки для жінок (керівник – Ірина Молошна, майстер спорту СРСР з художньої гімнастики).

10 серпня – Вперше у місті пройшла спартакіада серед допризовної молоді і вихованців дитячих садків. Відбулося велике свято на стадіоні, вперше розіграний приз газети «Радянський прапор» серед спортсменів.

19 листопада – До міста прибув агітпотяг «Комсомолец України», учасники якого виступали в трудових колективах та школах міста і району.

9 грудня – У Палаці культури ім. Щорса відбулися урочистості з нагоди 185-річчя Городницького фарфорового заводу (директор М.П. Горбань).

= 1985 рік =

2-11 січня – Проводилося вибіркове всесоюзне соціально-демографічне обстеження населення.

5 лютого – Жіноча рада провела у Палаці культури ім. Щорса вечір «Дівчата в сірих шинелях».

6 березня – Рішенням міської ради депутатів трудящих було виділено частину будинку № 92 на вул. К. Маркса (нині – Соборності), площею 72,32 кв. м. з метою розширення площі

літературно-меморіального музею Лесі Українки та влаштування відділу вшанування поетеси.

Квітень – Розпочато будівництво 8 житлових будинків, терапевтичного відділення лікарні, дитячих ясел-садків на вул. Герцена, Свердлова (нині – Академіка Лисіна), Чехова, спорткомплексу в машинобудівному технікумі, критого колгоспного ринку. Проводилися капітальний ремонт інтер'єрів кінотеатру ім. Щорса, реконструкція парку культури і відпочинку.

9 травня – Відкрито кафе «Казка» на вул. Шевченка.

Літо – Відбулися офіційні розкопки місць масових поховань жертв фашизму на території колишньої в'язниці.

Липень – Вперше у місті проводилися спортивні змагання з настільного тенісу.

12 липня – Міська організація товариства «Знання» організувала зустріч з народною артисткою СРСР Адою Роговцевою.

Листопад – При Палаці піонерів створено ансамбль бального танцю (керівник Розбицький Юрій Францевич).

19 грудня – На вул. Дружби здано до експлуатації дитячий садочок «Ладусі»

1985 рік – Введені в експлуатацію: новий адміністративний корпус заводу сільгоспмашин на вул. Леніна, дві котельні на вул. Пушкіна, критий ринок, будинки № 50, 52 на вул. Кірова, № 11-а на вул. Пушкіна, будувалося дитяче казкове містечко в парку.

= 1986 рік =

Січень – У Палаці культури ім. Щорса пройшов зональний семінар лекторів-міжнародників Новоград-Волинського, Барановського, Ємільчинського, Червоноармійського районів.

6 січня – Відбулася презентація кінофотоклубу «Возвягель» Палацу культури ім. Щорса (керівник Ю.В.Белов, член Спілки фотохудожників України).

20 лютого – Колектив міськрайТМО колоною пройшов містом на правий берег Случі, де провів свято здоров'я.

12 лютого – У Палаці піонерів пройшла конференція «За ленінське ставлення до природи» за участю школярів 9-10 класів.

25-28 лютого – Пройшли урочисті заходи у літературно-меморіальному музеї Лесі Українки, Палаці культури ім. Щорса, школах та бібліотеках міста з нагоди 115-ї річниці від дня народження Лесі Українки.

10 березня – Пройшли змагання борців на приз Халана Іони Єфремовича (1923-1945) – повного Кавалера ордена Слави (1945), уродженця с. Немильня Новоград-Волинського району, почесного громадянина міста Новограда-Волинського. До міста прибули борці вільного стилю із Баку, Ташкенту, Росії, Білорусії – понад 100 учасників.

11 березня – Відкриті кафе на вул. Леніна, 71 (нині – Шевченка) та буфет у міській лікарні.

9 квітня – Проведено урочистий мітинг з нагоди початку роботи на маршрутних лініях міста автобуса «Піонер», придбаного на кошти піонерів і комсомольців міста за зібраний ними металобрухт.

19 червня – Місто зустрічало учасників велопробігу Миру-86 (Київ – Нью-Йорк).

3 липня - 5 серпня – Вперше у місті на базі ЖЕК № 2 працював спортивно-піонерський табір «Надія» за місцем проживання для багатодітних сімей.

15 липня – У торговельному залі магазину «Союздрук» пройшла виставка «Спорт у поштових марках» юного філателіста – учня 4-го класу СШ № 6 Сергія Половинського.

10 серпня – Відкрито музей трудової слави в ремонтно-будівельному управлінні.

20 вересня – Перших покупців прийняв новий магазин «Сучасне домашнє господарство» на вул. Войкова, біля центрального ринку.

5 жовтня – Вперше проведено Свято міста (режисер Розгон Дмитро Пилипович – директор Палацу культури ім. Щорса).

2 листопада – Відбувся великий осінній ярмарок на центральному ринку із концертом колективів художньої самодіяльності міста і району.

26 листопада – У Новограді-Волинському АТП-11849 перебувала делегація працівників автотранспорту з Михайловградського округу Болгарії.

15 грудня – На вул. Шевченка відкрито спеціалізований магазин «Ковбаси».

20 грудня – Пройшов зональний огляд-конкурс за участю хореографічних колективів 4-х районів області.

30 грудня – Відкриті меморіальні дошки на пам'ятних будинках:

- клубу військової частини на вул. Червоноармійській – на честь 131-го Таращанського стрілецького полку, який в роки громадянської війни тричі брав участь у визволенні міста. Сформований у 1918 році, дислокувався в м. Новограді-Волинському в 1920-22, 1930-39 роках, дійшов до Берліну у 1945 році.

- колишньої поштової станції на вул. Леніна (нині – Шевченка) – на честь 45-ої стрілецької дивізії, яка дислокувалася в Новограді-Волинському в 1935-1939 роках.

1986 рік – Тривали реставраційні роботи залишків міської фортеці.

– У машинобудівному технікумі введено в експлуатацію плавальний басейн.

= 1987 рік =

30 січня – Введений в експлуатацію новий Будинок зв'язку.

14 лютого – Утворено міську і районну ветеранські організації, як окремі самостійні громадські осередки.

23 лютого – Відбулася зустріч з партійною делегацією Михайловградського округу республіки Болгарії.

2 березня – На посаду головного лікаря у Новоград-Волинському місті і районі призначено Весельського Віктора Леонідовича, заслуженого лікаря України з 1996 року. За 11 років роботи в місті йому вдалося підняти галузь охорони здоров'я Звягельщини на якісно новий рівень.

20 квітня – У рамках Днів радянської літератури в Новограді-Волинському пройшла зустріч з поетом із Азербайджану Фікретом Садигом та українським поетом-сатириком Юрієм Кругляком.

9 травня – На стадіоні організовано і проведено велике свято на честь Дня Перемоги (режисери Дмитро Розгон та Сергій Богайчук).

6 червня – Відбулися традиційні змагання юнармійців – військово-патріотична гра «Орлятко-87», яка проходила у наметовому містечку поблизу с. Олександрівка.

10 червня – Відкрита 10-а зміна піонерського табору ім. Островського заводу сільгоспмашин.

11-15 червня – У Новограді-Волинському перебувала делегація з Михайловградського округу республіки Болгарії.

8 серпня – Відбулося відзначення Дня міста, присвяченого 730-річчю першої літописної згадки про Звягель.

Урочисто відкритий пам'ятник Лесі Українки на площі (автори М. Босенко, М. Обезюк та В. Жигулін). Серед гостей були присутні поети і письменники Ю. М. Щербак, М.В. Луків, І.Ф. Драч, М.Я. Олійник, Т.О. Коломієць, М.Г. Павленко, М.Ф. Сингаївський, М.Є. Опанасюк, завідувач відділу пропаганди та агітації Хашурського району Грузії В. Джобадзе. Автор ідеї і режисер свята – Мартинюк Микола Іванович, заслужений працівник культури України (1994), Почесний громадянин Новограда-Волинського (2007), завідувач міського відділу культури (1977-1989).

9 серпня – Літературні читання в Палаці культури ім. Щорса вів поет Валентин Грабовський (м. Житомир). Участь взяли поети Анатолій Луценко, Юрій Ковальський.

Серпень – Створено громадсько-політичний клуб «Ветеран» на базі Будинку культури заводу сільгоспмашин (голова правління клубу – В. Рафальський).

– Експедиція Інституту археології НАНУ проводила археологічне обстеження Північного городища літописного міста Возвягель. Археологами М.П. Кучерою та Б.А. Звіздецьким зроблено припущення, що укріплення городища збудовані не пізніше IX-X століття.

11 вересня – У новозбудованому житловому 5-поверховому будинку на вул. Кірова (нині – Житомирська), 54 відкрито міську бібліотеку-філіал № 5 для юнацтва.

12-13 жовтня – Тривав легкоатлетичний пробіг на честь 70-річчя Жовтневої революції від пам'ятника Леніна в Новограді-Волинському до пам'ятника Леніна в Житомирі.

15 жовтня – Відкрито новий магазин № 36 на вул. Пушкіна.

Грудень – Відкрито кімнату-музей Героя Радянського Союзу Д.М. Медведєва у СШ № 4.

=1988 рік =

1988 рік – Рік відзначення 1000-ліття хрещення Русі-України.

18-25 лютого – Пройшов традиційний «Лесин тиждень» з нагоди дня народження Лесі Українки.

Лютий – У Палаці культури ім. Щорса організована виставка робіт членів любительського об'єднання художників-аматорів.

12 березня – У СШ № 9 проведено зліт тимурівців, під час якого зібрано та подаровано 198 книг дитячому та 90 книг терапевтичному відділенню міськрайТМО.

26 квітня – У Палаці культури ім. Щорса відбувся великий концерт хору ветеранів.

11 травня – Відкритий 5-денний оздоровчий табір для десятикласників, пізніше – 2-денний оборонно-спортивний табір для дев'ятикласників.

13-14 травня – Вперше у місті пройшли Всесоюзні змагання з легкої атлетики, плавання, кульової стрільби серед студентів технікумів Міністерства сільського господарства та машинобудування. У змаганнях брали участь спортсмени з 25 міст СРСР.

14 травня – Відбувся мітинг та збір коштів для потерпілих від аварії на ЧАЕС.

15 травня – Відбувся звітний концерт народного дитячого хореографічного ансамблю «Веселка» Палацу культури ім. Щорса (художній керівник Надія Гончарук).

– У шашковому клубі «Олімп» при Палаці культури ім. Щорса відбувся чемпіонат міста з міжнародних шашок серед жінок.

21 травня – У літературно-меморіальному музеї Л. Українки відбулася літературна вітальня «У нас в гостях письменники та композитори нашого краю» за участю поетів Валентина Грабовського, Анатолія Луценко, Юрія Ковальського, композиторів Опанаса Човганя та Івана Мамайчука.

26 червня – Міський комітет комсомолу організував велике свято до Дня Молоді (спартакіада на стадіоні «Авангард», показові виступи авіамоделістів, бал)

16 липня – Організована зустріч мешканців мікрорайонів з дільничними інспекторами міліції на агітаційних майданчиках на вул. Рокоссовського, Володарського (нині – Надслучанська), Гранітній.

20 липня – Відкрито новий таксомоторний маршрут «Будинок офіцерів – залізничний вокзал».

5-7 серпня – День міста отримав назву «Росте і квітне Лесин край». Режисер – М.І.Мартинюк. У програмі свята:

5 серпня – У Палаці культури ім. Щорса пройшов літературно-музичний вечір «Я в серці маю те, що не вмирає».

6 серпня – Відбулися урочистий мітинг з нагоди присвоєння ймення Лесі Українки площі, де рік тому встановлено пам'ятник поетесі та республіканські літературні читання, присвячені 75-річчю вшанування пам'яті Лесі Українки. Серед гостей – письменники і поети Іван Драч, Тамара Коломієць, Михайло Сич, Михайло Пасічник, Наталія Поклад, Данило Окийченко, Наталія Клименко, Петро Мах, заслужений артист України Павло Громовенко, чоловічий ансамбль з Грузії «Хашурі».

7 серпня – Відбулася прем'єра вистави за п'єсою М. Зарудного «Пора жовтого листа» у постановці народного театру Палацу культури ім. Щорса (режисер Сурай Петро Іванович, заслужений працівник культури (1993). Відбулися виступи вокально-інструментальних ансамблів.

1 вересня – Автошкола ДТСААФ перейшла у нове приміщення на вул. Постишева (нині – Лубчицька).

3 вересня – Рішенням міської ради народних депутатів № 274 повністю відселено мешканців з будинку № 92 на вул. К Маркса (нині – Соборності), розташованому поряд з тим, в якому колись народилася Леся Українка. Приміщення передано літературно-меморіальному музею Лесі Українки.

24 вересня – Вперше у м. Сурамі (Грузія) прозвучали українські пісні у виконанні учасників художньої самодіяльності Палацу культури ім. Щорса під час відвідування Грузії делегацією Новограда-Волинського.

9 жовтня – Місто зустрічало марафонців республіканського легкоатлетичного пробігу «Від корчагінців до молодогвардійців», присвяченого 70-річчю ВЛКСМ.

8 жовтня – З нагоди відкриття нової вулиці міста – Воїнів-Інтернаціоналістів відбулися мітинг та урочисті заходи в Будинку культури заводу сільгоспмашин.

20 жовтня – У будинку Рад проведено бесіду за круглим столом «Фізкультура і спорт. Досягнення і проблеми».

3 грудня – Середній школі № 4 присвоєно ім'я Героя Радянського Союзу Д.М. Медведєва.

10 грудня – У міському комітеті комсомолу почав працювати штаб для надання допомоги потерпілим від землетрусу у Вірменії.

Відправлено два великих контейнера з одягом та продуктами харчування. Усі підприємства і установи міста перерахували кошти.

12 грудня – У дитячій музичній школі відбувся вечір старовинної музики за участю камерного оркестру.

13 грудня – Пройшла прем'єра вистави народного театру «У неділю рано зілля копала» (режисер Петро Сурай).

17 грудня – До Вірменії виїхала група добровольців-будівельників. О.І. Журбенко (кавалер ордена «Звягель» (2007) на посаді заступника начальника виробничого будівельно-монтажного об'єднання «Укрбуд» брав участь у відбудові вірменських міст протягом 3-х років.

19 грудня – Відбулося шоу-концерт «А нумо, дівчата», яке організували комсомольці міста та району.

Грудень – Ансамбль бального танцю Палацу піонерів посів перше місце в обласному конкурсі – керівник Ю.Ф.Розбицький, кавалер ордена «Звягель» (2008).

=1989 рік =

15 січня – Пройшов фестиваль художньої самодіяльності та виставка декоративно-прикладної творчості медичних працівників міста.

Січень – Відбулося свято велотуристів, присвячене закриттю сезону року.

– Введений в експлуатацію 9-поверховий житловий будинок на вул. Леніна (нині – Шевченка) («будинок-книжка»).

10 лютого – Вперше у місті проведено змагання самбістів – членів підліткових клубів (керівники – працівники МВС Анатолій Болтаєв та Ігор Смоляр).

13-14 лютого – У місті проходив обласний семінар голів жіночих рад.

20 лютого – Відбувся перший відкритий розіграш перехідного кубку, встановленого міським комітетом ЛКСМУ пам'яті земляків – воїнів-інтернаціоналістів.

9-10 березня – Проведено перший у місті зимовий турнір з плавання, присвячений дню народження Лесі Українки.

12 червня – Відбувся добродійний концерт художньої самодіяльності, присвячений Т.Г. Шевченку. Зібрані кошти планувалося направити на спорудження пам'ятника поету.

24-29 березня – Вперше у місті пройшли дні класичного балету. Київський театр класичного балету (керівник Василь Вовкун) показав вистави: «Лебедине озеро» П. Чайковського, «Жизель» А. Адана, «Жар-птицю» І. Стравінського.

14-31 березня – Тривав великий фестиваль дитячих фільмів у дні весняних канікул в кінотеатрі ім. Щорса.

Квітень – Введено в експлуатацію 3-поверховий будинок швейного об'єднання «Полісянка» на вул. Кірова (нині – Житомирська).

21 травня – Організовано велике загальноміське Свято піонерії.

8 липня – У Палаці культури ім. Щорса з успіхом пройшов ювілейний творчий вечір народного театру, присвячений 50-річчю його створення.

30 липня – За ініціативи міського комітету комсомолу проведено міський конкурс «Поліські красуні».

Серпень – На м'ясокомбінаті освоєно випуск мила (за перший місяць випущено 5 тон).

– Провулок Лесі Українки перейменовано у вулицю Олени Пчілки.

4-6 серпня – Традиційно відбулося свято міста «Росте і квітне Лесин край» (серед гостей – поети Рауль Чилачава, Валентин Грабовський, лауреат премії Лесі Українки Віктор Кава, Борис Лобода, Григорій Булах, народна артистка України Галина Яблонська, соліст Київської консерваторії Станіслав Павленко, делегації із Грузії, Білорусії та Югославії). Режисер свята – М.І. Мартинюк.

12 серпня – Відзначено День фізкультурника (заходи на стадіоні, у Палаці культури ім. Щорса та на річці Случ).

22 серпня – На стадіоні відбулося яскраве видовище – виступ групи «Автодео - ВАЗ» із Тольятті з демонстрацією високопрофесійного водіння легкових автомобілів.

1 вересня – Відкрито нове приміщення СШ № 7 на 784 учня.

6 вересня – Працівники міськрайТМО провели традиційний день здоров'я.

16 вересня – Відбулися урочисті проводи допризовників до лав Радянської армії.

24 вересня – Вперше у місті і районі пройшов День Матері (зліт багатодітних матерів, концерти, відвідування солдатських матерів).

16 жовтня – Вперше у місті проведено День сім'ї (конкурси, спортивні змагання, концерт, сімейні обіди в ресторані «Лісова пісня», кафе «Полісся», дієтичній їдальні).

2 листопада – Вперше у міськрайТМО пройшла урочиста посвята в професію (50 молодих спеціалістів – 18 лікарів та 32 середні фахівці).

= 1990 рік =

22 січня – У День Соборності України через місто пройшов живий ланцюг від Львова до Києва, як символ єдності Сходу і Заходу держави.

10 лютого – Вперше у місті виступили з показовою програмою найсильніші атлети-культуристи Житомирщини.

11 лютого - 1 березня – У місті пройшов традиційний «Лесин тиждень» з нагоди дня народження поетеси.

18 березня – Відбулися вибори до Верховної Ради України та місцевих рад.

19 березня – У Палаці культури ім. Щорса пройшла концертно-розважальна програма «Міс Юність» за участю старшокласників міста.

Квітень – Створено асоціацію керівників державних підприємств промисловості, будівництва, транспорту та зв'язку (голова – директор меблевої фабрики А.І. Рижук, заступник – директор Городницького фарфорового заводу М.П. Горбань).

19 квітня – Дитячий садок № 14 «Золотий ключик» прийняв перших вихованців.

8 травня – Проведена факельна хода молоді міста, присвячена 45-річчю Перемоги.

2 червня – Започатковано щорічну розважальну програму-конкурс «Міні-Міс» (організатор-режисер – Ірина Панасюк).

3-5 серпня – За пропозицією Олексія Опанасюка, голови обласної спілки письменників, свято міста перейменовано на свято літератури і мистецтва «Лесині джерела». Відбулися традиційні

фрагменти свята – виставка майстрів декоративно-ужиткового мистецтва «Містечко майстрів», урочиста хода вулицями міста, «Козацькі розваги», «Народна вертівка», заходи у літературно-меморіальному музеї Лесі Українки та Палацу культури ім. Щорса, присвячені великій українській поетесі, народні гуляння, святковий феєрверк. Під час свята працювало 17 майданчиків для виступу аматорських колективів – гостей свята. У заходах свята брали участь письменники з Києва Володимир Іваненко, Віктор Кава, Андрій Німенко, Микола Прокопович, Олександр Рисак з Луцька.

12 серпня – Відбулося освячення місця для будівництва нового храму на вул. Кірова (нині – Житомирська).

4 жовтня – Народний ансамбль пісні і танцю «Полісся» став дипломантом I-го Міжнародного фестивалю фольклорного мистецтва в Осетії.

10 жовтня – Відбувся концерт Державного заслуженого ансамблю пісні і танцю ім. Г. Верьовки за участю народної артистки УРСР Ніни Матвієнко.

21 жовтня – Засновано польське товариство ім. Ю. Люблінського. У церемонії відкриття брав участь консул Польщі у Києві Болеслав Урбан та голова обласного польського товариства Валентин Грабовський. Головою товариства обрано пані Ядвігу Якубовську, яка багато зробила для поширення польсько-української дружби та налагодження дружніх стосунків між Новоградом-Волинським та польським містом Ломжа.

26 жовтня – Проведено велике родинне свято «День сім'ї» з театралізованою програмою «Щасливий випадок».

5 листопада – Здано в експлуатацію 5-поверховий житловий будинок на 32 квартири у районі заводу сільгоспмашин.

6 листопада – Відкрито міську Дошку Пошани поруч із будинком Рад.

17-18 листопада – Організовано та проведено свято вулиці Рокоссовського.

Листопад – Розпочато будівництво об'їзної дороги навколо Новограда-Волинського.

1990 рік – Палац культури імені Щорса перейменовано на Палац культури імені Лесі Українки.

= 1991 рік =

15-17 лютого – У Палаці культури ім. Лесі Українки з нагоди 120-ї річниці від дня народження Лесі Українки пройшли гастролі Київського академічного російського драматичного театру ім. Лесі Українки за участю народної артистки СРСР Ади Роговцевої, народних артистів УРСР Валерії Заклунної, Анатолія Решетнікова, Валерія Сивача.

Лютий – На території фортеці відкрито паркову скульптуру «Лукаш і Мавка» (автор – професор В. Швецов з Києва).

19 лютого – Відбувся концерт міськрайонної Асоціації композиторів (голова – Мамайчук Іван Федорович (1942-2002), у майбутньому – заслужений працівник культури України, автор музики гімну Новограда-Волинського).

20 лютого – На заводі «Рекорд» освоєно новий вид продукції – магніто-терапевтичний прилад для лікування хворих.

23 лютого – Відбувся заключний концерт міської художньої самодіяльності в рамках III Всесоюзного фестивалю народної творчості.

24 лютого – Проведено загальноміський урочистий вечір, присвячений 120-ій річниці від дня народження Лесі Українки за участю гостей з Києва (заслужені артисти УРСР Л. Литовка, В.

Яременко, М. Баклан), з Житомира (заслужена артистка УРСР А. Паламарчук).

12 березня – Відкрита інформаційно-меморіальна дошка на честь Маршала Радянського Союзу К.К. Рокоссовського на вулиці його імені.

19 березня – Вперше в Україні у виконанні народного театру (режисер – П.І. Сурай) показана зі сцени вистава «Бояриня» за однойменним драматичним твором Лесі Українки, який за радянських часів був заборонений до постановок.

– Організована нарада працівників культури з областей Білорусії, Росії та України, які постраждали від чорнобильської катастрофи (основне питання – «Культура Чорнобильської зони»), за участю міністрів та заступників міністрів культури цих країн на базі Новоград-Волинського творчо-виробничого об'єднання культури і дозвілля (директор Розгон Дмитро Пилипович).

10 квітня – На II-х обласних змаганнях юних фотолюбителів вихованці кінофотостудії «Блік» посіли перше місце. Керівник – Валерій Гольшейдер.

8 травня – Відбулися традиційні заходи, присвячені Перемозі у Великій Вітчизняній війні, у тому числі урочиста хода вулицями міста за участю міської молоді.

На військовому меморіальному кладовищі відкрито пам'ятник на могилі чотирьох невідомих воїнів, загиблих у 1941 році, останки яких знайдені біля одного з ДОТів колишнього укріпрайону.

Червень – Створено міськрайонну громадську організацію «Чорнобиль».

7 червня – У Будинку культури заводу сільгоспмашин відбулася науково-теоретична конференція «Велика Вітчизняна війна очима сучасників та її учасників» Серед виступаючих – голова міської ради

ветеранів В.М. Самойлюкевич, ветерани війни та праці Ю.Н. Загивий, П.Г. Шлінчак, О.Т. Мішура, М.І. Супрунов та інші.

28 липня – Жіночому вокальному ансамблю «Червона калина» заводу сільгоспмашин, який був створений у 1986 році, присвоєно звання «народний». Художній керівник – Іван Мамайчук.

2-4 серпня – Піднято клопотання перед Міністерством культури УРСР про надання святі «Лесині джерела» статусу республіканського.

19-21 серпня – Відбулася спроба державного перевороту в СРСР.

24 серпня – Верховною Радою проголошений Акт про державну незалежність України.

25 серпня – Відбулися загальні збори редакції газети «Радянський прапор», на яких було вирішено залишити газету органом міської та районної рад.

27 серпня – На виконання Постанови Верховної Ради України від 24.08.91 «Про деполітизацію державних органів, установ та організацій припинено діяльність політичних партій в усіх органах державної влади та управління правоохоронних органів. Призупинено діяльність комуністичної партії України.

2 вересня – У місті перебувала велика група вчених-лесезнавців з США і Канади, літератори з Києва, які взяли участь у міжнародному симпозіумі у Луцьку. Відома українська письменниця Ліна Костенко залишила читачам «Радянського прапору» свої побажання.

10 вересня – На черговій сесії міської ради було вирішено питання передачі приміщення міського комітету комуністичної партії з наявною матеріально-технічною базою та інвентарем для організації філії Житомирського медичного училища.

25 вересня – Створено комісію міської ради з питань поновлення прав реабілітованих.

11 листопада – У Палаці культури ім. Лесі Українки відбувся великий концерт державного заслуженого ансамблю пісні і танцю ім. Г.Верецьовки.

2 грудня – Пройшла конкурсно-розважальна програма «Бабуся року - 1991».

16 грудня – Розпочалися ігри пам'яті Героя Радянського Союзу Д.М. Медведєва з міжнародних шашок (із 20 учасників змагання – 8 майстрів спорту з Росії, Молдови, Карелії).

18 грудня – Конкурсна комісія розглянула пропозиції читачів щодо нової назви міськрайонної газети «Радянський прапор» і віддала перевагу назві «Лесин край».

1991 рік – Відремонтований та зданий в експлуатацію літературно-меморіальний комплекс із відділом вшанування в музеї Лесі Українки.

= 1992 рік =

1 січня – Міськрайонна газета вийшла під назвою «Лесин край».

– У газеті «Лесин край» вперше опубліковані листівки з видами старовинного Новограда-Волинського часів 1914-1915 років, представлені президентом Житомирського науково-краєзнавчого товариства дослідників Волині М.Є. Кострицею.

19 січня – Військовослужбовці Новоград-Волинського гарнізону прийняли присягу на вірність Україні.

1 березня – Відбулося загальноміське свято «Веснянка».

11-12 квітня – Тривав шашковий турнір за ініціативи Федерації шашок України, за участі українського телебачення та при

спонсорській підтримці Новоград-Волинського творчо-виробничого об'єднання культури і дозвілля (директор Д.П.Розгон).

30 квітня - 3 травня – Пройшли міжнародні змагання з техніки водного туризму «Случ-92» (серед учасників 20 екіпажів байдарок – членів клубу «Рейтмані» з Варшави).

7 травня – Відкритий пам'ятний камінь на братській могилі жертв фашизму, які загинули під час окупації міста, що на території колишньої в'язниці на вул. Волі.

8 травня – Відкритий пам'ятний знак на місці спалення жителів міста на вул. Героїв Перекопу.

12 травня – Відбулась прем'єра вистави «Мина Мазайло» за п'єсою Миколи Куліша у виконанні акторів народного театру Палацу культури ім. Лесі Українки (режисер П.І. Сурай).

21 травня – Відбувся великий благодійний концерт гуртківців Палацу шкільної молоді та їх керівників, кошти від якого (понад 7 тис. купонів) перераховано на обладнання спеціального онкологічного центру для хворих дітей України.

2 липня – Згідно з рішенням Національного Банку України в місті відкрито філію акціонерного банку «АЖІО».

16 липня – Розпочало свою діяльність комерційне підприємство роздрібної торгівлі «Роксолана».

31 липня - 2 серпня – У програмі свята «Лесині джерела» відбулась прем'єра вистави народного театру «Сподіватись» за п'єсою Юрія Щербака. Серед гостей свята – народна артистка України Ніна Матвієнко.

1 вересня – У місті відкрито медичне училище на базі приміщення колишнього міського комітету КПРС . Директором училища призначено Лавренюк Людмилу Костянтинівну.

1 жовтня – Відбувся перший концерт аматорського оркестру камерної музики Палацу культури ім. Лесі Українки.

17 жовтня – Освячений новозбудований костьол у мікрорайоні «Смолка».

22 жовтня – Рішенням міської ради народних депутатів на виконавчий комітет покладено функції органу приватизації державного житлового фонду, що знаходиться в межах міста.

25 грудня – У медичному училищі відбувся перший випуск медсестер.

26 грудня – Новоград-Волинське відділення Ощадбанку відзначило 70-річчя від дня заснування банківської системи.

Грудень – Розпочало роботу місцеве кабельне телебачення.

– Народний дитячий хореографічний ансамбль «Веселка» (художній керівник Надія Гончарук) взяв участь у програмі «Щедрий вечір» на центральному телебаченні.

1992 рік – Кінофотоклубу «Возвягель» Палацу культури ім. Лесі Українки присвоєно звання «народний»

= 1993 рік =

1 січня – Населення міста складало 57,7 тисяч осіб.

Лютий – Заснована премія ім. Лесі Українки Житомирського обласного відділення Українського фонду культури. Першим її лауреатом став колектив народного театру Палацу культури ім. Лесі Українки Новограда-Волинського.

1 лютого – У місті почав діяти митний пост Київської митниці (начальник поста С.Я. Байтрак).

3 лютого – Первинна журналістська організація газети «Лесин край» посіла перше місце із врученням грошової премії в обласному конкурсі первинних організацій журналістів.

10 лютого – Дитячий садок № 7 відзначив своє 25-річчя (завідувачка Н.М. Музика).

20 лютого – Виставою «Бояриня» за твором Лесі Українки народний театр Палацу культури відкрив «Лесин тиждень».

24 лютого – Засновано спортивно-комерційний клуб «Звягель-93», на базі якого створена однойменна футбольна команда.

6-7 березня – 3 нагоди Міжнародного Жіночого дня відбувся концерт «Чоловічі серця на жіночі долоні» за участю Алли Кудлай, Віталія та Світлани Білоножків, Лілії Сандулеси, Іво Бобула, Юрія Шкитуну. Режисером і ведучою концерту була методист палацу культури ім. Лесі Українки Олена Завгородня. Концерт відбувся за ініціативи та фінансової підтримки генерального директора творчовиробничого об'єднання культури і дозвілля Д.П. Розгона.

13 березня – У Палаці культури ім. Лесі Українки пройшов вечір-спогад «Л.А. Варчин – музикант, педагог» пам'яті талановитого земляка.

25 березня – Відбулася прем'єра вистави народного театру «Маруся Чурай» за романом у віршах Ліни Костенко (режисер – заслужений працівник культури України П.І. Сурай).

4 квітня – Вперше у місті виступало вокальне тріо «Золоті ключі» у складі народної артистки України лауреата Державної премії Ніни Матвієнко, заслужених артисток України Валентини Ковальської та Марії Миколайчук.

10 квітня – Вперше Великодні свята пройшли у новому костьолі, збудованому на кошти і руками польської громади міста.

12 квітня – Відбувся концерт Лілії Сандулеси та Іво Бобула напередодні їх гастролей у США.

15 травня – На розі вул. Леніна (нині – Шевченка) і Держинського (нині – Лесі Українки) відкритий пам'ятний знак на честь воїнів-інтернаціоналістів – уродженців міста і району, які загинули у республіці Афганістан під час перебування там обмеженого контингенту радянських військ.

25 травня – За ініціативи Новоград-Волинського творчовиробничого об'єднання культури і дозвілля проходив Всеукраїнський семінар працівників культури з питань роботи закладів культури в ринкових умовах.

30 травня – У рамках відзначення Міжнародного Дня захисту дітей пройшла конкурсно-розважальна програма для дітей та дорослих «Чарівна Дюймовочка» (організатор і режисер Ірина Панасюк).

19 червня – На вул. Леваневського відбулася святкова церемонія закладання першого каменю нового мікрорайону – житлового комплексу для військовослужбовців військових частин, які планувалося виводити з Німеччини. Будівництво велося спеціалістами фірми «Хохтіф» (ФРН) та тресту «Головболгарбуд».

20 червня – Презентовано філію будівельної фірми «Веба», яку засновано 1990 року (генеральний директор філії – О.Ф.Костеченко, колишній голова виконкому Новоград-Волинської міської ради народних депутатів, почесний громадянин міста Новограда-Волинського).

13 липня – Будівельники з Федеративної Республіки Німеччини безкоштовно передали партію ліків для міськрайТМО.

6 серпня – Вийшов перший номер газети «Звягель-Інформ». Головний редактор – Ковальський Юрій Іванович (1938-1997), поет,

автор гімну міста, почесний громадянин міста Новограда-Волинського, кавалер ордена «Звягель» (померло).

6-8 серпня – Прошло традиційне Всеукраїнське свято літератури і мистецтва «Лесіні джерела». У рамках свята відбулися: літературний вечір «З уклоном до Лесі», вистава народного театру «Маруся Чурай» Ліни Костенко. Серед гостей – родичка Лесі Українки О.П. Кушта з Чернівців, Є.І Литовська з Житомира, професор Мічиганського університету, викладач української мови Віра Андрушків (США), Михайлина Коцюбинська з Києва, лауреат премії ім. Т. Шевченка Павло Громовенко.

7 серпня – Вперше свято «Лесіні джерела» відвідали міністр культури України Іван Дзюба, лауреат республіканської премії ім. Лесі Українки Микола Сингаївський, Повноважний міністр посольства Болгарії в Україні Димитр Данчев.

Міністр культури України І.Дзюба вручив свідоцтво про присвоєння звання «Заслужений працівник культури України» режисеру народного театру Палацу культури ім. Лесі Українки Петру Сураю.

29 серпня – На стадіоні «Авангард» відбулася товариська зустріч «Динамо» Київ (ветерани) та команда «Звягель-93».

Вересень – 12 спецгруп відкрито в дитячих садках № 6, 14, 16 для дітей із мовними вадами, захворюваннями зору, опорно-слухового апарату. Дитячий садок № 16 отримав статус санаторного.

1 вересня – Розпочалася підписка на нову газету «Звягель-Інформ».

14 жовтня – На будівництві нового мікрорайону для військовослужбовців на вул. Леваневського організовано і проведено свято останнього даху.

20 листопада – Відбулася презентація нового магазину – філії Житомирського комерційно-торгівельного підприємства «Наш дім» на вул. І. Франка.

1993 рік – При центральній бібліотеці відкрився сімейний клуб любителів книги «Світлиця».

= 1994 рік =

3 січня – Проведено урочистості з нагоди 50-ої річниці визволення міста від фашистів.

Лютий – Проведені «Лесині дні» в навчальних закладах, літературно-меморіальному музеї Лесі Українки, Палаці культури ім. Лесі Українки.

12 квітня – Відбулося урочисте відкриття нової середньої школи № 11.

17 квітня – Організовано та проведено урочистий мітинг з нагоди відкриття нового житлового комплексу на вул. Леваневського, під час якого Посол Німеччини Олександр Арно передав міській лікарні західнонімецьку машину «Швидкої допомоги» з найсучаснішим медичним обладнанням.

Червень – У місті побували журналісти з Нідерландів, які подорожували за маршрутом, описаним І. Бабелем у книзі «Кінармія».

Липень – Введено в експлуатацію очисні споруди, побудовані німецькою фірмою «Хохтіф».

31 липня – На площі Лесі Українки біля її пам'ятника вперше відбулася панахида і мітинг з нагоди роковин смерті поетеси.

1-3 серпня – Свято літератури і мистецтва «Лесині джерела», яке традиційно пройшло у місті набуло статусу Міжнародного.

Вересень – Місто відвідали китайські журналісти.

12 вересня – Організована і проведена науково-практична конференція «Голодомор в Україні. Причини і наслідки».

14 вересня – Відбувся концерт-реквієм пам'яті загиблих у роки Великої Вітчизняної війни євреїв.

Жовтень – Створено вокальне тріо Плисаків (Валентин, Валентина та Наталія), які першими виконали та записали гімн Новограда-Волинського.

1 жовтня – У приміщенні СШ № 5 почала діяти недільна єврейська школа.

12 жовтня – Сесія міської ради народних депутатів затвердила ескізи малого та повного гербів Новограда-Волинського, корогви (гербового знамена) та прапор міста (автор – М.О. Босенко).

1994 рік – У місті вперше запалено газовий факел (газорозподільчий пункт № 1) на вул. Гоголя.

= 1995 рік =

28 січня – Припинено рух автобусів на міських та нерентабельних приміських маршрутах у зв'язку із скрутним матеріальним становищем автопідприємства № 11849.

Травень – Новоград-Волинський увійшов до Ліги історичних міст України.

7 травня – Серед заходів, присвячених 50-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні – відкриття пам'ятника на братській могилі радянських військовополонених на вул. Дзержинського (нині – Лесі Українки), спорудженого взамін застарілого бетонного пам'ятника «Скорботний воїн», встановленого на могилі у 1949 році.

17 травня – Підписано угоду про співпрацю між містами Новоградом-Волинським та Ломжею (Польща). Підписали – голова

міської Ради народних депутатів Загрий Володимир Іванович та президент міста Ломжа магістр Ян Турковський.

7 червня – Введена в дію нова електролінія довжиною 2 км 300 м з підключенням до неї 17 підстанцій для забезпечення надійного енергопостачання центру міста.

3-5 серпня – Міжнародне свято літератури і мистецтва «Лесині джерела». Вперше вітання учасникам та гостям свята надіслав Президент України Л.Д.Кучма. Вперше у режисурі свята взяв участь народний артист України Б.Г.Шарварко, який разом з режисером народного театру Палацу культури ім. Лесі Українки П.І.Сураєм поставили виставу «Лісова пісня» на острівку серед річки Случ, неподалік від літературно-меморіального музею Лесі Українки. У святковому концерті взяли участь народні артисти України Дмитро Гнатюк і Раїса Кириченко.

4 серпня – Під час урочистої ходи в рамках Міжнародного свята літератури і мистецтва «Лесині джерела» вперше піднято прапор міста і презентовані корогва і герб Новограда-Волинського, створені за ескізом архітектора Миколи Босенка.

13-15 вересня – За ініціативи місцевого осередку Товариства дослідників Волині (голова – вчитель гімназії ім. Лесі Українки Вітренко Валентин Володимирович) пройшла Всеукраїнська науково-краєзнавча конференція «Звягель древній і вічно молодий», присвячена 200-річчю створення Волинської губернії.

13 вересня – На пам'ятному будинку, в якому в 20-х роках була розташована трудова школа (вул. Пушкіна, 42), що у ній навчався Ернест Карлович Кончак (1903-79) – радянський німецький письменник, відкрито меморіальну дошку на його честь.

15 грудня – Відзначено 25-річчя від дня заснування велотурклубу «Романтик». Відбулися проводи засновника клубу Овсія Михайловича Лихолата (1935-2007) до Америки.

= 1996 рік =

10 лютого – Центр соціальних служб для молоді відкрив клуб «Коло спілкування» для молодих інвалідів.

28 лютого – На будинку музичної школи відкрита меморіальна дошка Михайлу Косачу (Обачному) (1869-1903) – письменнику, фольклористу та вченому-фізику, старшому братові Лесі Українки.

13-14 березня – Делегація міста відвідала волость Суомуссалмі (Фінляндія), підписано договір намірів про співробітництво між Новоградом-Волинським (Володимир Загривий) і волостью Суомуссалмі (Пентті Сеппенен).

19 березня – Створено міське відділення Державного казначейства України.

27 березня – Відбулася зустріч учасників інтернаціонального пробігу (Німеччина – Польща – Україна – Славутич – Берлін) під гаслом «На чистому транспорті чистими країнами».

8 травня – У мікрорайоні «Зелені» відбулося урочисте відкриття алеї ветеранів Великої Вітчизняної війни ім. Героя Радянського Союзу (1940) Ліпаткіна Федора Акимовича (1918-1952), який проходив військову службу у Новограді-Волинському. Серед присутніх – дочка Героя Ніна Федорівна Валясенко та дружина Олександра Микитівна Ліпаткіна.

3 липня – Відкритий фірмовий магазин акціонерного товариства «Виробничо-комерційна фірма «Леся».

4 липня – Місто з дружнім візитом відвідав перший секретар з питань культури посольства Китайської Народної Республіки в Україні Лі Іньюзе з дружиною.

5 вересня – Місто відвідав власний кореспондент впливової люксембурзької газети «Люксембург Ворт» (понад 85 тисяч читачів)

Горст Гету-Шмітт. Після його поїздки у газеті вийшла серія репортажів під назвою «Українська рапсодія», «Україна і люксембурзькі долі». Під час Великої Вітчизняної війни в Новограді-Волинському у лавах фашистських військ несли військову службу громадяни Люксембургу.

26 жовтня – Відкритий пам'ятник (автор – Й.С.Табачник) на братській могилі жертв єврейського народу за Будинком офіцерів, де під час окупації міста фашистами було розстріляно понад 800 жінок та дітей. Пам'ятник встановлений на заміну такого, що був зроблений з нетривких матеріалів.

30 листопада – Запалено газовий факел на 6-му газорозподільчому пункті на вул. Чайковського.

25 листопада – На базі міськрайТМО відбувся обласний семінар «Досвід і проблеми організації роботи акушерсько-терапевтично-педіатричного комплексу в районі».

19 грудня – У місті почала діяти мережа стільникового телефонного зв'язку .

= 1997 рік =

9 січня – Місто з робочим візитом відвідав Міністр Оборони України генерал-полковник О.І. Кузьмук (у 60-х роках він проживав у місті і навчався в СШ № 7).

20 січня – З робочими візитами у місті перебували Міністр МВС України генерал-полковник Ю.Ф. Кравченко та голова Служби безпеки України генерал-полковник В.І. Радченко.

24 березня – У місті організовано і проведено Всеукраїнський фестиваль єврейського мистецтва «Березнева Менора».

1-3 серпня – Міжнародне свято літератури і мистецтва «Лесині джерела» відбувалося разом із відзначенням 740-річчя від першої літописної згадки про Звягель:

1 серпня – у літературно-меморіальному музеї Лесі Українки відбулося стажування директорів та завідувачів літературно-меморіальних музеїв України,

- місто і музей вперше відвідала Наталя Драгоманова-Бартаї – онука Михайла Драгоманова, мешканка Будапешту (Угорщина),

- відбулося урочисте запалення вогню Пам'яті на Городищі. Кращі спортсмени міста несли вогонь вулицями міста до фортеці, символізуючи зв'язок часів в історії старовинного Звягеля та сучасного Новограда-Волинського,

- вдруге на острівку серед річки Случ відбулася вистава за драмою-феєрією Л. Українки «Лісова пісня» у постановці народного театру (режисери – заслужений працівник культури України Петро Сурай та народний артист України Борис Шарварко, художник-постановник – заслужений працівник культури України Борис Меленевський),

2 серпня – традиційно вулицями міста до площі Лесі Українки пройшла святкова хода, яка складалася з гостей свята – аматорських колективів міста, Житомирщини, України та зарубіжжя, в парку культури і відпочинку працювало «Містечко майстрів», на численних майданчиках відбулися виступи творчих колективів,

- конкурс автентичного солоспіву Житомирського Полісся «Пісню доля вишила»,

- театралізоване дійство «Звягель древній і вічно молодий», присвячене 740-річчю Новограда-Волинського, на площі Лесі Українки,

- вперше у місті демонструвалися знахідки археологічної експедиції, яка на поч. 90-років працювала на розкопках городища, у тому числі – унікальні ювелірні вироби стародавніх часів,

3 серпня – для жителів міста відбулися концерт майстрів мистецтв України, товариська зустріч з футболу «Динамо» Київ (ветерани) –

«Лідер» м. Новоград-Волинський, слайд-шоу під відкритим небом «Спогади старої фортеці», що було організовано і проведено членами фотоклубу «Возвггель» Палацу культури ім. Лесі Українки (керівник Валерій Гольшейдер).

17 вересня – Відкрито нове приміщення Новоград-Волинського відділення Державного Ощадбанку України на вул. Шевченка, 6 (керуюча Г.І.Черкес).

13 жовтня – У місті проходила обласна нарада-семінар голів районних державних адміністрацій і міських рад.

22 жовтня – До міста завітала делегація волості Суомуссалмі (Фінляндія) на чолі з мером Тімо Сяккінеом з метою зміцнення дружніх зв'язків.

Листопад – Вийшла друком книга «Юні месники Лесиноного краю» (автор Ж. І. Василенко – почесний пошуковець України, почесний громадянин міста Новограда-Волинського, кавалер ордена «Звггель»).

1997 рік – У місті нараховувалося 344 вулиць, провулків та площ.

= 1998 рік =

Січень – Започатковано обласну спартакіаду працівників державних установ.

– У міськрайТМО відкрито відділення реанімації та інтенсивної терапії новонароджених.

Лютий – Відкрито магазин «Колодянський бекон» на вул. Леніна (нині – Шевченка)

12 лютого – Започатковано змагання з волейболу на перехідний кубок пам'яті земляків, які загинули під час афганських подій.

Березень – Створені ТОВ «Новофарм-Біосинтез» з виробництва інфузійних розчинів для внутрівального використання та ТОВ «Олмі-Трейдінг» з переробки насіння соняшника на олію.

Березень – Під час перебування офіційної делегації Новограда-Волинського у Фінляндії, у м. Суолмуссалмі встановлено пам'ятний знак загиблим під час Зимової війни (1939-1940) воїнам 44-ої стрілецької дивізії, сформованої в основному з новоград-волинців. Кам'яний християнський хрест та меморіальна дошка виготовлені у Новограді-Волинському.

30 квітня – Будинок дитини з добродійною місією відвідала дружина Президента України Людмила Кучма.

Травень – 61 школяр міста закінчив школу із золотою та срібною медалями.

1 травня – Відкрита меморіальна дошка на будинку, де жив поет Ю.І. Ковальський (1938-1997), автор гімну Новограда-Волинського. Вперше у видавництві «Звягель-інформ» вийшла друком посмертна книжка поезій Юрія Ковальського «Зимові квіти».

23 червня – До міста завітали працівники Варшавського телебачення на чолі із сенатором доктором Тадеушем Самборським – директором правління кабінету Польського телебачення.

31 липня - 1-2 серпня – У програмі Міжнародного свята літератури і мистецтва «Лесині джерела» відбулись:

31 липня – літературно-мистецький концерт за участю зірок української естради, майстрів мистецтв та художніх колективів України,

- вистава народного театру Палацу культури ім. Лесі Українки за твором Ліни Костенко «Маруся Чурай» на фортеці,

1 серпня – науково-літературне засідання «Вона навіки в пам'яті народній» в літературно-меморіальному музеї Лесі Українки, традиційні заходи,

2 серпня – концерти лауреатів та дипломантів міського конкурсу виконавців естрадної та авторської пісні «Сонячне коло», народного камерного тріо «Аніма» Палацу культури ім. Лесі Українки, слайд-шоу «Місто мого життя» на центральній площі.

6 серпня – У місті з робочим візитом перебував Прем'єр-Міністр України Валерій Пустовойтенко.

8 вересня – Відкрито елітний клуб більярдистів (федерація більярдного спорту).

16-17 жовтня – Відбулася Міжнародна науково-краєзнавча конференція «Національні меншини Правобережної України: історія і сучасність», яку організував місцевий осередок Товариства дослідників Волині (керівник – вчитель гімназії ім. Лесі Українки В.В.Вітренко).

9 листопада – Урочисто відкрита загальноосвітня школа № 10 на 642 учні.

1998 рік – Подано природний газ у житловий масив «Смолка», на вул. Дружби, Переяславську, Чехова, Космічну, Декабристів та інші.

– Народилося 546 дітей, померло 668 осіб, кількість пенсіонерів зросла на 1100 осіб і становила на кінець року 3 300 осіб.

= 1999 рік =

2 січня – Вперше в історії України в Києві пройшла Всеукраїнська нарада головних лікарів центральних, районних та обласних лікарень з питань поліпшення медичної допомоги мешканцям сіл

(за ініціативи і участю заступника міністра охорони здоров'я України, заслуженого лікаря України В.Л. Весельського).

3 січня – Традиційно відбулися урочистості з нагоди 55-ої річниці від дня визволення міста від фашистів.

27 січня – Розпорядженням міського голови В.І. Загрівого засновано стипендії міського голови учням шкіл міста, які відзначилися в навчанні і суспільно-корисній роботі.

23 лютого – Розпочав свою діяльність клуб ветеранів «Зустріч».

26 квітня – Відбулося урочисте відкриття пам'ятного знаку жертвам Чорнобильської катастрофи, встановленого на розі вулиць Леніна (Шевченка) та Володарського..

Травень – На базі заводу продтоварів розпочало роботу спільне українсько-англійське підприємство «Меридіан-27» з випуску мінеральної води «Джерельна».

8-9 травня – У Києві пройшов звітний концерт майстрів мистецтв і творчих колективів Житомирщини. Новоград-Волинський представляли народне тріо «Віра» і дитячий фольклорний колектив (керівник – заслужений працівник культури України Віра Матвійчук).

30, 31 липня - 1 серпня – У програмі Міжнародного свята літератури і мистецтва «Лесині джерела»:

30 липня – наукова конференція «Олена Пчілка – національно свідомо українка», присвячена 150-річчю від дня народження О.П.Драгоманової-Косач,

- «Але дива не сталося...» – драматичний етюд за поемою Л. Українки «Одержима» у постановці народного театру Палацу культури ім. Лесі Українки,

31 липня – урочисте відкриття приміщення музею родини Косачів та меморіальної дошки (автори А. Черниченко та С. Коркушко) на її

честь. Музей споруджений на місці будинку Завадських, в якому родина проживала у 1873-1879 роках. У відкритті брали участь племінниця Лесі Українки Наталя Бартаї з Угорщини, міністр закордонних справ України Б.І.Тарасюк, міністр культури і мистецтв України Д.І. Остапенко. Директором музею призначено Овчарук Мечиславу Олегівну,

1 серпня – дитяче Свято на воді на міському пляжі,
- концерт Національного оркестру народних інструментів та оперних співаків України на фортеці.

Жовтень – Подано природний газ в мікрорайон Лубчиця.

28 жовтня – З робочою поїздкою в місті перебував Президент України Л.Д. Кучма. Виданий наказ про присвоєння найменування «Новоград-Волинської» 30-й гвардійській танковій дивізії, яка з 1946 року дислокується в місті.

29 грудня – Відбулася спартакіада державних службовців.

1999 рік – Розформовано військові частини, які дислокувалися у мікрорайоні «Морське».

= 2000 рік =

6 січня – За ініціативи та активної участі заслуженого працівника культури України В.Ю. Матвійчук у Палаці культури ім. Лесі Українки започатковано різдвяну програму (режисер-постановник – І.І.Панасюк).

24 квітня – Відбулося свято єврейської культури, присвячене творчості Шолом- Алейхема.

1 травня – Місцева телерадіокомпанія «Мальта» вперше провела програму «Карооке» для жителів міста.

8 травня – Відбулася загальноміська лінійка Слави за участю учнів шкіл, студентів та воїнів місцевого гарнізону, присвячена 55-ій річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

– Радіотаксі 0-64 прийняло перший виклик.

3 червня – Міський голова В.І. Загривий зустрівся з учнями – призерами IV етапу Всеукраїнської Олімпіади.

6 червня – За підсумками Всеукраїнського огляду на кращу первинну журналістську організацію перше місце присуджено редакції газети «Лесин край» (у 1994 та 1997 роках – друге місце).

20 червня – Місто зустрічало учасників автопробігу «Наше – краще» (відбулася прес-конференція з журналістами столичних газет).

Червень – Відкрито Новоград-Волинську філію акціонерного поштово-пенсійного відділення банку «Аваль».

28-30 липня – Міжнародне свято літератури і мистецтва «Лесині джерела»:

28 липня – літературно-музична вітальня «Сім струн я торкаю струна по струні» у літературно-меморіальному музеї Лесі Українки у літературно-меморіальному музеї Лесі Українки,
- концерт майстрів мистецтв України в Палаці культури ім. Лесі Українки,

29 липня – конкурс автентичного солоспіву Житомирського Полісся «Пісню доля вишила»,
- презентація збірки творів місцевих поетів і композиторів «Сім струн», яка побачила світ завдяки сприянню голови Адміністрації Президента України В. М. Литвина, (упорядник заслужений працівник культури України композитор І. Ф. Мамайчук), та першого випуску літературного альманаху «Зерниця», що вийшов за сприяння заслуженого працівника культури України М.І. Мартинюка,

- під час офіційних вітань гостей свята народному артисту Б.Г.Шарварку вручено орден «Звягель», звання «Почесний громадянин Новограда-Волинського» присвоєно народному депутату України Ю.П. Спіженку. Серед почесних гостей свята – президент Ломжинського відділення «Спільнота польська» Ян Стипула.

30 липня – На фортеці знов відбувся концерт державного естрадно-симфонічного оркестру та солістів Національної опери України.

31 липня – Фотохудожник, керівник народного кінофотоклубу «Возвягель» та дитячої фотостудії «Блік» В.О. Гольшейдер подарував музею родини Косачів 38 фотографій кінця XIX – початку XX ст.

Серпень – На хлібо заводі введено в експлуатацію лінію з випікання формового хліба.

17 вересня – Створено ансамбль камерної музики «Classik» (керівник – викладач музичної школи Лариса Хмелевська).

23 вересня – Газета «Лесин край» разом із читачами відзначила своє 70-річчя. У Палаці культури ім. Лесі Українки відбулися урочистості з приводу ювілею газети.

30 вересня – Вперше до Новограда-Волинського з'їхалося понад 180 високих посадовців – членів Житомирського земляцтва «Бджілка».

19 жовтня – Вперше у місті проведено змагання з туризму серед студентів вищих навчальних закладів різного рівня акредитації.

20-21 жовтня – Під час командно-штабних навчань 282-го полку 30-ої танкової дивізії до міста прибули Президент України Л.Д. Кучма, голова Верховної Ради України І.С. Плющ, глава Адміністрації Президента України В.М. Литвин, Міністр оборони України О.І. Кузьмук.

19 листопада – Через місто почав курсувати фірмовий потяг Коростень – Хмельницький.

30 листопада – Вперше створено колегіальний орган – дитячий парламент, який об'єднав учнівську та студентську молодь міста.

Грудень – ТОВ «Верес-98» відкрило цех мінеральної води.

23 грудня – Відновив роботу жіночий інтелектуальний клуб «Леся» (голова клубу Л.Д. Наумець).

= 2001 рік =

Березень – Традиційно відбувся фестиваль театральних колективів учбових закладів міста.

20 березня – Організований перший Всеукраїнський дитячий турнір з футболу на приз триразового чемпіона СРСР у складі «Динамо» (Київ) С. Круліковського – уродженця Новограда-Волинського.

– Відкрито критий ринок «Авангард» навпроти стадіону «Авангард» на вулиці Куйбишева (нині – Івана Мамайчука).

24 травня – Відкрито «Торговий дім» у приміщенні колишнього універмагу «Супутник».

1 липня – На фортеці проведено загальноміське Свято пива. Організатор свята – ВАТ «Пивзавод» (голова правління – Мозгова Валентина Владиславівна), режисер – методист-організатор Палацу культури ім. Лесі Українки Наталя Ковалєтова.

3-5 серпня – Міжнародне свято літератури і мистецтва «Лесині джерела» – останнє для народного артиста України Б.Г.Шарварко та заслуженого працівника культури України, художника-оформлювача Палацу культури ім. Лесі Українки Б.О.Меленевського. Під час свята проводилися телезйомки

передачі І Національного каналу «Не все так погано у нашому домі» з відомою телеведучою Людмилою Лисенко.

3 серпня – На острівку серед річки Случ відбулася вистава за драмою-феєрією Лесі Українки «Лісова пісня» у виконанні трупі Херсонського театру музичної драми і комедії.

– Відкрито меморіальну дошку на честь відомого єврейського письменника Мордехая-Зеєва Феєрберга, встановлену на пам'ятному будинку – колишній Чорнобильській синагозі, в якій він навчався (нині – адміністративне приміщення ВАТ «Хлібозавод», вул. Радянська, 10).

16 серпня – Сесія міської ради ухвалила рішення про перейменування вул. Леніна на вул. Т. Шевченка.

24 серпня – З нагоди 10-ої річниці незалежності України відкрито пам'ятник Т. Г. Шевченку (автори О. Коркушко та А. Черниченко) на упорядкованій площі біля автовокзалу.

2001 рік – Вийшли друком: путівник по літературно-меморіальному музею Лесі Українки, автор – заслужений працівник культури України Віра Омелянівна Римська (у 2005 році перевиданий за сприяння В.М.Литвина), книжка поезій відомого місцевого поета Сергія Руденка «Душа».

= 2002 рік =

Лютий – Уродженець Новограда-Волинського Олександр Іванишин представляв Україну на ХІХ зимових Олімпійських іграх у Солт-Лейк-Сіті (США) у змаганнях з бобслею.

Квітень – Вийшла друком збірка творів «Барви Ордана» Ніни Тально-Петрук, члена Спілки письменників України.

– Звання «народний» присвоєно колективу камерного хору викладачів дитячої музичної школи (художній керівник – викладач

школи Валентин Плисак), дитячому фольклорному колективу Палацу культури ім. Лесі Українки (керівник – завідувачка відділу культури, заслужений працівник культури України Віра Матвійчук). У місті 13 аматорських колективів мають звання «народний».

16 травня – Диплом «Краща торгова марка України» та золоту медаль одержав переможець Всеукраїнського дегустаційного конкурсу ВАТ «Новоград-Волинський пивзавод» за напівтемне пиво «Пернач».

17 травня – Маршрутом Новоград-Волинський – Житомир почав курсувати мікроавтобус «Мерседес-310».

18 травня – У школі-інтернаті за участю народного депутата України В.В. Савицького відбулась благодійна акція до Міжнародного дня захисту дітей.

22 червня – За ініціативи міської влади вперше проведено загальноміське Свято випускника.

2-4 серпня – Міжнародне свято літератури і мистецтва «Лесині джерела» відбулося за скороченою програмою в зв'язку з оголошенням всеукраїнської жалоби за загиблими шахтарями Донбасу.

2 серпня – У музеї родини Косачів відбулася моно-вистава за драматичною поемою Лесі Українки «Одержима» у виконанні Галини Стефанової.

Серпень – Відкрито нове приміщення МРЕВ (міжрайонне реєстраційне відділення) у мікрорайоні «Морське».

20 жовтня – Проведено свято мікрорайону «Болгарбуд» – «Моя маленька батьківщина» (режисер і ведуча Олена Завгородня).

12 грудня – Урочисто введено в експлуатацію газову мережу на вул. Янки Купали та 50-років Жовтня.

17 грудня – Запущено нову реконструйовану аераційну систему на очисних спорудах міста.

2002 рік – відкрито школу правових знань «Сучасник» при бібліотеці-філії № 5 для юнацтва та жіночий клуб «Берегиня» при бібліотеці-філії № 1.

= 2003 рік =

9 лютого – Відбувся благодійний вечір під назвою «Мої пісні – мої дороги» пам'яті заслуженого працівника культури України, композитора, засновника і керівника народного чоловічого вокального ансамблю «Хміль», автора музики гімну Новограда-Волинського І.Ф. Мамайчука (1942-2002).

25 лютого – Міська влада вітала із 100-річним ювілеєм мешканця міста Т.Й. Татуня.

Квітень – Хлібозавод почав випуск продукції, збагаченої йодованим білком.

19 квітня – Артилерійський полк, який пройшов з боями всю Велику Вітчизняну війну і з жовтня 1946 року дислокується в Новограді-Волинському у складі 30-ої Новоград-Волинської Рівненської Гвардійської Червонопрапорної ордена Суворова дивізії, відзначив своє 60-річчя.

22 квітня – З конвеєра цеху мінеральної води ТОВ «Верес-98» зійшла мільйонна пляшка води.

6 травня – У Городниці відбулися урочистості з нагоди 100-річчя закладення Храму Городницького монастиря.

8 травня – За ініціативи почесного пошуковця України Василенко Жанни Іларіонівни у Сквері Слави урочисто відкритий пам'ятний знак на вшанування пам'яті юних героїв – підлітків та юнаків, які

були партизанами і підпільниками під час Великої Вітчизняної війни та загинули смертю героїв.

Серпень – Новоград-Волинський визнано переможцем Всеукраїнського конкурсу «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку в 2003 році».

1-3 серпня – Міжнародне свято літератури і мистецтва «Лесині джерела» (після 10-річної перерви до режисури повернувся автор ідеї свята, заслужений працівник культури України Микола Мартинюк). У програмі свята відбулися:

1 серпня – презентація книги «На сповідь до Лесі» за книгою відгуків музею (автор тексту і упорядник – заслужений працівник культури України, кавалер ордена Княгині Ольги III ступеня В.О. Римська),

2 серпня – виставка продукції промислових підприємств міста, - вперше у рамках свята працювало «Дитяче містечко» – виставка робіт вихованців установ освіти та дитячий концерт «Веселковий зорепад» (організатор – директор Палацу шкільної молоді З.О.Шлендер),

3 серпня – концерт кращих міських виконавців естрадної пісні «У колі друзів», програма «Ккраоке»..

12 серпня – У місті побувала онука рідної сестри Лесі Українки Ізидори Борисової – гостя з Америки Ольга Петрова-Лютон.

1 вересня – У дитячому садку № 16 відкрито спелеокамеру для лікування органів дихання у дітей.

– Машинобудівний технікум перейменовано на промислово-економічний.

– Міст через річку Случ було перекрито для реконструкції, яка тривала понад 3 місяці.

12 вересня – У Палаці культури ім. Лесі Українки відбулися урочистості з нагоди 100-річчя міської лікарні.

Відкрито музей лікарні (засновник – лікар Е. О. Соломін, кавалер ордена «Звягель», відомий міський краєзнавець та колекціонер).

На будинку першої земської лікарні, в якому нині розташовано дитяче інфекційне відділення міськрайТМО, відкрито меморіальну дошку на честь її першого головного лікаря О.Ф. Проценка (1868-1935).

10 жовтня – За ініціативи міської організації жінок започатковано і вперше проведено міське свято «Моє квітуче місто».

31 жовтня – У місті вчетверте побувала племінниця Лесі Українки Наталя Драгоманова-Бартаї.

1 листопада – Після капітального ремонту запрацювала лазня на вул. Воровського.

– Урочисто відкрито бейсбольний клуб на базі Новоград-Волинського економіко-гуманітарного коледжу за участю голови Верховної Ради України В.М. Литвина, народного депутата В.В. Савицького, посла США в Україні Джона Гербста.

6 листопада – У Палаці культури ім. Лесі Українки з великим успіхом пройшов творчий звіт 12 аматорських колективів міста.

25 листопада – У місті на запрошення міського голови і міського громадського об'єднання «Співробітництво для прогресу» побував Генеральний консул Республіки Польща в Україні пан Войцех Галонзка.

2003 рік – Вийшла друком книжка «Молодість, обпалена війною», яка містить у себе оповіді про жінок – жительок Новограда-Волинського, які брали участь у бойових діях, підпільному русі та партизанських загонах у період Великої Вітчизняної війни. Автор – почесний пошуковець України Василенко Жанна Іларіонівна.

= 2004 рік =

3 січня – Традиційно в урочистій атмосфері громадськість міста привітала ветеранів Великої Вітчизняної війни з нагоди 60-ї річниці визволення міста від фашистських загарбників.

17 січня – Запалено газовий факел у районі вулиці Дружби.

4 лютого – Відкритий Палац спорту в районі Морське, директором призначений М.В.Кащук.

10 лютого – Відбулася хресна хода містом з чудотворною іконою «Троєручниця».

12 лютого – У творчому звіті художніх колективів Житомирщини, який відбувався у Національному Палаці «Україна» (м. Київ) взяв участь зразковий дитячий хореографічний ансамбль «Грація» (керівник Ю. Ф. Розбицький, кавалер ордена «Звягель»).

– За ініціативи міської влади вперше відбулась церемонія вручення нагород за підсумками соціально-економічного розвитку міста за 2003 рік. Відновлена міська Дошка Пошани, яка розміщена праворуч від центрального входу до парку культури і відпочинку.

19 лютого – У Палаці культури ім. Лесі Українки пройшов звіт міського голови М.П. Боровця перед громадськістю міста.

24 лютого – Запалено газовий факел на котельні на вул. Рокоссовського, у мікрорайоні Зелені.

25 березня – Місто відвідала делегація Брестської області республіки Білорусь для налагодження економічних і культурних зв'язків.

1 травня – Вперше проведено благодійно-оздоровчу акцію «Пробіг заради життя - 2004», організовану міською жіночою організацією

(голова – Сахненко Тамара Романівна, заслужений працівник охорони здоров'я України, кавалер ордену Княгині Ольги III ступеня) та центром соціальних служб для молоді (директор Л.В.Шутова).

6 травня – У день Св. Георгія (Юрія)започатковано свято мікрорайону Дружба.

14 травня – У рамках міжнародного проекту «Змінимо життя своє та оточуючих» урочисто відкрито дитячий майданчик, Серед присутніх – гість з Великобританії, партнер бізнес-проекту «Граундворк Бридженд» Каретт Кідді.

15 червня – На IX Міжнародній спеціалізованій виставці «Хліб – 2004. Кондитерські вироби» Новоград-Волинський хлібозавод отримав золоту медаль за торт «Лакомка» та три срібних і дві бронзові за інші кондитерські вироби (голова правління – заслужений працівник промисловості України С.Ф. Портянко).

19 червня – Відбулося перше засідання новоствореного об'єднання творчої інтелігенції міста, ініціатором і спонсором якого виступив заслужений працівник культури України, почесний громадянин Новограда-Волинського М.І. Мартинюк. Координатор творчого об'єднання – поетеса Валентина Ксендзук.

6 липня – 49 школярів міста на чолі із міським головою М.П. Боровцем побували у Києві у Верховній раді України на запрошення голови Верховної Ради В.М.Литвина.

– У ТОВ «Верес-98» (директор – М.Г. Лук'янчук) запущено у виробництво нову лінію розливу мінеральної води на 500 пляшок на місяць. Цех мінеральної води випускає 25 найменувань мінеральної води.

21 вересня – Відкрито бювет питної води у Сквері Слави.

11 жовтня – У Палаці культури ім. Лесі Українки підведені підсумки конкурсу «Моє квітуче місто», організованого міською жіночою організацією. Відбулося вручення нагород підприємствам, організаціям та окремим громадянам міста – переможцям конкурсу.

14 жовтня – Відбулося освячення нового міського кладовища поблизу мікрорайону Дружба.

15 жовтня – Матеріально-технічна база міськрайТМО поповнилася сучасним цифровим ультразвуковим діагностичним апаратом.

= 2005 рік =

10 лютого – Військовослужбовцям міського гарнізону урочисто вручені ключі від квартир у житловому будинку на вул. Кірова (нині – Житомирська).

15 лютого – Вдруге організовано відкритий рейтинг популярності «Гордість міста» з нагородженням переможців за підсумками виконання програми економічного та соціального розвитку міста за 2004 рік.

14 – 15 травня – У Києві на Всеукраїнському фестивалі сімейної творчості «Родинні скарби України» новоград-волинське подружжя Світлана і Артур Дірко посіли перше місце у номінації «В ритмі танцю».

7 червня – Підписано угоду про запровадження в місті програми розвитку ООН.

1 вересня – Учні початкової школи перейшли на навчання за 12-річною програмою.

4 вересня – З пізнавальною метою місто відвідала делегація асоціації «Рона Альпи – Україні» із Франції.

12-16 вересня – У Женеві відбувся 9-ий Міжнародний форум «За високу якість бізнесу», на якому Золоту медаль «За високу якість у діловій практиці» вручено приватному підприємцю міста Газарову Андрію Олексійовичу.

1 жовтня – ТОВ «Верес-98» (директор М.Г.Лук'янчук) відкрило перший у місті супермаркет «Наш край» на вул. Пушкіна.

26 жовтня – Об'єднання співвласників багатопверхових будинків «Колорит» започаткувало Свято двору.

19 листопада – Урочисто відкриті сучасні спортивні майданчики із штучним покриттям у дворі на вул. К. Маркса (нині – Соборності), 13 та вул. Ушакова біля Палацу спорту.

= 2006 рік =

Січень – В аптеці № 217 (завідувачка Т.Р. Сахненко) створено інформаційну службу за телефоном 000.

9 січня – Загально-освітня школа № 4 реорганізована у спеціалізовану школу з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів – «школу сприяння здоров'ю».

10 січня – Урочисто відкритий гуртожиток для військовослужбовців, які проходять службу за контрактом .

15 лютого – Медичний коледж (директор – О.В. Солодовник) відзначав своє 15-річчя.

19-25 лютого – Традиційно відбулися загальноміські заходи до Дня захисника Вітчизни.

25 лютого – Відбулися загальноміські заходи з нагоди 135-ої річниці від дня народження Лесі Українки.

Березень – На Міжнародній виставці «Меблі-2006» у Києві, в якій брали участь 137 фірм і підприємств з усієї Європи, головний приз отримало ПП «Меблева фабрика «Мірт» (генеральний директор О.М. Ющенко).

– При управлінні освіти і науки міської ради відкрито інформаційно-методичний центр із сучасною матеріально-технічною базою. Започатковано випуск бюлетеню «Педагогічний вісник».

12 березня – Визначено та нагороджено переможців у відкритому рейтингу популярності «Гордість міста-2005».

15 березня – У Будинку рад відбулася презентація проекту створення офіційної web-сторінки Новоград-Волинської міської ради за підтримки муніципальної програми врядування та сталого розвитку ПРООН.

10 квітня – Жіноча організація міста висадила 100 кущів бузку на території міськрайТМО. Випускники ЗОШ № 3 висадили біля школи березовий гай (понад 250 саджанців).

28-30 квітня – У дитячо-юнацькому клубі фізичної підготовки (ДЮКФП) відбулися змагання з греко-римської боротьби на кубок колишнього тренера Георгія Пукаса.

25 квітня – У день 20-х роковин Чорнобильської трагедії вихованці Палацу шкільної молоді (директор З.О. Шлендер) провели лінійку-реквієм біля пам'ятного знаку жертвам Чорнобильської катастрофи і висадили 20 беріз біля економіко-промислового технікуму.

Травень – Розпочато забудова мікрорайону «Морське» житловими будинками. Прорізані 3 нові вулиці, які названо: вул. Відродження, вул. Морська та вул. Корольова та 3 провулки: Студентський, Авіаторів та Ракетників.

6 травня – За ініціативи Ж.І.Василенко та фінансової підтримки приватного підприємця Р.А.Ємбергенова у місті розпочалася акція – заплановано відкрити інформаційно-меморіальні дошки на усіх вулицях, які носять імена міських підпільників, що віддали життя за визволення міста від фашистських окупантів. Розпочата акція урочистим відкриттям дошки на честь керівника Ржатківської підпільної організації Василя Семеновича Левченка на однойменній вулиці.

26 травня – Урочисто відзначено 40 років з дня заснування ПТУ № 7. Наказом Міністерства освіти і науки від 24 травня 2006 року ПТУ-7 реорганізовано у державний навчальний заклад «Новоград-Волинський професійно-технічний ліцей» (директор М.Є. Паламарчук).

27 травня – Пройшла акція «Пробіг заради життя – 2006» під девізом «Здоровим бути модно. Разом проти СНІДу». Організатор – центр соціальних служб для молоді (директор Л.В.Шутова).

– Відкрита нова амбулаторія сімейного лікаря у мікрорайоні «Смолка».

Червень – У Гамбурзі (Німеччина) на чемпіонаті світу серед ветеранів з гирьового спорту учетверте чемпіоном світу став Олександр Дідовець.

1 червня – Фінансове управління міської ради відзначило 75-річчя від дня заснування.

10 червня – Титулом «Найсильніший шаховий композитор планети» Міжнародна федерація скахографії (MES) удостоїла Олександра Цапліна – мешканця Новограда-Волинського.

16 червня – Для обміну досвідом і налагодження ділових контактів до міста завітали мери міст східної частини України.

3 липня – На площі біля залізничного вокзалу відбулися урочисті проводи до Косова загону національного миротворчого контингенту, сформованого з військових Новоград-Волинського гарнізону.

4 серпня – Відкрито кафе «Новий Град» на вул. Шевченка.

4-6 серпня – 20-річний ювілей Міжнародного свята літератури і мистецтва «Лесині джерела». За ініціативи заслуженого працівника культури України Миколи Мартинюка вперше відбувся Всеукраїнський конкурс професійних та аматорських виконавців художнього слова ім.Лесі Українки. Відбулися традиційні заходи свята у літературно-меморіальному музеї Лесі Українки, музеї родини Косачів, Палаці культури ім. Лесі Українки та вулицях і площах міста.

7 серпня – На всеукраїнському телеканалі «Інтер» пройшов репортаж зі свята «Лесині джерела».

24 серпня – Вперше на відзначення Дня незалежності України організована та проведена квітова хода від Лесиної оселі до пам'ятника Лесі Українки.

1 вересня – За парти сіли 6819 учнів міста, з них 568 – першокласники.

2 вересня – Після капітального ремонту відкрито залізничний вокзал.

9 вересня – 30-а окрема механізована бригада відзначила своє 65-річчя.

15 вересня – Презентовано фабрику «Новотекс» (у цей проект інвестовано понад 4 млн. євро) – термообробка, прання, чистка, переробка готового одягу.

20 вересня – Почався рух першого приміського електропотягу за маршрутом Шепетівка – Коростень зі зупинкою у Новограді-Волинському.

22 вересня – У рамках всеукраїнського прес-туру, присвяченого проблемам розвитку туризму в Україні місто відвідали журналісти центральних ЗМІ та Житомира.

29 вересня – Відбувся концерт для ветеранів війни і праці з нагоди Дня партизанської слави.

30 вересня – За підсумками II Міжнародної спеціалізованої виставки «Україна зернова – 2006» дипломами і грамотами відзначено Новоград-Волинський хлібозавод (директор – С. Ф. Портянко). У номінації «Пекар року» відзначено Любов Микитівну Трофимчук.

Жовтень – Відбулося відкриття громадської приймальної в будинку Рад.

17 жовтня – Вперше у місті рішенням міської ради № 219 створена прийомна сім'я Олени та Валентина Кузубяків, які взяли на виховання малолітніх сестричок-близнюків з будинку дитини.

25 жовтня – Приватне підприємство «Вілма» (приватний підприємець В. Малярник) визнано кращим у місті за якість роботи і продукції провідних торгових марок України.

15 жовтня – У ЗОШ № 10 урочисто відкрито шкільний Євроклуб. Школа визнана однією з 14 переможців в Україні, що виграли грант Міжнародної організації PAUCL (польсько-американсько-українська співпраця).

13 листопада – 5 комп'ютерів, магнітофони, радіоприймачі та шкільні приладдя отримали члени збірної команди учнів (ЗОШ №№ 1, 2, 4, 7, 10), яка перемогла в регіональній обласній олімпіаді.

14-18 листопада – У Новограді-Волинському проведено тренінг для нових міст – партнерів, які розпочинають працювати з програмою розвитку ООН, за участю міжнародного менеджера програми ПРООН МПВСР Джейсінга Саха.

19 листопада – ТОВ «Новоград-Волинськтранссервіс» відкрила новий автобусний маршрут «вул. Дружби – м'ясокомбінат».

23 листопада – У місті відбувся національний форум міст-партнерів ПРООН МПВСР.

24 листопада – Відкрито нове приміщення центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (у приміщенні колишньої молочної кухні).

17 листопада – Вперше у місті проходив чемпіонат України з вільної боротьби, в якому взяли участь понад 700 спортсменів.

30 листопада – У Палаці культури ім. Лесі Українки пройшли урочистості з нагоди 60-річчя музичної школи.

1 грудня – Відбулася презентація програми відзначення 750-річчя першої літописної згадки про місто.

– На стадіоні «Авангард» урочисто введений в експлуатацію спортивний майданчик зі штучним покриттям.

9 грудня – Проведено установче засідання голів міських і районних галузевих профкомів, на якому створена міськрайонна координаційна рада профспілок.

16 грудня – У Новоград-Волинському міськрайТМО відкритий діагностичний центр та філія гемодіалізу Житомирської клінічної лікарні.

2006 рік – У місті народилося 597 дітей. Померло 812 осіб.

= 2007 рік =

1 січня – Традиційно у перший день нового року до пологового відділення лікарні з подарунками для новонароджених громадян міста і району завітали міський голова М.П. Боровець, перший заступник голови облдержадміністрації В.І. Загивий та представники районної влади.

5 січня – Міський голова М.П. Боровець у складі делегації Міністерства оборони України відвідав українських миротворців у Косово (загін сформований на базі 30-ої окремої механізованої бригади, що дислокується у Новограді-Волинському).

7 січня – Газета Верховної Ради України «Голос України» надрукувала повний текст розпорядження Кабінету Міністрів України «Про відзначення 750-річчя від першої літописної згадки про Новоград-Волинський».

12 січня – У літературно-меморіальному музеї Лесі Українки пройшов традиційний Святвечір, який організувала і провела завідувачка музею, заслужений працівник культури України В.О. Римська.

20 січня – Місто відвідали видатні земляки з Києва, Житомира та інших міст – члени Новоград-Волинського земляцтва.

14 лютого – Міська організація ветеранів відзначила своє 20-річчя.

25 лютого – З нагоди річниці від дня народження Лесі Українки відбулося творче засідання Плеяди паростків Лесиного краю під назвою «Якщо ти справжній син свого народу, будь завжди гідний імені його» у літературно-меморіальному музеї Лесі Українки.

28 лютого – Відкрито магазин «Новобуд» на вул. Шевченко, 50.

12 березня – Відбулася урочиста церемонія нагородження переможців в рамках рейтингу популярності «Гордість міста» за 2006 рік.

Червень – Видано історико-краєзнавчий нарис «Новоград-Волинський» – перша спроба написання історії міста. Автор – президент Житомирського науково-краєзнавчого Товариства дослідників Волині, кандидат географічних наук М.Ю.Костриця.

14 червня – IX сесія міської ради п'ятого скликання внесла зміни і доповнення до положення про звання «Почесний громадянин міста Новограда-Волинського».

28 червня – Створений футбольний клуб «Звягель-750».

29 червня – Відбулося загальноміське свято випускників шкіл.

3-6 липня – У місті відбулася Міжнародна науково-краєзнавча конференція «Звягель – Новоград-Волинський: від сивої давнини до сьогодення», присвячена 750-річчю першої літописної згадки про місто Звягель. Одним з організаторів конференції виступило Житомирське науково-краєзнавче Товариство дослідників Волині (президент – кандидат географічних наук М.Ю. Костриця). До конференції видана однойменна збірка науково-краєзнавчих матеріалів у 2-х томах.

12 липня – Відкритий спортивного майданчик на вулиці Шевченка, 13.

17 липня – Відбулося освячення та відкриття новозбудованого православного Храму Преображення Господнього на вул. Горького, 9. Благочинного приходів Української православної Церкви Московського патріархату, настоятеля Свято-Преображенської церкви Маркевича Степана Івановича (о. Стефанія) нагороджено орденом «Звягель».

6 серпня – У музеї родини Косачів пройшла всеукраїнська культурно-мистецька суспільно-політична акція «Рушник національної єдності», у якій взяли участь місцеві майстри художньої вишивки.

22 серпня – У місті з робочим візитом перебував Президент України В. А. Ющенко.

22-24 серпня – Відзначалися: 750-річчя міста, Міжнародне свято літератури і мистецтва «Лесині джерела» та День незалежності України:

22 серпня – на городищі літописного міста Возвггель відбулося театралізоване дійство “Відлуння віків” за участю артистів Житомирського обласного музично-драматичного театру ім. І.Кочерги та фольклорно-етнографічного ансамблю українського обряду «Родослав»;

23 серпня – вперше у місті відбувся журналістський фестиваль «Новоград-Волинський – очима журналістів», Свято книги «У пошуках мудрості», «Арт-майданчик»;

- відкрито музею льону в Палаці шкільної молоді за участю міського голови та радника-посланника Посольства Росії в Україні В. Лоскутова (засновник музею Л.А. Антошевська, краєзнавець),

24 серпня – квіткова хода жінок та дітей міста за ініціативи міської жіночої організації, виставка квітів,

- рекордсмен з гирьового спорту серед ветеранів О.М.Дідовець встановив рекорд, який зафіксований у Книзі рекордів Гінеса в Україні – 600 разів підняв бочку вагою 50 кг за 4 години 22 секунди. Рекорд встановлений на честь 750-річчя міста.

21 вересня – Відбулося відзначення 100-річчя заснування заводу сільгоспмашин.

2 жовтня – Відбулися урочисті проводи військовослужбовців 30-ої окремої механізованої бригади, які виконували миротворчу місію на Балканах.

3 жовтня – Вдруге місто відвідав експерт швейцарського бюро співробітництва Йорг Крістон з метою перевірки реалізації проектів Муніципальної програми у Новограді-Волинському (Швейцарія частково фінансує програми ПРООН).

11 листопада – У Палаці культури ім. Лесі Українки відбувся концерт з нагоди 25-річчя міського хору ветеранів.

20 листопада – Урочисто відзначені працівники культури міста за активну участь та великий організаторський внесок у святкування 750-річчя від першої літописної згадки про місто.

21 листопада – У місті побували представники міжнародних донорів Муніципальної програми врядування та сталого розвитку ПРООН за участю надзвичайного та повноважного Посла Королівства Норвегії в Україні Олава Берстада (Новоград-Волинський – єдине в Україні місто, яке отримало фінансову підтримку від Королівства Норвегії в розмірі 73 тис. грн.).

22 листопада – Рішенням міської ради народних депутатів вул. К. Маркса перейменовано на вул. Соборності, вул. Держинського з'єднано з вул. Лесі Українки, вул. Постишева – на вул. Лубчицьку, вул. Кірова з'єднано з вулицею Житомирське шосе і перейменовано на вул. Житомирську, вул. Володарського – у вул. Надслучанську.

23 листопада – Біля пам'ятного знаку на вшанування пам'яті жертв Голодоморів 1932-1933 років на міському кладовищі відбувся мітинг-реквієм.

24 листопада – Колегіум відвідала військова делегація із Королівства Канади, яка перебувала у військовому гарнізоні міста з метою обміну досвідом.

17 листопада – Відбулися урочистості з нагоди 25-річчя створення Новоград-Волинського сиркомбінату.

30 листопада - 2 грудня – На чемпіонаті світу з гирьового спорту між ветеранами у Сан-Дієго (США) Олександр Миколайович Дідовець посів перше місце.

15 грудня – 3 нагоди 20-ї річниці створення Новоград-Волинської спілки ветеранів афганської війни пройшли урочистості, покладання квітів і вінків на могили загиблих в Афганістані воїнів та до пам'ятного знаку на їх честь.

17 грудня – Місто приймало гостей із Російської Федерації на чолі з мером міста Муравленко Ямало-Ненецького автономного округу Тюменської області Василя Биховського. Під час перебування делегації підписана Угода про співпрацю між Новоградом-Волинським та містом Муравленко.

2007 рік – Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку Новограда-Волинського становив понад 2,2 млн. доларів США (у розрахунку на 1 мешканця міста це склало 39,1 доларів США).

– У місті відкрито: 33 магазини, 15 відділів торгівлі та 13 торговельних павільйонів, 15 закладів побуту, 9 закладів громадського харчування на 350 посадочних місць. Створено 1585 нових робочих місць.

– Народилося 615 дітей. Померло 739 осіб.

= 2008 рік =

На 1 січня 2008 року – Економіку міста формують 12 промислових підприємств, 370 юридичних осіб, 3800 приватних підприємств – фізичних осіб.

Січень – Завершена реконструкція стадіону «Авангард».

1 січня – У Палаці культури ім. Лесі Українки пройшов великий звітний концерт Михайла Артемюка, заслуженого працівника культури України, художнього керівника ансамблю пісні і танцю «Полісся».

2-10 січня – Тривала спартакіада освітян міста.

18 січня – У місті побував Генеральний консул республіки Польща у місті Луцьку Томаш Янік, який зустрівся з польськими громадами ім. Ю.Люблінського. А. Міцкевича та товариством польських родин католицьких «Святого Вікентія».

10 лютого – Організований та проведений творчий звіт кращих аматорських колективів, виконавців класичної музики та естрадної пісні у Палаці культури.

17 лютого – На обласному пісенно-поетичному фестивалі «А льон цвіте» народний вокальний чоловічий ансамбль «Хміль» (керівник – заслужений працівник культури України Микола Куркач) нагороджений дипломом за 1-е місце в номінації «Ансамблі».

23 лютого – На вул. Толубка здано в експлуатацію 72-квартирний будинок, зведений на кошти Міністерства оборони України.

25-28 лютого – Відбулися урочистості з нагоди дня народження Лесі Українки.

3 березня – У музеї Косачів пройшов вечір бандури «Срібні струни» за участю вихованців та працівників Палацу шкільної молоді.

14 березня – 5-а урочиста церемонія нагородження переможців щорічного міського конкурсу «Гордість міста» за 2007 рік.

26 березня – Презентовано та обговорено на громадських слуханнях проект Генерального плану розвитку міста Новограда-Волинського.

3-6 квітня – На 3-у щорічному міжобласному турнірі з футболу серед школярів 1995 року народження команда Новограда-Волинського посіла перше місце.

6 травня – Відбувся автопробіг місцями партизанської слави (працівники автошколи, міської ради, ветерани та молодь), який стартував від меморіального комплексу «Танк «Безпощадний», фінішував біля пам'ятного знаку «Партизанський дуб» неподалік від смт Городниця.

12 травня – Звання «Мати-героїня» одержали 6 жительок Новограда-Волинського.

15 травня – Легалізована міськрайонна організація «Футбольний клуб «Звягель – 750».

7 червня – 155 військовослужбовців 12-го інженерного полку складали присягу на вірність Батьківщині.

15 червня – У п'ятий раз у Палаці культури ім. Лесі Українки пройшов конкурс «Міні-лицар-2008».

18 червня – У музеї Косачів відбулася презентація книги вибраних творів Ю.Ковальського.

20 червня – У мікрорайоні «Зелені» на вул. Рокоссовського відкрито бювет питної води.

21 червня – Традиційно пройшло міське свято випускників. Закінчили школу 545 випускників, з них 41 відзначено золотими та срібними медалями.

2 липня – Голова Житомирської обласної державної адміністрації Юрій Забела вручив ключі від нового будинку багатодітній родині Чепурних, у якій виховується 10 дітей.

3 липня – Відбулися урочистості, присвячені 20-річчю створення відділення соціальної допомоги.

15 липня – У рамках міської акції «Здорова громада – спільна турбота» відкриті дитячі спортивні майданчики у дворах будинків №№ 3, 5 на вул. Пушкіна.

24 липня – Перейменовані три вулиці міста: вул. Свердлова – на вул. Академіка Лисіна, вул. Рози Люксембург на вул. Замкову, вул. Куйбишева – на вул. Івана Мамайчука.

31 липня-3 серпня – З нагоди 95-х роковин від дня смерті Лесі Українки делегація міста поклала квіти на могилу поетеси на Байковому кладовищі м. Києва.

22-24 серпня – Міжнародне свято літератури і мистецтва «Лесині джерела», у рамках якого відбулися традиційні заходи у літературно-меморіальному музеї Лесі Українки, урочиста хода, «Містечко майстрів», «Звягельські розваги» на фортеці, Всеукраїнські конкурси: виконавців художнього слова ім. Лесі Українки та автентичного солоспіву,

24 серпня – проведений квітковий карнавал та квіткова хода жінок і дітей міста та підведення підсумків щорічного конкурсу «Моє квітуче місто»,

- новий рекорд О.М.Дідовця зафіксував офіційний представник Книги рекордів Гінеса в Україні – за 1 годину рекордсмен підняв бочку вагою 50 кг 305 разів.

10 вересня – Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про підсумки Всеукраїнського конкурсу «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку» місто Новоград-Волинський вдруге віднесено до найкращих.

26 вересня – Відзначено 25-річчя дитячого садка № 16 «Веселка» (завідувачка – заслужений працівник освіти України, кавалер ордена «Звягель» В. О. Пашківська).

26 вересня - 6 жовтня – У Палаці культури ім. Лесі Українки працювала Всеукраїнська виставка фотоматеріалів «Ми звинувачуємо голодомор 1932-1933 років – геноцид українського народу» .

1 жовтня – Чисельність населення міста складала 56 049 осіб.

2 жовтня – У місті проходила 2-а Міжнародна археологічна конференція «Стародавній Коростень і слов'янські гради» та презентація книжки «Літописний Возвягель» за матеріалами археологічних розкопок стародавнього Звягельського Городища 1988-2007 років.

3 жовтня – Урочисто відкрита інформаційно-меморіальна дошка на честь відомого земляка, академіка Б.С. Лисіна на вулиці його імені.

– Пройшли урочистості з нагоди 60-річчя ЗОШ № 6 та 75-річчя ЗОШ № 7.

3-5 жовтня – На Міжнародному турнірі «SANKER CUP» у Мінську вихованці клубу карате «Січ» завоювали 9 золотих, 2 срібні та 2 бронзові нагороди (керівник клубу П.П.Корнійчук).

7 жовтня – Відбулася вистава «Прости і помилуй» у постановці Волинського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Т. Шевченка з нагоди 75-х роковин голодомору в Україні.

9-12 жовтня – На чемпіонаті світу і Європи з гирьового спорту у Архангельську 40 медалей і відзнак здобули Новоград-Волинські силачі – Олександр Дідовець, Костянтин Серяков, Валерій Постиженко і Олег Мороз.

12 жовтня – Пройшов День відкритих дверей у міській раді для молоді міста, зустріч з міським головою та працівниками різних служб.

26 жовтня – Відбулася зустріч колишніх комсомольців з активістами нинішньої міської організації ЛКСМУ України, присвячена 90-річчю ВЛКСМ.

2 листопада – На вул. Лесі Українки, 52 здано в експлуатацію 45-квартирний житловий будинок з 10 однокімнатними, 25 – двокімнатними і 10 – трикімнатними квартирами (переплановано колишній гуртожиток будівельно-монтажного управління № 9).

12 листопада – На черговому засіданні виконкому міської ради представлено проект міської програми «Обдаровані діти» на 2009-2013 роки.

15 листопада – Футбольна команда «Звягель-750» стала володарем обласного кубку «Поліська осінь». Президент клубу В.В. Гордійчук, тренер А.М. Лось.

18 листопада – Відбувся семінар музейних працівників області.

19 листопада – Відкрита модернізована котельня на вул. Пушкіна, 44.

21 листопада – Відбувся траурний мітинг біля відновленого пам'ятного знаку жертвам голодомору 1932-1933 років в Україні на міському кладовищі на вул. Чехова.

28 листопада – Організована та проведена зустріч молоді та інтелігенції міста з відомими українськими письменниками Андрієм Курковим, Андрієм Кокотюхою та Галиною Вдовиченко.

3 грудня – У Палаці культури чергове (започатковано 2002 року) шоу конкурсно-розважальної програми «Містер Ікс-2008»

(переможець – Дмитро Наумець, студент 2-го курсу промислово-економічного технікуму). Автор ідеї, режисер та ведуча Тетяна Музика.

18 грудня – На сесії міської ради прийнята програма «Обдаровані діти» на 2009-2013 роки.

24 грудня – Рішенням виконавчого комітету затверджено новий «Порядок організації та проведення масових заходів у місті Новоград-Волинський».

На 31 грудня 2008 року – Площа міста становить 26,67 км². Середня чисельність населення становить 56 тисяч осіб. За 2008 рік народився 591, помер 691 новоград-волинець.

– Економіку міста формують 376 юридичних осіб різних форм власності, у тому числі 12 промислових підприємств та понад 3,8 тис. фізичних осіб – приватних підприємців.

– Згідно з відомостями Єдиного Державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у місті значилось 4420 суб'єкти господарської діяльності, у тому числі 376 юридичних осіб та 4044 фізичних осіб.

– Експлуатаційна довжина міських залізничних колій становить 26 км., у тому числі електрифікованих 14 км. Через місто проходить швидкісна електрифікована залізнична магістраль Київ – Львів. Залізнична станція з'єднує місто в трьох напрямках із залізничними вузлами Шепетівка, Коростень, Житомир.

– Протяжність доріг з твердим покриттям 246,4 км. Через місто проходить міжнародний автомобільний шлях Київ–Львів–Чоп, автодорога Порубне (кордон з Румунією) – Васьковичі (кордон з республікою Білорусь). У місті є 3 мости, 2 з яких автомобільного призначення, а один – пішохідний.

– У всіх сферах економічної діяльності було зайнято 10787 осіб, з них у промисловості – 3614 осіб, в освіті – 1846 осіб, у сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 1663 особи, діяльністю транспорту та зв'язку займалося 1356 осіб, торгівлею та ремонтом займалося 613 осіб, операціями з нерухомістю та

наданням послуг підприємцям – 518 осіб, у сфері державного управління працювало 484 особи, в будівництві – 165 осіб.

– Кількість вищих навчальних закладів 1-2 рівня акредитації – 4, у них студентів – 1810, кількість професійних ліцеїв – 1, у ньому учнів – 368. Кількість середніх закладів освіти – 11, у них учнів – 6200, вчителів – 815, кількість постійних дошкільних закладів – 12, у них дітей – 2247.

– Амбулаторно-поліклінічну допомогу надають: поліклініка для дорослих, дитяча поліклініка, жіноча консультація, стоматологічне відділення, три амбулаторії сімейної медицини, наркологічний диспансер, шкіро-венерологічний диспансер, педіатричне відділення у навчальних закладах, психдиспансер та протитуберкульозний диспансер. Працюють клініко-діагностична лабораторія, рентгенологічне відділення, діагностичне, профілактичне відділення, відділення відновного лікування, денний стаціонар для дорослих, денний стаціонар для дітей. У поліклініці приймають лікарі 25 спеціальностей.

– Мережа установ культури складається з Палацу культури ім. Лесі Українки, музичної школи, художньої школи, музею родини Косачів, літературно-меморіального музею Лесі Українки, міської централізованої бібліотечної системи (6 бібліотек). Книжковий фонд бібліотечної системи становить 198,2 тис.шт., у тому числі придбано за 2008 рік – 5,08 тис. шт. У місті 107 пам'яток історії і культури, у тому числі 96 пам'яток історії, 5 пам'яток мистецтва та 6 пам'яток архітектури.

– Працюють дитячо-юнацька спортивна школа, дитячо-юнацький клуб фізичної підготовки, КДЮСШ ФСТ “Спартак”, філіал з вільної боротьби СДЮШОР м. Житомир, філіал з вільної боротьби ДЮСШ “Гарт” м. Житомир. У місті культивуються види спорту: баскетбол, волейбол, футбол, настільний теніс, шахи, шашки, карате-до, дзюдо, легка атлетика, греко-римська боротьба, плавання, шейпінг, вільна боротьба, важка атлетика, гирьовий спорт, кіокушин карате, пляжний волейбол. Діють шахово-шашковий клуб „Біла ладья”, клуб зимового купання „Морж”, велотуристичний клуб „Романтик”, клуб карате-до „Січ” та клуб кіокушин карате „Барс”.

